

CLAVDII PTOLEMAEI
INERRANTIVM STELLARVM
APPARITIONES, AC SIGNIFI-
CATIONVM COLLECTIO.

Libellus mirè elegans, atque ad aeris prævidendas
mutationes omnino necessarius, antehac
nunquam impressus.

À Federico Bonaventura Vrbinatè latinitate donatus,
Scholijsque nonnullis illustratus.

Item

*Libelli duo; alter ex Columella, alter ex Plinio, excerpti
De Inerrantium Stellarum significationibus.*

VENETIIS, M D XCIIL.

Apud Francisci de Francis Senensis.

CLAVDI PROLENTI

INSTITUTIONE

DE

...

Libri

...

...

A. A. ...

...

...

...

THEOPHRASTVS initio Opusculi de Pluviarum Signis, euentorum, tēpestatum, cęterarumq; aëris mutationum præfagit, quę ab ortu & occasu syderum pendunt, ex Astrologicis monumentis petenda esse admonet: quid ergo miraris amicę lector, si elegantissimum Ptolemęi libellum, qui rem hanc totā vberriamē complectitur, Illustrissimi literatissimiq; Viri, atq; de bonis artibus optimē meriti Vincentij Pinelli munere superioribus mensibus ad me missum, vt nil haberes, quod in hac de Prognosticis disciplina desiderares; & latinitate donauerim scholijs nonnullis illustratum; & hisce Theophrasti opusculis, vna cum excerptis ex Columella & Plinio à me significationibus, adnectendum curauerim? Scripsit enim Meton, scripsere plures alij in Astrologia ante Theophrastum insignes de inerrantium stellarum significationibus, & qui venti orientibus illis, & occidentibus excitarentur; quorum obseruationes, ad quas lectorem Theophrastus amandauit, Ptolemęi opera habes in hoc libello; adeo quidem ab eo, quem Leonicus tradidit, diuerso, vt nouum tibi omnino summi autoris opus, ac longē magis Ptolemęi eruditionem sapiens, longēq; vberius dare profitear: cum ille paucas significationes, paucioresq; apparitiones continens, ex Columella, similibusq; autoribus ferē excerptus potius videatur; hic è contra veterum omnium mathematicorum obseruationes collectas habens, atq; disputationem vere anream, aliaq; nonnulla huius rei studiosis maximē profutura, iure Ptolemęi præ se nomen ferat; vt his de causis lacubratiunculam hanc nostram perquam gratam, & acceptam tibi fore credam. Prætereo medicam artem in salubri morbosq; anni statu decernendo, nimirum in nobilissima ac planē diuinę eius parte, quę ad prognostica spectat, his egere obseruationibus; quod princēps artis Hippocrates libello de Aëre, Aquis, & Locis ita testatus est; Cum temporum, inquit

20 quit, mutationes & astrorum ortus & occasus obseruaue-
 21 rit, quemadmodum singula horum tueniant, prznoscet
 22 utiq; & de anno qualis sit futurus. Et alio loco. Cxterum
 23 de annis hoc modo consideratione facta, quis cognoscere
 24 possit, qualifnam annis sit futurus salubris an morbosus:
 25 si enim secundum rationem fiant signa astris occidentibus
 26 & emergentibus & c. Nautz demum ac rei rusticz cultores
 quantum hinc capiāt utilitatis, id puto omnes attingere, &
 satis clare Varro, Collumella, Pliniusq; testificatur. Di-
 ces forsā sydera tū errātia, tū inerrātia hæc in aëre muta-
 tiones nō causare? id quidem nō est impresentia rationibus
 demonstrandum, sed & experientiz & sacrarum literarum
 autoritas satis tibi esse debet; de quinq; enim erronibus in
 27 epistola beati Iudę Apostoli legimus. Sydera errantia: qui-
 28 bus procella tenebrarum seruata est in eternum. De inerr-
 29 rantibus vero, quid maximi in Ecclesia Dei Patres senserint,
 apud Dionisium Cartusianum, ut alia nunc præteream,
 in enarrationibus super Iob habes; D. nanq; Hyeronimus,
 ipso referēte, de Orione, dum prophetam Amos explicaret,
 hyeme astrum hoc oriri, suoq; ortu tempestates significare,
 & excitare scripsit. D. q; Gregorius ita de eodē notatū re-
 30 liquit. Oriones in ipso pondere temporis hyemalis oriun-
 31 tur, & ortu suo tempestates excitant, maria terrasq; per-
 32 turbant; unde secundum quosdam Orion dicitur quasi Vri-
 33 on, ab Vrina id est ab inundatione aquarum. Vnum tantum
 34 hoc deest huic nostrę opellę, quod video te admirabili stu-
 dio expectare, hæc nimirum stellarum apparitiones, si-
 gnificationesq; seculo & climati nostrō accommodatas; cui
 rei, quantum temporis scholiorumq; breuitas permisit,
 nonnullis in locis satisfacimus: atq; Deo opt. max. adiu-
 uante plenissimē imposterum satisfaciemus; cum inerran-
 tium omnium stellarum apparitiones primz & secundę ma-
 gnitudinis, quę in climate nostro oriuntur & occidunt,
 vna cum obseruatis à nobis significationibus propediem e-
 dituri simus. Vale, benigne lector, atq; si hæc nostrā tibi
 arridere videbimus, grauiora, discentium studijs fortasse
 non inutilia, in diis expecta.

CLAVDII PTOLEMÆI INERRAN-
TIVM STELLARVM APPARITIONES.
Et significationum collectio.

FEDERICO BONAVENTVRA
INTERPRETE.

NERRANTIVM stella-
rū apparitiones quotnā
habeāt differentias, quas-
ue causas; itē quibus niti
ad singulas demonstrādas
observationib⁹ oportea-
t; quibusq; theoremati-
bus reliqua (eodem me-
thodo vtētes) venari de-

beamus; nimirum quibus, circuli, qui per medium
signorum est, partibus, singulae stellæ vbiq; si-
mul in medio celi sint, atq; in vnaquaq; habitatio-
ne coordinatur, simulq; occidāt. adhuc quot¹ parti-
bus & in maximo descripto circulo, & in eo, qui
per medium signorum est, sol sub terris in appari-
tionibus distare debeat, omnesq; ipsius* partes,
quarum ratione tempora particularia definiuntur,
longius in proprio quodam huiusce rei¹ tractatu
perfe-

persecuti sumus; addentes præterea omnes per singula Climata differentiarum modos inerrantium stellarum primæ & secundæ magnitudinis, quæ in quinque acceptis à nobis circa partem nostræ terræ Climatibus, horæ semisse vicissim differentiibus, oriuntur, & occidunt. quorum primum quasi ab Æquinoctiali accepimus, scriptum per ⁷ Syenem. atque vniuersaliter, per loca illa, in quibus maximus dies horarum est 13. 30. Secundum verò paulò Cyrene australius per inferiorem Ægyptum; atque per ea vniuersaliter loca, in quibus maximus dies æquinoctialium horarum est quatuordecim. tertium per Rhodum ac per ea omnia loca, in quibus diei magnitudo horarum est 14. 30. quartum per medium Hellespontum; atque vniuersaliter per loca illa, in quibus maximus dies horarum est quindecim. quintum demum ac postremum per medium Pontum scriptum; vniuersaliterque per illa loca, in quibus maximus dies horarum est 15. 30. æquinoctialium. Iam verò tempora ipsa ⁶ apparitionum à nobis annotata (quibus ut possemus uti, necesse fuit illud subire onus calculationum, quod tamen in illustrioribus tantum ac splendidioribus fecimus) simul cum obseruatis apparitionum tempore, ab eis qui ante nos fuerunt, ⁷ significationibus, ut magis hæc omnia in promptu habeantur, in presenti tracta-

tractatu compendio explicabimus; vbi tamen ante nonnulla de * apparitionibus ipsis; ac de particulariam obseruationum vsu prafati fuerimus.

* Apparitionem igitur appellamus syderis inerrantis apparentem ad solem & horizontem acceptam primam, vel vltimam configurationem; vnde & nomen deductum est. Horum autem, qui hoc modo accipiuntur, aspectuum, quatuor generales admodum reperiuntur differentie: tot enim modis solis positus ac syderis, tum vicissim, tum duorum horizontis semicircularum ratione variantur; ortus videlicet, atq; occasus. Porro syderum positio vtriusque semicircularum respectu, indicatur communius quidem ab ortu & occasu; solis autem, à temporibus ab ipso adductis: propriè verò à matutino & vespertino ortu atq; occasu. quamobrem, cum sol ac stella in semicirculo sunt orientali, huiusmodi aspectum communiter matutinum exortum vocamus; vbi autem in occidentali rursus collocati fuerint, aspectum hunc vespertinum occasum dicimus. quod si contraria loca occupauerint, quando sol occidentalem tenet angulum, stella orientalem, aspectus hic vespertinus ortus dicitur: vbi vero sol in orientali, stella in occidentali semicirculo fuerit, huiusmodi aspectus matutinus occasus appellatur. Iam verò hi quatuor
 explica-

explicati aspectus bifariam singuli diuiduntur; in
 veros scilicet & apparentes; & sanè communiter
 quidem veros aspectus eos dicimus; qui non stel-
 lam tantum, sed ipsum quoque solem in horizonte
 habent exactè collocatum; apparentes verò illos,
 in quibus stella quidem horizontem tenet, sol ve-
 rò sub terris versatur; atque hoc non simpliciter, sed
 vel ante ortum, vel post occasum. magis verò pro-
 prie in hisce configurationibus matutinum exor-
 tum verum dicunt, quando stella ac sol simul ori-
 untur: vespertinum exortum verum, quando ia-
 bente sole stella horizontem conscendit: matuti-
 num occasum verum, quando oriente sole stella
 occumbit: vespertinum occasum verum, quando si-
 mul stella ac sol occasum petunt: Rursus autem
 matutinum ortum apparentem, cum ante solis ex-
 ortum stella oriens apparet: vespertinum ortum
 apparentem; ubi post solis lapsum stella idè tertia
 oriens creditur: matutinum verò occasum appa-
 rentem, quando ante ortum solis stella occumbès
 conspicitur, vespertinum demum occasum appa-
 rentem, ubi post solis occasum stella creditur occi-
 dere. Porro in veris configurationibus non stel-
 larum tantum, sed solis quoque loca contemplari
 euenit: quando quidem hoc modo sol pariter ac
 stella in ipso horizonte reperiuntur; in apparenti-
 bus

bus verò id eatenus contingit, quatenus eas exactè ac simpliciter accipimus; cum alioqui solis loca non semper definita ac certa intelligantur. fieri nanq; potest, vt secundum diuersa solis sub terris commorantis interualla, pluribus diebus matutini ac vespertini syderum ortus occasusq; conspiciantur: quasi aliquam tempora hæc varietatem recipiant. qua de re nulla harum dictarum configurationum, iam ^m apparitio dicenda erit; siquidem apparitio definiti simulq; apparentis aspectus manifestatio est. atqui in his aspectibus, qui positi sunt, in veris quidem ^m tempora ipsa latent, in apparentibus verò solis loca. vbi igitur, non crassiori minerua, atq; vt contigerit, apparentes configurationes acceperimus, verum ^m primos tum in ortu, tum in occasu, & vltimos aspectus definiuerimus; sanè tunc quod proprium apparitionis est, assequemur; vno iam existente etiam solis loco, in quo cum ipse extiterit, primo & vltimo stellæ orientes & occidentes possunt apparere; atq; secundùm huiusmodi iam definitum aspectum constituuntur

* in * expositis climatib⁹ ac omnino quatenus horizō tropicos secat; matutina quidē orientalis apparitio ^m primus apparitiū aspectuū ortus; vespertina orientalis apparitio, vltimus apparitiū aspectuū ort⁹. Rursusq; matutina occidentalis apparitio prim⁹ stellæ

b

occa-

occafus; vefpertina occidentalis apparitio vltimus
 ftellæ occafus . In ftellis igitur inerrantibus , quæ
 in circulo , qui per medium fignorum eft , colloca-
 tæ funt , apparitionum ordo ita fe habet ; atq; toto
 quidem illo tempore , quod inter matutinum , ac
 vefperinum ortum eft , huiufmodi quidem ftel-
 læ , ¹⁵ cum oriuntur , apparent , non cum occidunt :
 eo verò , quod inter vefperinum exortum , & matu-
 tinū occafum interiacet , apparent quidē , fed ¹⁶ ne-
 que orientes , neq; occidentes : eo autem , quod eft
 à vefperino ¹⁷ occafu ad matutinum exortum , om-
 nino non apparent : atq; has quidem ftellas , cum
 aliquo tempore difparent , emergentes vocamus , fe-
 feq; occultantes ; ipfarumq; matutinum exortum
 fimpliciter emerfionem appellamus ; vefperinum
 autem occafum , fimpliciter occultationem . cum
 verò aliquo tempore apparent , neq; orientes neq;
 occidentes ¹⁸ καλοβοραιοί φόδοις dicimus . Cæterum
 in fyderibus illis , quæ à circulo , qui per medium
 fignorum eft , vel ad Vrfam , vel ad meridiem infi-
 gniter diftant , expositus interdum ordo varie-
 tatem habet , fecundum vtranq; Syzygiam ; cum
 earum partem aliam illum retinere obfetuemus ,
 aliam verò oppofitam nequaquã . enim verò in au-
 ftaliorem habentibus à circulo per mediū figno-
 rum pofitionem ftellis , ¹⁹ occafum quidem vefper-
 tinum

tinum præcedere matutinum exortum videmus; atq; quod emersionum occultationumq; propriū est eas habere: propterea quod toto eo tempore, quod inter hæc apparitiones interiacet, penitus se celant. ²⁰ Matutinum verò occasum è contra tempore vespertinum exortum antecedere, eo quia nō amplius ipsis contingat, quod τὸν καλοβασιλεύσαν proprium est, sed potius earum, quæ vocantur ²¹ ὑπεκτινασθῆσαι, naturam imitentur; quoniam toto eo tempore, quod ab occasu matutino est, ad exortum vsq; vespertinum, & exorientes & occidentes, totumq; quod supra terram est hemispheriū pertransseunt, apparent: post solis quidem occasum exorientes, atq; ante ortum ipsius occumbentes. In stellis verò, quæ borealiorem à circulo per medium signorū positionem obtinent; ex contrario ²² vespertinus exortus, (vt obseruatur) matutinum occasum anteuertit, atq; hæ ipsæ, earum, quæ καλοβασιλεύσαι dicuntur, proprium retinent; quoniam toto rursus intermedio tempore harum duarum apparitionum, neq; orientes, neq; occidentes apparent. at ²³ matutinus exortus plerunq; in illis vespertinū occasum antegreditur; eo quod non amplius, quod disparentium astrorum, emergentiumq; ac sese occultantium proprium est, seruant; sed earum, quæ ²⁴ ὑπεκτινασθῆσαι appellantur; quoni-

am toto eo tempore , quod ab exortu matutino est ad vespertinum occasum cerni possunt, occidentes quidem post occasum solis, atq; ante ipsius exortū orientes; vocantur autem huiusmodi stellæ ²⁵ ἀμφίφανες: quamobrem in ipso ²⁶ commentario diligenter inspiciendum est, propterea quod stellæ, quæ dicuntur ²⁷ emergere, & occultari, de earum numero sunt, quæ abeunt à conspectu nostro abscondunturq;: quæ verò simpliciter ²⁸ matutinum exortum efficiere occasumq; vespertinum ponuntur, ad illas pertinent, quæ ἐναντιοφανές, & ἀμφίφανες appellantur. similiter autem, quæ ²⁹ vespertinum exortum ante occasum matutinum efficiunt de illarum numero sunt, quæ κατὰ τοὺς ἀνατολὰς nuncupantur. quæ verò è contra ³⁰ occasum matutinum faciunt ante vespertinum exortum ἀνατολὰς dici solent. Quæ igitur circa differentias ordinemq; apparitionum præsentī instituto conueniunt huiusmodi ferè sunt.

Adhibuimus autè anni descriptionē, qui apud nos in vsu est, ne dierū æquiuocatio, ob intercalationem quarto quoq; anno factā, in notandis excipiendisq; apparitionibus, comitteretur. Itaq; à primo die mensis Thoth singulos dies numerantes, proprio ordine, quoad licuit, apparitiones digessimus, quæ in ipsis fiunt in acceptis à nobis climatibus:

bus : adiecimusq; ad clima ostendendū in quo fit
 apparitio, æ quinoctialiū horarū pro parallelī ratio-
 ne mūltitudinem maximæ diei, vel noctis : adscri-
 bentes præterea obseruatas à veteribus in solis per
 dies illos inambulationibus ambiētis aeris³³ signi-
 ficationes : non quidē quod sēper, ac sine vlla³⁴ va-
 rietate eiusmodi mutationes euenire dicamus, sed
 vt plurimū, & quatenus nulla aliarū causarū, quæ
 plures sunt, refuētatur. cogitandum nanq; est, circa
 enatratos inerrantium stellarum ad solem aspectus
 conuerti quodāmodo aeris statū ac mutari, quem-
 admodū ad ipsū in tropica, & æquinoctialia puncta
 solis ingressum. non tanē, quod causa omnis euen-
 tus in hæc configurationes sit referenda ; sed ma-
 ximopere quidem ad futuras mutationes producē-
 das conferre cōsēndū est, & lunā & reliquos quinq;
 errones : ac lunam quidem, vel in de causæ subire ra-
 tionem, quoniam vt plurimum³⁵ significationes
 ab apparitionum diebus, ad dies transfert propria-
 rum cum sole configurationum : quinq; vero rur-
 sus errones, quoniam ad eos producendos effectus
 cooperantur, qui³⁶ propriarum temperamentis
 naturarum, commoderationibusq; proportionē
 respondent : quemadmodum & quatuor anni tē-
 pora interdum quidem³⁷ propeate, interdum ve-
 rō remorari cernimus ob syzygiarum solis & lunæ
 inter-

interualla, & qualitates, quæ propter Planetarum transitus & configurationes Sygyziarum tempore, intenduntur plurimû ac remittuntur. Itaq; opere precium erit, cum, qui ad significationes, huiusmodiq; prædictiones animum intendere voluerit, primum significationum ipsarum causas inuestigare; mox, (cum neq; id sufficiat) animo versari, quòd eorum, qui hæc significationes annorandi prouinciam susceperet, alij in alijs regionibus eas obseruarunt; sæpenumero in similibus scribendis constitutionibus aberrantes, vel ob aliquam regionis ³⁴ proprietatem; vel quia non vbiq; locorum eædem iisdem diebus apparitiones existunt. Postea pro viribus & quatenus fieri potest reliquas alias causas contemplari, planetarûq; transitus in Ephemeridibus positos animaduertere, vt significationum dies, proximorum solis, ac lunæ ³⁷ quadratorum diebus, illisq; potissimum, qui præcedunt coitum, ac plenilunium acomodare valeat; ac præterea diebus etiam illis, in quibus sol sub ipsis apparitionibus ad duodecim signa transitum facit. significationum verò ipsarum qualitates in configurati Planetæ naturam potissimum referre; ³⁸ Veneris quidẽ stella calidas in aere constitutiones; Saturni frigidas, ³⁹ Iouis humiditas, Martis siccitas, ⁴⁰ Mercurij demum humiditas ac ventolâs, producente-
qua

qua in re, si contrariæ temperationis stellæ conciliatæ fuerint, animadvertere etiam oportet. Quodd verò quarundam apud veteres ⁴¹ illustrium Stellarum nullam neq; in præfenti tractatu, neq; in præcedenti fecerimus mentionem; videlicet Sagittæ, Vergiliarum, Hædorum, Vindemiatoris, Delphini, & si quæ aliæ huiusmodi sunt, culpam facile deprecabimur; cum id graui admodum de causa factum à nobis fuerit. enimuero primas & vltimas stellarum apparitiones, quæ adeo exiguæ sunt, omnino difficile est percipere, oculisq; notare posse; atq; eos, qui ante nos fuere, quadam potius coniectura (quod ad has stellas pertinet) fuisse. vsos, quàm obseruatione, facile quisq; ex ipsis phænomenis iudicabit. vnde præcipuum fuit consilium nostrum stellarum primæ tantum, ac secundæ magnitudinis notare apparitiones; tum ob dictam causam, tum etiam quia hæ solæ propter insignem magnitudinem, (non quidem omnes,) neq; incertam, neq; explicatu difficilem causam significationû videtur habere, quæ in illarû aspectibus annotantur, præterquam quod & rationi magis consentaneum est ad stellas alias longè splendidiore, quarum apparitiones iisdem temporibus existunt, oculos conuerrere; videlicet pro Sagitta, & Delphino fulgentes, quæ proximæ sunt, pro Vindemia-

miatore Arcturum & Spicam, pro Vergilijs & Hædis Capram ac Splendidam Hyadum obseruare; quarum⁴² magnitudinem, credibile est, in ambiente aere mutationem aliquam causare posse; apparitionumq; tempus manifestum existit, ac præfinitum. quæ omnia nullo modo in obscurioribus, minoribusq; astris locum habent; etsi nonnulla ex pluribus sint conflata. & sanè nisi quis fabulas texere velit, nil de huiusmodi stellarum affectionibus, quod ei notum sit, affirmare poterit: nec propriè quidem matutinas, aut vespertinas vocare, primas illarum, vel vltimas apparitiones; propterea quod longè maior solis distantia sub horizonte in illis inueniatur, quàm matutinæ, ac vespertinæ apparitionis tempora patiantur.

Verum his ita satis pro præfenti instituto explica-

tis, iam descriptio-

nem ipsam or-

dine subijcia-

mus, quæ

ita se ha-

bet.

⁴² Thoth.

4) Thoth.

Augustus	19	1	Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Hipparcho Etesia ponunt. Eudoxo imbres, tonitrua, Etesia ponunt.
	30	2	Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Hor. 14 spica occultatur, Hipparcho emergit.
	31	3	Hor. 15. Capra vesperi exoritur. Aegyptijs Etesia flare desinunt. Eudoxo venti varij sese alternatim collidentes. Caesari ventus, imber, tonitrua, Hipparcho fiat Subsolanus.
Septēber	1	4	Hor. 15. Extrema Fluvij mane occidit. Callippo hyemat, & ponunt Etesia.
		5	Hor. 13. 30. Spica occultatur. Hor. 25. fulgens, quae vocatur Lyra, matutino occidit. Metrodoro molestus aer. Canoni Etesia ponunt.
		6	Hor. 15. 30. Quae in extrema austrina Chele duarum lucens occultatur. Aegyptijs nebulae ac aestus, vel pluviae, vel tonitrua. Eudoxo ventus, tonitru, molestus aer. 44 Hipparcho ventus, dies humida.
		7	Metrodoro molestus aer. Callippo, Eustemoni, ac Philippo varius aer ac molestus. Eudoxo pluvia, tonitru, ventus inconstans.
		8	Aegyptijs imber; in mari tempestas, vel Auster. Caesari inconstantes venti, pluviae, atq; Etesia flare desinunt.
		9	Hor. 14. Quae in Cauda lucens Oloris, seu Avis mane occidit. Aegyptijs Favonius, vel Argestes spirat.
		10	Hor. 13. 30. fulgens, quae est in dextro latere Persei vesperi exoritur. Philippo molestus aer. Dositheo hyemat.
		11	Aegyptijs significat.
		12	Quae in extrema austrina Chele duarum lucens occultatur.
		13	Dositheo aeris intemperies.
		14	Hor. 14. Canobus emergit. Caesari Aquilones flantes ponunt.

- 12 15 Eudoxo venti Austrini .
- 13 16 Callippo , & Cononi significat .
- 14 17 Hor. 14. 30. Quæ in cauda Avis lucens marutino
occidit . Hor. 14. Quæ in extrema austina Che-
le duarum lucens occultatur . Hor. 14. 30. extre-
ma Flunij mane occidit . Eudoxo Aquiliones pō-
nunt . Metrodoro significat . Democrito signifi-
cat , & hirundo discedit .
- 15 18 Hor. 15. 30. Quæ in gena Sagittarij occultatur .
Aegyptijs pluuiæ . Significat . Autumnij initium .
hirundo abit . Dositheo humidus dies . Eucle-
moni Autumnij initium .
- 16 19 Hor. 15. 30. Quæ splendida est Piscis austrini vespe-
ri exoritur . Hipparcho molestus aër , & in mari
pluuiæ , Autumnijq; principium .
- 17 20 Cæsari Autumnij principium : & hirundo discedit .
Metrodoro in mari imbres , & molestus aër .
- 18 21 Hor. 14. splendida Piscis austrini occultatur . Hor.
15. Quæ in sequenti humero Heniochi, seu Auri-
gæ vesperi exoritur . Aegyptijs Fauonius , vel
Africus , vesperi Subsolanus . Eudoxo Autumnij
principium .
- 19 22 Hor. 13. 30. Antares occultatur . Aegyptijs Fauo-
ninus , Argestes , ac lenis imber . Eudoxo humi-
dus dies .
- 20 23 Hor. 14. 30. Arcturus marutino exoritur . Aegy-
ptijs lenis imber , & venti . Significat . Callipo &
Metrodoro imbres .
- 21 24 Hor. 13. 30. Quæ communis Equi & Andromedæ
mane occidit .
- 22 25 Hor. 13. 30. Quæ in cauda Avis lucens mane occi-
dit . Aegyptijs Fauonius , vel Auster , ac per dies
quatuor iuges pluuiæ .
- 23 26 Hor. 15. 30. Arcturus 45 mane exoritur . Eudoxo
pluuiæ . Hipparcho Fauonius , vel Auster .
- 24 27 Hor. 14. Comanæ Equi & Andromedæ marutino
occidit . Hor. 14. Extrema Flunij mane occidit .

- 25 28 Autumnale Aequinoctium . Aegyptijs , & Endoxo significat .
- 26 29 Hor. 14. Antares occultatur . Hor. 14. 30. Arcturus manè oritur . Euctemoni significat . Democrito imbres , ac venti inordinati .
- 27 30 Hor. 14. 30. Quæ communis est Equi & Andromedæ matutino occidit . Euctemoni , Philippo , & Cononi significat .
Phaothi .
- 28 1 Aegyptijs Fanonius , vel Auster . Hipparcho significat .
- 29 2 Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ manè occidit . Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur . Endoxo & Euctemoni significat . Hipparcho Auster , vel Fanonius .
- 30 3 Hor. 13. Arcturus 4° mane exoritur . Hor. 15. 30. Splendida Anis manè occidit .
- October 1 4 Hor. 15. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur . Aegyptijs & Callippo hyemat . molestus aër . Euctemoni & Philippo pluit .
- 2 5 Hor. 15. 30. Communis Equi & Andromedæ manè occidit . Euctemoni hyemat .
- 3 6 Hor. 13. 30. Arcturus matutino exoritur . Hor. 13. 30. Extrema Flunij manè occidit . Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur . Hor. 14. 30. Antares occultatur . Hor. 15. 30. Fulgens Coronæ boreæ matutino exoritur . Aegyptijs ac Cæsari tempestas , imber , tonitrua , & fulgura .
- 4 7 Hor. 13. 30. Spica emergit . Hor. 14. Capta vespere exoritur , & fulgens in Corona occultatur . Aegyptijs pluit , hyemat . Endoxo imber , ac ventus inconstans . Dositheo significat .
- 7 8 Fulgens in Corona occultatur . Hor. 14. 30. Quæ in sequenti humero Aurigæ vespere exoritur . Hor. 14. 30. Spica emergit . Democrito hyemat .
- 6 9 Hor. 15. 30. Spica emergit . Aegyptijs Aquilo flat .

- 7 10 Hor. 15. Fulgens in Corona mane oritur. Hipparcho Auster.
- 8 11 Hor. 15. Quæ in dextro Genu Sagittarij occultatur.
- 9 12 Hor. 15. Antares occultatur. Aegyptijs Fauonius vel Africus. Eudoxo significat. Hipparcho Subsolanus.
- 10 13
- 11 14 Dositheo & Eudoxo significat.
- 12 15 Aegyptijs Argestes, ac imber.
- 13 16 Hor. 14. 30. Fulgens in Corona mane exoritur. Eudoxo Aquilones, vel Austri. Dositheo ventus inconstans. Callippo significat. Cæsari ventus inordinatus, pluuie, tonitrua.
- 14 17 Hor. 15. 30. Antares occultatur, Aegyptijs Aquilo vel Africus. Eudoxo significat.
- 15 18 Hor. 13. 30. Arcturus matutino exoritur.
- 16 19 Eudoxo ventorum mutationes: tonitrua.
- 17 20 Hor. 14. Quæ in sequenti numero Aurigæ vespere oritur. Hipparcho Auster vel Aquilo.
- 18 21 Hor. 13. 30. Capra vespere exoritur.
- 19 22 Hor. 14. Fulgens Coronæ boreæ mane exoritur. Aegyptijs Fauonius, vel Auster. diebus quatuor pluit. Dositheo significat.
- 20 23
- 21 24 Hor. 14. 30. Canobus mane occidit.
- 22 25 Aegyptijs venti inordinati.
- 23 26 Arcturus vespere occidit. Eudoxo significat. Cæsari Aquilo spirat.
- 24 27 Hor. 13. 30. Fulgens Coronæ boreæ mane exoritur. Hor. 14. Quæ in dextro genu Sagittarij occultatur. Aegyptijs & Callippo significat. Eustemoni & Callippo varius æt; vehemens in mari tempestas.
- 25 28 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Aurigæ vespere exoritur. Aegyptijs vehementer hyemat.
- 26 29
- 27 30

Achy.

- 28 1 Hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum
lucens emergit.
- 29 2 Hor. 14. Quæ in extrema austrina Chele duarum
lucens emergit. Hor. 15. idem. Aegyptijs si-
gnificat; Dositheo hyemat; Demoarito frigus,
vel pruina. Hipparcho continuus Auster.
- 30 3 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum
lucens emergit. Euclemoni & Philippo vehe-
mens flat ventus.
- 31 4 Quæ in extrema borea Chele duarum lucens emer-
git. Hor. 14. Arcturus vesperi occidit. Aegy-
ptijs Auster, vel Africus. Callippo & Euclemoni
venti vehementes. Cæsari ac Metrodoro ven-
ti. hyemat.
- Nouëber 1 5 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele emergit.
Hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij occultatur. Co-
noni & Eudoxo ventorum inconstantia.
- 2 6 Callippo varius ac intemperatus aëris status. Cæ-
sari & Hipparcho Auster, vel gelidus Aquilo.
- 3 7 Hor. 14. Fulgens Hyadum vesperi exoritur. Aegy-
ptijs Auster, & cum Fauonio imber. Eudoxo
Aquilo, vel Auster. Metrodoro intemperatus aë-
ris status. Euclemoni, Philippo, & Hipparcho
pluuia.
- 4 8 Hor. 13. 30. Fulgens Hyadum vespere exoritur.
Callippo pluuiæ. Euclemoni significat.
- 5 9 Hor 15. 30. Communis fluij & Pedis Orionis ma-
nè occidit; Aegyptijs tempestas; imber.
- 6 10 Hor. 14. Canobus mane occidit. Aegyptijs Auster
vel Fauonius. Dositheo tempestas.
- 7 11 Hor. 15. Fulgens Lyræ mane oritur. Metrodoro
imber cū procella. Hipparcho frigidus Argestes.
- 8 12 Hor. 15. Arcturus vesperi occidit; & quæ commu-
nis est fluij ac Pedis Orionis manè occidit.
- 9 13 Hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij occultatur.
Aegyptijs Auster vel Eurus. Lenis diebus qua-
tuor

- tuor imber. Metrodoro hyemat. Procella. Eustemoni pluuiæ, ac tempestas.
- 10 14 Hor. 14. Quæ communis Fluij & Pedis Orionis mane occidit. Philippo, ac Eustemoni tempestas. procella. hipparcho Aquilo, vel gelidus Auster, ac imbres.
- 11 15 Hor. 14. fulgida Persei mane occidit. & splendida Coronæ boreæ vesperi occidit. Hor. 15. 30. Fulgens 47 Hyadū mane occidit. Aegyptijs & Hipparcho Hyemis principium. Metrodoro Callippo & Cononi significatio.
- 12 16 Hor. 13. 30. Fulgens Hyadum manè occidit. Hor. 14. 30. idem syderis aspectus. hor. 15. idem syderis aspectus. Eustemoni ac Dositheo hyemat.
- 13 17 Hor. 14. Quæ communis Fluij & Pedis Orionis manè occidit. hor. 15. 30. Quæ est in capite præcedentis Geminorum vesperè exoritur. Eudoro hyemis principium, & significatio. Democrito in mari tempestas, ac in terra.
- 14 18
- 15 19 Hor. 14. 30. splendida Lyre mane exoritur. Aegyptijs Auster, vel Eurus diebus quatuor. Cæsari hyemat.
- 16 20 Hor. 13. 30. Communis Fluij & Pedis Orionis occidit hor. 14. Fulgida Persei mane occidit. hor. 15. 30. media Cinguli Orionis manè occidit. Cæsari tempestas.
- 17 21 Hor. 15. Quæ in præcedenti numero Orionis mane occidit. hor. 15. media Cinguli Orionis mane occidit hor. 15. 30. Arcturus vesperi occidit. Aegyptijs Aquilo per dicta totam cum pluuijs. Cæsari tempestas.
- 18 22 Hor. 14. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis mane occidit.
- 19 23 Capobus manè occidit. hor. 14. fulgens Coronæ boreæ vesperi occidit. hor. 15. Quæ in præcedenti numero Orionis manè occidit. hor. 15.

Quæ

Quæ in capite præcedentis Geminorum vesperi exoritur. Eudoxo hyemalis mutatio.

20 14 Hor. 13. 30. Quæ in summo pede dextro priori Centauri emergit. Hor. 14. 30. media Cinguli Orionis mane occidit. Hor. 15. 30. Canis mane occidit. Aegyptijs hyemalis mutatio. Eudoxo Aquilo frigidus.

21 25 Hor. 13. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis mane occidit. Hor. 13. 30. Antares emergit. Hor. 14. 30. fulgida Persei mane occidit. Eustemoni, & Dositheo tempestas, & pluvia, Cesari æris intemperies.

22 26 Hor. 13. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis vespertino exoritur. Hor. 13. 30. Extrema Fluvij vesperi exoritur. Hor. 14. fulgida Lyrae matutino exoritur. Hor. 14. Media Cinguli Orionis mane occidit; & Antares emergit. Eudoxo aspera tempestas.

23 27 Hor. 14. 30. Antares emergit. Canis matutino occidit. Hor. 15. 30. Splendida Avis mane exoritur. Hor. 15. 30. Quæ est in sequenti numero Orionis mane occidit. Aegyptijs & Hipparcho continuus Auster, Eudoxo & Cononi ær hyemalis. Callippo pluvius dies.

24 28 Hor. 14. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur. Hor. 14. 30. Quæ in capite præcedenti Geminorum vespertino exoritur. Hor. 15. Quæ in sequenti numero Orionis mane occidit. Hor. 15. Antares emergit. Aegyptijs modicæ pluvie

25 29 Hor. 13. 30. media Cinguli Orionis mane occidit. Hor. 15. 30. Antares emergit.

26 30 Hor. 13. 30. media Cinguli Orionis vesperi exoritur. Hor. 14. 30. Quæ in sequenti numero Orionis mane occidit. Hor. 15. 30. Quæ est in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur. Hor. 15. 30. Quæ est in capite sequenti Geminorum vespertino oritur.

Chæc.

- 27 1 Hor. 14. 30. Canis matutino occidit. hor. 15. Fulgida Persei manæ occidit. Aegyptijs pluviz simul cum Austro. Eudoxo æeris intemperies. Dositheo significatio. Democrito turbulentus æer, & plerunq; mare.
- 28 2 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Orionis vesperi exoritur. hor. 14. Quæ in sequenti numero Orionis manæ occidit. hor. 14. 30. Fulgens Coronæ boreæ vesperi occidit.
- 29 3 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Orionis manæ occidit. hor 15. quæ in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur.
- 30 4 Hor. 13. Splendida Lyræ matutino exoritur. hor. 14. Quæ in præcedenti numero Orionis vesperi oritur. Aegyptijs Fauonius vel Auster. diebus quatuor pluit. Cononi hyemât.
- Decēber 1 5 Hor. 13. 30. Capra matutino occidit. hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum vesperi exoritur. hor. 14. Canis manæ occidit. hor. 15. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur. Cæsari, Eucstemoni, Eudoxo, & Callippo tempestas.
- 2 6 Quæ in summo Pede dextro priori Centauri emergit. hor. 14. 30. Quæ in sequenti numero Orionis vesperi exoritur. Metrodoro hyemalis mutatio. Eucstemoni, Philippo, & Callippo inconstâtes venti ac intemperati.
- 3 7 Cômunis Fluvij ac Pedis Orionis vesperino oritur. Quæ in Capite sequentis Geminorû vesperi exoritur. hor. 14. 30. Media Cinguli Orionis matutino oritur. hor. 15. Splendida Avis manæ oritur. Aegyptijs lenis imber. Cæsari, & Cononi hyemât.
- 4 8 Hor. 15. Quæ in sequenti numero Orionis vesperi oritur. hor. 15. 30. Fulgida Persei manæ occidit. Aegyptijs modicè pluit. Cæsari, Eucstemoni,

nī, & Eudoxo tempestas.

- 5 9 Hor. 13. 30. Canis manē occidit. Hor. 14. Capra manē occidit, & quæ in Capite sequentis Geminorum vesperi exoritur. Hor. 14. extrema Fluij vesperi exoritur. Aegyptijs, Dositheo, & Democrito tempestas.
- 6 10 Fulgens Coronæ boreæ vesperi occidit. Hor. 15. Media Cinguli Orionis vesperi exoritur. Aegyptijs Africus vel Auster. Eudoxo, & Dositheo hyemalis aër.
- 7 11 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum vesperi exoritur. Hipparcho multus Aquilo, & ingens Eudoxo imber.
- 8 12 Hor. 14. 30. Quæ communis Fluij & Pedis Orionis vesperi exoritur. Cæsari dies humida & austrina. Euctemoni, Eudoxo, & Callippo hyemalis cum imbre aër.
- 9 13 Hor. 13. 30. Media Cinguli Orionis vesperi exoritur. Cæsari austrina dies & humida. Euctemoni, Eudoxo, & Callippo tempestuosus aër & pluuius.
- 10 14 Hor. 14. 30. Capra manē occidit, Metrodoro, Euctemoni, & Callippo tempestas. Mutatio. Democrito tonitrua & fulgura, cum imbre & vêtis.
- 11 15 Aegyptijs Argestes gelidus, vel Auster, aut largus imber. Callippo Auster; & significatio. Eudoxo aër hyemalis.
- 12 16 Hor. 14. 30. Splendida Auis manē occidit. Hor. 14. 30. Communis Fluij & Pedis Orionis vesperi exoritur. Aegyptijs hyemat.
- 13 17 Hipparcho ingens Auster vel Aquilo.
- 14 18 Hor. 14. Quæ in dextro humero Aurigæ manē occidit. Aegyptijs imbres cum ventis. Eudoxo hyemat.
- 15 19 Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vesperi occidit. Aegyptijs frigidus Aquilo vel Auster, & pluuiæ fiunt.

- 16 30 Hor. 15. 30. Procyon mane occidit. Cafari hyemat.
- 17 31 Hor. 15. 30. Quæ communis Flauij & Pedis finiftri Orionis vefperi exoritur.
- 18 32 Hor. 15. Procyon mane occidit, hipparcho flat Auster.
- 19 23 Hor. 14. 30. Quæ in dextro numero Aurigæ marutino occidit. hor. 14. 30. Quæ in Pede dextro Centauri emergit. hor. 15. Splendida Aquilæ manè exoritur. Aegyptijs, Endoxo, & Dofitheo Africus vel Auster.
- 20 24 Procyon manè occidit, & extrema Flauij vefperi exoritur. Endoxo hyemalis ær.
- 21 25 Hor. 13. 30. Procyon vefperi exoritur. hor. 14. Procyon manè occidit. hor. 15. Splendida Aquilæ manè exoritur. Aegyptijs fignificatio.
- 22 26 Hor. 14. Procyon vefperi exoritur. hor. 15. 30. Capra 4^a manè occidit.
- 23 27 Splendida 4^a Aquilæ occultatur. hor. 14. Procyon vefperi exoritur. hor. 14. 30. Splendida Aquilæ manè exoritur.
- 24 28 Hor. 15. Quæ in dextro numero Aurigæ manè occidit. hor. 15. 30. Splendida Piscis australis occultatur. Aegyptijs & Cafari tempeftas. hipparcho & Metoni fignificat.
- 25 29 Hor. 14. 30. Procyon vefperi exoritur. Aegyptijs, Cononi, Metoni, & Callippo tempeftas. Cafarè ac Metrodoro fignificationis intemperies.
- 16 30 Hor. 14. Splendida Aquilæ manè exoritur. hor. 14. Splendida Aquilæ vefperi occidit. Aegyptijs Africus & æris intemperies. Endoxo & Metrodoro hyemalis ær. hipparcho vefperi tēpeftas. Tybi.
- 27 1 Hor. 14. Procyon vefperi exoritur. Endoxo fignificat. Democrito mediocris tempeftas.
- 28 1 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorū manè occidit.

- 29 3 Splendida Aquilę emergit. Euctemoni, Philippo, & Democrito significat.
- 30 4 Hor. 13. 30. Splendida Avis manę exoritur. hor. 13. 30. Quę in Capite præcedentis Geminorum manę occidit. hor. 14. 30. Splendida Aquilę vesperi occidit hor. 15. Splendida Piscis australis occultatur. Aegyptijs mare conturbatur. Euctemoni significat.
- 31 5 Hor. 14. Quę in Capite præcedentis Geminorum manę occidit. hor. 15. Quę in sequenti numero Aurigę manę occidit.
- maris 6 6 Hor. 15. 30. Quę in Genu Sagittarij emergit. hor. 14. Quę in Capite sequentis Geminorum manę occidit. hor. 14. 30. Canis vesperi exoritur.
- 7 7 Hor. 15. Splendida Aquilę vesperi occidit. Dositheo significat.
- 8 8 Hor. 14. Quę in Capite præcedentis Geminorum manę occidit. hor. 14. 30. Quę in Capite sequentis Geminorum manę occidit. hor. 14. 30. Splendida australis Piscis occultatur. Aegyptijs varius aeris status.
- 4 9 Hor. 13. 30. Fulgida Lyre vesperi occidit. Aegyptijs significat. Democrito vt plurimum stat Auster.
- 5 10 Hor. 15. Canis vespertino exoritur.
- 6 11 Hor. 15. Quę in Capite sequentis Geminorum manę occidit. Euctemoni, & Philippo moderata tempestas.
- 7 12 Hor. 14. Quę in Genu Sagittarij emergit. hor. 15. Quę in Capite præcedentis Geminorum matutino occidit. Hipparcho, & Eudoxo hycmat.
- 8 13 Hor. 14. 30. Splendida australis Piscis occultatur. hor. 15. extrema Fluvij vesperi exoritur. Aegyptijs Auster, vel Fauonius. in mari tempestas. Metrodoro, Euctemoni, Philippo, & Callippo Auster.
- 9 14 Quę in Capite sequentis Geminorum manę occidit

- hor. 15. 30. Fulgens hydræ manè occidit . hor.
 15. 30. Canis vespere exoritur. Aegyptijs & Eu-
 doxo ingens cum imbre Auster.
- 10 15 Hor. 15. Aegyptijs & Cæsari multus Auster & vali-
 dus. significat. Tonitrua in mari cū leni imbre.
- 11 16 Hor. 15. Splendida hydræ mane occidit . hor. 15.
 30. Quæ in Capite præcedentis Gemmarum ma-
 nè occidit . Eudoxo, & Dositheo Auster cum
 tempestate . Hipparcho ventorum intemperies.
- 12 17 Hor. 13. 30. Splendida Piscis australis occultatur .
- 13 18 Hor. 14. Fulgida Lyræ vesperi occidit. hor. 14. 30.
 Quæ in Genu Sagittarij emergit .
- 14 19 Hor. 14. 30. Splendida hydræ mane occidit. Hippar-
 cho Auster vel Aquilo ; hyemat .
- 15 30 Aegyptijs aër hyemalis .
- 16 21 Hor. 14. 30. Splendida hydræ mane occidit . hor.
 15 Cor Leonis vesperi exoritur . Hipparcho flat
 Subsolanus .
- 17 22 Hor. 13. 30. Cor Leonis vesperi exoritur, & Splen-
 dida hydræ vesperi exoritur . hor. 13. 30.
 Canobus vesperi exoritur . hor. 14. Cor Leo-
 nis vesperi exoritur . hor. 14. 30. Quæ in Pe-
 de dextro Centauri mane occidit . hor. 15.
 Cor Leonis vesperi exoritur. Cæsari venti in-
 gentes .
- 18 23 Hor. 13. 30. Splendida hydræ mane occidit . Eu-
 stemoni, & Philippo tempestas. Metrodoro æ-
 ris inconstantia .
- 19 24 Hor. 14. Splendida hydræ vesperi exoritur , Ae-
 gyptijs pluit , vel pruina cadit . Cæsari, & Eu-
 stemoni tempestas .
- 20 25 Hor. 14. 30. Fulgida Lyræ vesperi occidit . hor.
 14. 30. Splendida hydræ vesperi exoritur . hor.
 14. Quæ in Genu Sagittarij emergit. Aegyptijs &
 Callippo tempestas cum imbre . Hipparcho flat
 Aquilo . Eustemoni & Democrito pluit .
- 21 26 Hor. 15. Splendida hydræ vesperi exoritur. Eudo-

xo mediocris tempestas.

- 22 27 Aegyptijs significat.
- 23 28 Hor. 15. Splendida hydræ vesperi exoritur: Aegyptijs pluuiosus dies. Hipparcho significatio.
- 24 29 Callippo & Eufremoni pluit. Democrito mediocris tempestas.
- 25 30 Hipparcho flat Subfolanus.
Méchyr.
- 26 1 Metrodoro pluvia dies. Dositheo tempestas.
- 27 2 Aegyptijs moderata tempestas.
- 28 3 Aegyptijs Africus vel Auster. Significat.
- 29 4 Hor. 13. 30 Splendida Auis vesperi occidit. hor. 15. Fulgida Lyræ vesperi occidit. Hipparcho Auster vel Argelles.
- 30 5
- 31 6 Hor. 13. 30. Cauda Leonis matutino occidit. hor. 14. Canobus vesperi exoritur, & quæ in Genu Saggiarij emergit. Eudoxo imber.
- 1 7 Hor. 14. Cauda Leonis mane occidit. hor. 13. Cauda Leonis vesperi exoritur.
- 2 8 Hor. 14. 30. Cauda Leonis vesperi exoritur. Aegyptijs cum grandine Auster vel Fauonius.
- 3 9 Hor. 15. 30. Cauda Leonis matutino occidit. Eudoxo serenus aër ac tranquilluss; interdum verò & Fauonius spirat.
- 4 10 Hor. 14. 30. Cauda Leonis vesperi exoritur. Hor. 14. Cauda Leonis vesperi exoritur.
- 5 11 Hor. 15. 30. Cauda Leonis matutino occidit. Aegyptijs hiemalis mutatio, vel cum ventorum intemperie copiosus imber. Dositheo tranquillitas. interdum Fauonius flatus.
- 6 12 Hor. 14. Splendida Auis vesperi occidit. hor. 15. 30. Extrema Pluuij occultatur. hor. 15. 30. Fulgida Lyræ vesperi occidit. Aegyptijs ventosus aëris flatus. Cæsari pluuius dies. Democrito Fauonius spirare incipit.
- 7 13 Hor. 13. 30. Cauda Leonis vesperi exoritur. Aegyptijs

- ptijs, ac Eudoxo Veris initium. Fauonius incipit, & interdum tempestas.
- 8 14 Aegyptijs & Eudoxo imbres. Hipparcho, Callippo, & Metrodoro Fauonius flare incipit.
- 9 15 Cæsari ac Metrodoro Veris initium, & Fauonius surgit.
- 10 16
- 11 17 Aegyptijs, ac Eudoxo Fauonius spirat. Hipparcho Veris principium. Callippo, ac Metrodoro tempestas.
- 12 18 Aegyptijs flat Subfolanus. Hipparcho Aquilo, vel Subfolanus.
- 13 19 Hor. 14. Quæ in Pede dextro Centauri mane occidit. Hor. 13. 30. communis Fluij & Andromedæ matutino exoritur.
- 14 20
- 15 21 Splendida Anis vesperi occidit. Aegyptijs ventiponunt. Hipparcho Anser spirat. Eusemoni, Philippo, & Dositheo tempestas.
- 16 22 Aegyptijs inconstantes cum largo imbri venti.
- 17 23 Hor. 14. 30. Canobus vespere exoritur.
- 18 24 Aegyptijs Fauonius, vel Anser cum grandine & pluuia.
- 19 25 Hor. 14. 30. Extrema Fluij occultatur. Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ mane exoritur. Hipparcho gelidus flat Aquilo.
- 20 26 Aegyptijs ventosus aëris status.
- 21 27
- 22 28 Hipparcho, & Eusemoni Ornithiz flare incipiunt frigidi. & hirundo aduenit.
- 23 29 Hor. 13. Communis Equi & Andromedæ occultatur. Hor. 15. Splendida Anis vesperi occidit. Aegyptijs, Philippo, & Callippo hirundines apparent; ventosus aëris status. Cononi Aquilones flare incipiunt & gelidi; Eudoxo adueniente hirundine imbres; atq; Aquilones Ornithiz dicti per quadriduum spirant.

- 24 30 Aegyptijs Ornithiz Aquilonij cum Argeſte. Hipparcho Aquilonis cum Argeſte. Metrodoro hirundo apparet, ac pluit. Democrito varij Halcyonei appellati dies.
- Phamenoſth.
- 25 1 Hor. 14. 30. Communis Equi & Andromedæ ori-
tur. Czſari, ac Doſitheo per diem totam hyemat.
- 26 2 Hor. 15. 30. Communis Equi & Andromedæ oc-
cultatur.
- 27 3 Hor. 15. Splendida Perſei matutino exoritur.
- 28 4 Hor. 14. 30. Cõmunis Equi & Andromedæ occidit.
- artius. 1 5 Hor. 14. 30. Communis Equi & Andromedæ emer-
git. Hor. 15. Arcturus vespertino exoritur. Hip-
parcho Aquilo, vel frigidus ſpirat Auſter.
- 2 6 Hor. 14. Extrema Fluuij occultatur. Aegyptijs
Africus & cum grandine Auſter. Hipparcho fri-
gidus ſpirat Aquilo.
- 3 7 Hor. 15. Cõmunis Equi & Andromedæ vesperei oc-
cidit. Hor. 15. Splendida Anis vesperei occidit.
- 4 8 Hor. 14. 30. Arcturus vespere exoritur. Euctemoni
frigidus ſpirat Aquilo.
- 5 9 Hor. 15. 30. Fulgida Coronæ boreæ vesperei exori-
tur. Hor. 15. 30. Communis Equi & Andromedæ
veſperei occidit. Aegyptijs hyemat. Czſari, Che-
lidonij ſtatuſ. diebus decem ſpirant.
- 6 10 Hor. 13. 30. Cõmunis Equi & Andromedæ vesperei
occidit. Aegyptijs hyemat. Czſari Chelido-
nij ſtatuſ.
- 7 11 Hor. 13. 30. Cõmunis Equi & Andromedæ emer-
git. Hor. 13. 30. Quæ in Pede dextro Centauri
matutino occidit. Aegyptijs turbulentus æris
ſtatuſ. Democrito venti frigidi. Ornithiz die-
bus nouem.
- 8 12 Hor. 14. Arcturus vesperei exoritur. Eudoxo hiru-
do & Miluus apparent, ac pluit. Metrodoro,
Euctemoni, & Philippo frigidus Aquilo ſpirat.
Hipparcho Veris principium.

- 9 13 Cauda Leonis manè occidit . Aegyptijs modicè
pluit . Metrodoro ac Euctemoni flat Aquilo . Do-
sitheo Miluus aduenit . Hipparcho ingens Aufert .
- 10 14 Hor. 15 . Fulgida Coronæ boreæ vesperi exoritur .
Aegyptijs & Callippo frigidus spirat Aquilo .
- 11 15 Hor. 13 . 30 . Arcturus matutino exoritur .
- 12 16 Hor. 13 . 30 . Extrema Fluij occultatur . Callippo
Aquilo moderatus spirat .
- 13 17 Hor. 13 . 30 . Spica vesperi exoritur . hor. 13 . 30 .
Spica vesperi exoritur . Aegyptijs venti dominan-
tur . Euctemoni & Philippo Ornithiæ flare inci-
piunt , ac Miluus apparet .
- 14 18 Hor. 14 . Cauda Leonis matutino occidit . Aegy-
ptijs Fanonius spirat . Euctemoni Aquilo . Do-
sitheo Ornithiæ incipiunt . Hipparcho Aquilo
vel Argestes .
- 15 19 Aegyptijs & Euctemoni gelidas flat Aquilo .
- 16 20 Hor. 14 . Splendida australis Piscis emergit .
- 17 21 Fulgida Coronæ boreæ vesperi exoritur . hor. 14 .
30 . Splendida Persei oritur . Callippo flat Aqui-
lo , & Miluus apparet .
- 18 22 Aegyptijs ac Democrito cum frigido flatu tem-
pestas .
- 19 23 Aegyptijs venti frigidi . Vernum Aequinoctium .
Hipparcho Aquilo spirat .
- 20 24 Cæsari Miluus apparet , & Aquilo spirat .
- 21 25 Hor. 14 . 30 . Cauda Leonis matutino occidit . Eu-
dodoxo Miluus aduenit , & Aquilo spirat .
- 22 26 Vernum Aequinoctium . hor. 14 . Fulgida Coronæ bo-
reæ vesperi exoritur .
- 23 27 Cæsari Aquilo flat . Hipparcho pluuia dies .
- 24 28 Aegyptijs tonitrua ; significatio . Philippo , Cal-
lippo & Euctemoni pluuia , aut lenis imber . Hip-
parcho significatio .
- 25 29 Capra matutino exoritur . Aegyptijs , Cononi ac
Metoni Aequinoctium . Eudoxo flat Aquilo .
- 26 30 Hor 13 . 30 . Spica manè occidit . Aegyptijs Arge-
stes

ites spirat; & Callippo imbet vel nimbus.

Pharmuthi.

- 27 1 Spica mane occidit. Metoni, Callippo, & Endoxo imber. Eusemoni, ac Democrito significat.
- 28 2 Hor. 13. 30. Fulgida Coronæ boreæ vesperti exoritur. Hor. 14. 30. Spica mane occidit. Hor. 14. 30. Canobus occultatur. Hor. 15. Cauda Leonis mane occidit. Dositheo, ac Metoni imber.
- 29 3 Hor. 14. Splendida Piscis australis emergit.
- 30 4 Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vespere exoritur. Aegyptijs & Cononi pluit. Endoxo imbres triduani.
- 31 5 Hor. 15. 30. Spica mane occidit.
- 32 6 Hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens vesperti exoritur.
- 33 7 Hor. 15. Spica manè occidit.
- 34 8 Hor. 14. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vesperti exoritur. Aegyptijs Favonius grandinem affert.
- 35 9 Hor. 14. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vesperti exoritur. Aegyptijs grando & Favonius.
- 36 10 Hor. 14. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vesperti exoritur. Hor. 15. Fulgida Lyre vesperti exoritur. Hipparcho Auster ventorumq; procella.
- 37 11 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vespere exoritur. Hipparcho, & Dositheo significat.
- 38 12 Hor. 15. 30. Cauda Leonis martino occidit.
- 39 13 Hor. 13. Aegyptijs Auster vel Africanus. Endoxo imber.
- 40 14 Hor. 13. 30. Fulgida Persei mane exoritur. Aegyptijs ventorum intemperies.
- 41 15 Aegyptijs incertum aër cum imbre & inconstans, Eusemoni, ac Philippo ventorum intemperies. Hipparcho pluuia.

- 11 16 Eudoxo Fauonius, atq; cū leni imbre intemperies.
- 12 17 Hor. 14. 30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur.
- 13 18 Hor. 15. Capra matutino exoritur. hor. 15. Splendida australis Piscis exoritur. Dositheo ac Cæsari pluit.
- 14 19 Hor. 15. Fulgida Lyra vesperi exoritur. Aegyptiis Leuconotus, tonitrua : molliter pluit.
- 15 20 Hor. 14. Tanobus occultatur. Aegyptijs varij ac incerti venti. Eudoxo & Euclemeni cum grandine imbres.
- 16 21 Hor. 15. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur. Hor. 15. 30. Fulgens Hyadum occultatur. Metrodoro & Callippo grando. Euclemeni, ac Philippo Fauonius.
- 17 22 Hor. 13. 30. Fulgida Persei vesperi occidit. Aegyptijs & Conoui grando, vel Fauonius. Cæsari ac Eudoxo pluit.
- 18 23 Hor. 15. Fulgens Hyadum occultatur. Aegyptijs lenis cum vento imber.
- 19 24 Hor. 14. 30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur. hor. 15. Media Cinguli Orionis occultatur.
- 20 25 Aegyptiis Africus vel cum Argeste Ausfer; atq; varius aëris status.
- 21 26 Hor. 14. Fulgida Persei vesperi occidit. hor. 14. Fulgens Hyadum occultatur. hor. 15. Splendida Anis vesperi exoritur. hor. 15. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis occultatur. Hipparcho Ausfer, & Septentrio frigidus.
- 22 27 Hor. 13. 30. Fulgens Hyadum occultatur. hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens matutino occidit. hor. 15. Media Cinguli Orionis occultatur. Aegyptiis & Cæsari tempestas. Eudoxo imber.
- 23 28 Hor. 14. Communis Fluuii ac Pedis Orionis occultatur. hor. 14. 30. Fulgida Lyra vesperi exoritur.

- tur. Aegyptiis Africus vel Auster, seu pluuia.
 24 29 Hor. 14. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens
 matutino occidit. hor. 15. Quæ in præcedenti nu-
 mero Orionis occultatur. Aegyptiis Africus, vel
 cum imbre Auster. Metrodoro & Callippo inter-
 dum grando. Democrito pluit.
 25 30 Aegyptijs & Eudoxo rorat, mox pluit.
 Pachon.
 26 1 Hor. 14. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur. Hor.
 14. 30. Media Cinguli Orionis occultatur. hor.
 14. 30. Media Cinguli Orionis occidit. Aegyptijs
 Argestes vel Fauonius, pluit. Eudæmoni & Phi-
 lippo imber vel grando.
 27 2 Hor. 14. Capram matutino exoritur. hor. 14. 30. Quæ
 in præcedenti numero Orionis occultatur. Aegy-
 ptijs ventosus dies. Metrodoro & Callippo au-
 strinus.
 28 3 Hor. 13. 30. Communis Fluij ac Pedis Orionis
 occultatur. hor. 13. 30. Antares vesperi exori-
 tur. hor. 15. Canis occultatur. Aegyptijs ven-
 ti. Eudoxo pluuia.
 29 4 Hor. 14. Quæ in præcedenti numero Orionis oc-
 cultatur. hor. 14. Media Cinguli Orionis & An-
 tares vesperi exoritur. hor. 14. 30. Aegyptijs
 tranquillitas; seu austrina dies vel pluuia. Cæ-
 sari tempestas.
 30 5 Hor. 13. 30. Canobus occultatur. hor. 15. Quæ in
 extrema austrina Chele duarum lucens matuti-
 no occidit. Aegyptijs pluit. Eudæmoni ac Phi-
 lippo tranquillum cum leni imbre Cælum.
 Maius. 1 6 Hor. 13. 30. Quæ in dextro Pede Centauri vesperi
 exoritur. hor. 15. Fulgida Persei vesperi occidit.
 hor. 15. 30. Quæ in sequenti numero Orionis oc-
 cultatur. Aegyptijs molliter pluit.
 2 7 Hor. 14. Fulgida Lyræ vespere oritur. hor. 15. Quæ
 in sequenti numero Orionis occultatur.
 3 8 Hor. 15. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum
 lucens

- lucens mane occidit. Aegyptijs Argestes cum
leni imbree, vel cum tonitruis Ausfer.
- 4 9 Hor. 14. 30. Capra matutino occidit. hor. 15. Splen-
dida australis Piscis emergit. Aegyptijs molli-
ter pluit. Eudoxo imbres.
- 5 10 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele dnarum
lucens matutino occidit. Dositheo dies pluuia.
- 6 11 Hor. 14. 30. Quæ in sequenti numero Orionis oc-
cultatur. Aegyptijs venti prævalent.
- 7 12 Hor. 13. Capra matutino exoritur. hor. 14. 30.
Canis occultatur. hor. 15. 30. Fulgida Persei
vesperi occidit. Aegyptijs venti dominantur.
- 8 13 Aegyptijs Fauonius, Argestes, & pluuia dies. Eu-
doxo & Dositheo pluuiæ.
- 9 14 Quæ in sequenti numero Orionis occultatur. hor.
14. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lu-
cens mane occidit. Aegyptijs imbres copiosi
cadunt.
- 10 15 Aegyptijs Pluuiz. Aestatis initium. Eudemoni
ac Philippo significat.
- 11 16 Hor. 13. 30. Arcturus mane occidit. Hor. 13. 30.
Quæ in sequenti numero Orionis occultatur.
Dositheo pluuiæ.
- 12 17 Hor. 13. 30. Capra vesperi occidit. Hor. 13. 30. Quæ
in sequenti numero Orionis occultatur. Hor.
14. Quæ in dextro Pede Centauri vesperi exori-
tur. Aegyptijs Fauonius, vel Argestes. Cafari im-
ber. Metrodoro, Eudoxo, & Hipparcho pluit.
Aestatis principium.
- 13 18 Hor. 13. 30. Antares mane occidit.
- 14 19 Hor. 14. 30. Fulgida Avis vesperi exoritur.
- 15 20 Hor. 15. Quæ in sequenti numero Aurigæ mane ex-
oritur. Aegyptijs Fauonius, vel Africanus. Signifi-
catio. Eudoxo & Cononi pluuius dies.
- 16 21 Antares mane occidit. Aegyptijs Eudoxo & Cal-
lippo significat.
- 17 22 Hor. 14. Capra vesperi occidit, hor. 15. Antares
matuti-

matutino occidit. Cæsari significatio.

- 18 13 Hor. 15. 30. Antares mane occidit. Cæsari significatio.
- 19 24 Aegyptijs Auster vel Subsolanus. Eudoxo dies pluuus. Hipparcho Auster vel Septentrio.
- 20 25 Hor. 13. Quæ in sequenti numero Aurigæ occultatur. Hor. 13. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens matutino occidit.
- 21 26 Hor. 14. Arcturus mane occidit. Aegyptijs Argelles vel Fanonius. Dositheo Auster. Cæsari hyemat.
- 22 27 Hor. 15. Splendida Aquilæ vesperi exoritur. Hor. 15. 30. Procyon occultatur.
- 23 28 Hor. 14. Quæ in sequenti numero Aurigæ vesperi occidit.
- 24 29 Hor. 15. 30. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit. Aegyptijs ventosus æris Ætæus. Eudæmoni & Philippo significatio.
- 25 30 Hor. 14. Fulgida Avis vesperi exoritur. Eudæmoni, Philippo, & Hipparcho significatio.
Payni.
- 26 1 Hor. 13. 30. Quæ in dextro numero Aurigæ emergit. Hor. 15. Quæ in dextro numero Aurigæ vesperi occidit. Hor. 15. Procyon occultatur. Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens matutino occidit. Aegyptijs Aquila vehementissimus. Callippo & Eudæmoni significat.
- 27 2 Hor. 14. 30. Splendida Aquilæ vesperi exoritur. Aegyptijs significatio. Metrodoro & Callippo austrina dies & humida.
- 28 3 Hor. 13. 30. Fulgens hyadum emergit. Hor. 14. 30. Procyon occultatur. Aegyptijs ac Democrito pluuiæ.
- 29 4 Hipparcho Auster vel Fanonius.
- 30 5 Hor. 14. 30. Quæ in Pedè dextro Centauri vesperino exoritur.
- 31 6 Hor. 15. 30. Capra vesperi occidit. Hor. 15. 30. Quæ
in

in sequenti numero Aurigæ vesperi occidit. Cæsari fiat Auster .

- Junius. 1 7 Hor. 14. Fulgens hyadum emergit . hor. 14. 30. Arcturus matutino occidit. Aegyptijs Fauonius. Eudoxo, & Doditheo austrina dies. & humida.
- 2 8 Aegyptijs Argestes spirat, vel Fauonius .
- 3 9 Hor. 14. 30. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit . hor. 15. 30. Splendida hydræ occultatur. Aegyptijs Argestes vel lenis imber. democrito pluuia.
- 4 10 Hor. 13. 30. Fulgida Anis vesperi exoritur . hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur. Cæsari pluuulus dies .
- 5 11 Hor. 13. 30. Fulgida Aquilæ vesperi exoritur . hor. 15. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur . Aegyptijs molliter pluit . Cæsari tonitrua & imbres .
- 6 12 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur . hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur . hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit .
- 7 13 Hor. 14. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur . hor. 14. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur . hor. 14. 30. Fulgens hyadum emergit . hor. 15. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur .
- 8 14 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur .
- 9 15 Hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur . hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit . hor. 15. Fulgida hydræ occultatur. Aegyptijs Fauonius vel cum tonitruis Argestes .
- 10 16 Fulgida Coronæ boreæ matutino occidit . hor. 15. Fulgens hyadum emergit .
- 11 17 Aegyptijs per diem totam molliter pluit .
- 12 18 Hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur . hor. 15. Arcturus mane occidit .
- 13 19 Aegyptijs Fauonius . vel cum leni imbre Argestes .

- 14 20 Hor. 14. 30. Fulgida Hydræ occultatur. hor. 14. 30.
Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur.
- 15 21 Hor. 13. 30. Fulgēs Hyadū emergit. Quæ in præcedēti numero Orionis emergit. Aegyptijs rorat.
- 16 22 Hor. 15. 30. Fulgens Hyadum emergit.
- 17 23 Aegyptijs ætus. Dositheo significatio.
- 18 24 Hor. 15. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur.
Aegyptijs Fauonius, vel cum ingenti calore Au-
ster.
- 19 25 Hor. 14. Quæ in præcedenti numero Orionis emer-
git. hor. 14. 30. Fulgens Hyadum occultatur.
Aegyptijs pluit.
- 20 26 Aegyptijs Fauonius, humidus dies; tonitrua.
- 21 27 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Orionis emer-
git. hor. 14. Fulgida Coronæ boreæ mane occi-
dit. hor. 14. 30. Quæ in dextro Pede Centauri
occultatur.
- 22 28 Hor. 13. 30. Communis Fluuij & Pedis Orionis e-
mergit. Democrito significat.
- 23 29 Hor. 15. 30. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exori-
tur. Hipparcho Fauonius stat vel Auster.
- 24 30 Hor. 13. 30. Fulgida Hydræ occultatur. hor. 14.
30. Quæ in præcedenti numero Orionis emergit.
hor. 15. 30. Arcturus mane occidit.
- Epephy.
- 25 1 Aestiuum Solstitium. hor. 13. 30. Quæ in sequenti
numero Orionis emergit. Aegyptijs Fauonius
caloresq; vehementes.
- 26 2 Hor. 15. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur.
- 27 3 Fulgida Persei vesperi oritur. Aegyptijs ac Demo-
crito Fauonius spirat.
- 28 4 Callippo ac Dositheo significatio. Democrito Au-
ster & pluuiz; mox Aquilones prodromi diebus
nouem.
- 29 5 Hor. 14. Communis Fluuij ac Pedis Orionis emer-
git. hor. 15. Quæ in præcedenti numero Orio-
nis emergit. Eudoxo pluit.

- 30 6 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit . hor. 14. Media Cinguli Orionis emergit . hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit . Aegyptijs ventus; aërisq; intemperies.
- Iulius. 1 7 Hor. 14. 30. Fulgida Coronæ boreæ manè occidit.
- 2 8 Hor. 15. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit . hor. 15. 30. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur .
- 3 9 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit . Aegyptijs & Cæsari Auster , atq; æstus .
- 4 10 Quæ in sequenti numero Orionis emergit . hor. 15. 30. Cor Leonis occultatur . Argeltes ac pluvius dies .
- 5 11 Hor. 14. 30. Media Cinguli Orionis emergit . hor. 15. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis emergit . Aegyptijs Favonius ; vel cum tonitruis Argeltes . Metrodoro Argeltes . Callippo Auster . Hipparcho Auster , vel Favonius .
- 6 12 Hor. 15. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum emergit hor. 14. 30. Communis Fluvij ac Pedis Orionis emergit . Favonius , Argeltes , atq; æstus .
- 7 13 Hor. 15. Cor Leonis occultatur . Aegyptijs significat .
- 8 14 Quæ in Capite sequentis Geminorum emergit . Metrodoro dies humida & austrina .
- 9 15 Hor. 15. Quæ in sequenti numero Orionis emergit . Aegyptijs Argeltes & Favonius . Eustemoni ac Philippo humidus dies ; Prodrromiq; incipiunt .
- 10 16 Hor. 14. 30. Cor Leonis occultatur . Aegyptijs significat molestus aër .
- 11 17 Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur . hor. 15. Media Cinguli Orionis emergit . hor. 15. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum

nomm emergit.

- 12 18 Hor. 14. Cor Leonis occultatur. Hor. 15. Fulgida
Coronæ boreæ manè occidit. hor. 15. Commu-
nis Fluvij ac Pedis Orionis emergit. Aegyptijs
Prodromi flant, Metrodoro Fauonius vel Arge-
stes.
- 13 19 Hor. 13. 30. Procyon emergit. Hipparcho venti
intemperati.
- 14 20 Aegyptijs æstus. Cæsari flatus ingens. Hipparcho
Aquila flare incipit.
- 15 21 Hor. 13. 30. Cor Leonis occultatur.
- 16 22 Hor. 15. 30. Canis emergit. hor. 14. Procyon emer-
git. Hor. 14. 30. Extrema Fluvij emergit. Aeg-
gyptijs ventus vehemens, ac dies interdum plu-
uiæ. Metrodoro imbres ac 1^a venti ingentes su-
peræe repenteq; euerberantes.
- 17 23 Hor. 15. 30. Media Cinguli Orionis emergit. Aeg-
gyptijs ac Dositheo humidus dies; & calor in-
gens.
- 18 24 Hor. 14. 30. Procyon emergit. hor. 15. 30. Com-
munis Fluvij ac Pedis Orionis emergit. Hip-
parcho Etesiz flare incipiunt.
- 19 25 Aegyptijs Fauonius, Argestes; æstus.
- 20 26 Hor. 14. 30. Communis Equi & Andromedæ vespè-
ri exoritur. hor. 15. Procyon emergit. Aegyptijs
Argestes vel Fauonius.
- 21 27 Hor. 13. 30. Fulgida Aquilæ manè occidit. hor.
15. 30. Splendida Piscis austrini matutino occi-
dit. Metrodoro, Euctemoni, ac Philippo 1^a Ete-
siz spirant. Oporæq; principium. Cæsari flant
Prodromi.
- 22 28 Hor. 14. Canis emergit. Hor. 15. 30. Fulgida Co-
ronæ boreæ manè occidit. Hor. 15. 30. Procyon
emergit. Aegyptijs Fauonius per diem totam
spirat. Philippo molellus ær. flant Prodromi.
- 23 29 Hor. 14. Quæ in dextro Pede Centauri occultatur.
Aegyptius Etesiz spirare incipiunt. Metrodoro
f & Cal-

& Callippo ventofus æris status. Euctemoni in mari tempeftas .

- 14 30 Eudoxo Etefix spirant. Metrodoro & Callippo venti prævalent .
Mefori .
- 25 1 Aegyptijs Fauonius, vel Auster. Eudoxo & Cæfari Auster .
- 26 2 Hor. 14. Splendida Aquilæ manè occidit Metrodoro & Callippo . Hor. 15. Fulgida Piscis auſtrini matutino occidit. Cononi, Democrito, & Hipparcho Auster ac æſtus .
- 27 3 Euctemoni & Doſitheo dies auſtrina, & ſuffocans, intolerabiliſq; calor .
- 28 4 Hor. 14. 30. Fulgida Lyre manè occidit .
- 29 5 Hor. 14. Communis Equi & Andromedæ veſperi exoritur. Aegyptijs æſtus. Eudoxo dies humida & auſtrina; Oporæq; principium. Doſitheo Etefix incipiunt .
- 30 6 Hor. 14. Fulgida Aquilæ manè occidit . Aegyptijs Argeſtes vel Fauonius, & ingens calor. Eudoxo Etefix ſpirant .
- 31 7 Cæſari ſtat Auster .
- Auguſtus. 1 8 Hipparcho æſtus .
- 2 9 Hor. 14. 30. Fulgida Aquilæ manè occidit. Canis emergit .
- 3 10 Hor. 15. 30. Capra veſperi exoritur; & fulgida Aquilæ matutino occidit. Cæſari ſignificatio. Eudoxo & Doſitheo dies humidus .
- 4 11 Hor. 14. Fulgida Perſei veſperi exoritur. Extrema Fluuij emergit . Eudoxo æſtus ingens .
- 5 12 Hor. 13. Splendida Piscis auſtrini manè occidit. Aegyptijs æſtus. Doſitheo calor intolerabilis, & mox Etefix .
- 6 13 Hor. 13. 30. Communis Equi & Andromedæ veſperi exoritur .
- 7 14 Hor. 14. 30. Fulgida Lyre manè occidit .
- 8 15 Canis exoritur. Aegyptijs Argeſtes; atq; magnus ſubor-

suffocansq; ætus.

- 9 16 Aegyptijs Argestes vel Ausler + nebulosusq; ær.
- 10 17 Aegyptijs calor vehemens & suffocans.
- 11 18 Hor. 13. Cor Leonis emergit. Aegyptijs tonitrua.
Endoxo maximus ventus. Hipparcho turbulenti
flatus.
- 12 19 Autumni initium. ac Splendida austrini Piscis ve-
speri exoritur. & Cor Leonis emergit: Aegyptiis
ætus.
- 13 20 Hor. 15. Cor Leonis emergit. Cæsari pluit.
- 14 21 Cæsari calor cum umbre suffocans.
- 15 22 Hor. 13. 30. Cauda Leonis occultatur, & fulgens
hydræ emergit.
- 16 23 Hor. 13. 30. Quæ in dextro Pede Centauri occul-
tatur; & Cauda Leonis occultatur. Cæsari 9 peri-
stasis.
- 17 24 Hor. 14. 30. Fulgida hydræ emergit. Endoxo pluit.
- 18 25 Hor. 15. 30. Cauda Leonis occultatur.
- 19 26 Hor. 13. 30. Fulgida Piscis austrini vespertino
exoritur. Aegyptijs Ausler, vel Favonius. De-
mocriso cum umbre & ventis significat.
- 20 27 Hor. 14. Fulgida hydræ emergit. Aegyptijs ætus, &
nebulosus dies.
- 21 28 Hor. 14. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur.
- 22 29 Fulgida hydræ emergit. Aegyptijs ac Cæsari signi-
ficat. molestus ær. Endoxo tonitrua esse con-
suevere.
- 23 30 Hor. 15. 30. Quæ in sequenti numero Aurigæ vespe-
ri exoritur. Aegyptijs Favonius vel Argestes.
Dies qui supersunt se intercālares.
- 24 1 Hor. 15. 30. Fulgida Lyre matutino occidit. Splen-
dida hydræ emergit. Endoxo & Metrodoro si-
gnificat.
- 25 2 Hor. 14. 30. Canobus emergit. Fulgida austrini
Piscis vesperi exoritur. Aegyptijs ætus. Eu-
doxo & Cæsari significat. Hipparcho Ausler; &
ponunt Etesia.

- 26 3 Hor. 13. 30. Spica occultatur. Hor. 15. 30. Cauda Leonis emergit. Hipparcho ventorum concussus.
- 27 4 Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Callippo significat.
- 28 5 Hor. 15. 30. Fulgida Avis uranè occidit. Aegyptijs Fauonius, Argestes. *

EIVSDEM PTOLEMÆI.

Breue igitur hoc descriptum à nobis, facilitatis gratia, apparitionum compendium, huiusmodi ordinem obtinet. Cæterum incongruum non erit, inerrantia in collectis apparitionibus sidera summam recensere; ut si prætermittum aliquod fuerit, facile cognoscere, & si quis error in scribendo contigerit, cum corrigere valeamus. Quia etiam præclarissimorum Virorū regiones, in quibus ipsi hæc apparitiones obseruarunt, subijcere oportere erit; ut ^o locis, quæ circa eiusdem sunt paralellum, similes ferè, iam præfinitis habitationibus, obseruationes aptemus.

^o Stellæ primæ magnitudinis.

Sunt autem stellæ primæ magnitudinis numero quindecim: Capra; Fulgida Lyræ; Arcturus; Cauda Leonis; Fulgens Hyadum; Procyon; Quæ in sequenti Humero Orionis; Spica; Communis Fluuij & Pedis Orionis; Canis; Splendida Piscis

austri-

austrini; Extrema Fluij; Canobus. Quæ in dextro pede Centauri; Cor leonis,

⁵⁹ Stellæ secundæ magnitudinis.

Reliquæ secundæ magnitudinis. Fulgida Persei; Quæ in sequenti Humero Aurigæ; Fulgida Auis; fulgens Coronæ boreæ; quæ in Capite præcedentis Geminorum; Quæ in Capite sequentis Geminorum; Communis Equi & Andromedæ; Fulgida Aquilæ; Quæ in præcedenti Humero Orionis; Splendida Hydræ. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens; media Cinguli Orionis; Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens; Antares; Quæ in Genu Sagittarij. Harum autem stellarum unaqueque in quibus parallelis oritur, ac occidit, ⁶⁰ quatuor in anno facit apparitiones; quâquam contingit ⁶⁰ Canobum; & eam, quæ in summo Pede dextro Centauri est, ex quinque positis parallelis; in tribus prioribus tantum ortus efficere & occasus; extremam vero Fluij splendidam in quatuor tantum primis; reliquas autem stellas viginti septem in omnibus quinque parallelis. ut iam ⁶⁰ apparitionum omnium numerus esse colligatur 580. harumque significationes notaui, ac in ordinem retuli secundum Aegyptios, Dositheum, Philippum, Callippum, Euctemonem, Metonem, Cononem, Metrodorum, Eudozum,

xum, Cæsarem, Democritum, & Hipparchum; horumq; Aegyptij obseruarunt apud nos: Dositheus in Co. Philippus in Peloponesso, Locride & Phocide. Callippus in Hellesponto. Meton & Euctemon Athenis; Cycladibus & in Macedonia, Thraciaq; Conon, ac Metrodorus in Italia, ac Sicilia: Eudoxus in Asia, Sicilia, Italiaq; Hipparchus in Bithinia. Democritus in Macedonia & Thracia. quamobrem potissimum aliquis aptare poterit Aegyptiorum significationes regionibus illis, quæ eodẽ parallelo subiacent; nimirum vbi maximus dies horarum est quatuordecim. Dosithei vero, ac Philippi significationes, vbi maximus dies horarum est quatuordecim cum semisse. Democriti, Cæsaris & Hipparchi, vbi maximus dies æquinoctialium horarum est quindecim. Callippi demum Euctemonis, Metrodori & Cononis; communiter ab eo parallelo, in quo dies maximus æquinoctialium horarum est quatuordecim cum semisse, ad illum vsq; in quo diei magnitudo ad horas 15. extenditur.

F I N I S.

COLVMELLA DE INERRANTIUM
SYDERUM SIGNIFI-
CATIONIBUS.

IANVARIUS.

- 1 Cal. Ian. Dies incertus.
 3 iij. Non. Ian. Cancer occidit, tempestas varia.
 4 Prid. Non. Ian. Media hyems, Auster multus, interdum pluvia.
 5 Non. Ian. Fidis exoritur mane; tempestas varia.
 8 vi. Id. Ian. Auster, interdum Favonius.
 13 Prid. 14. Ian. Incertus status Cœli.
 13 Idib. Ian. Ventosa tempestas & incertus status.
 15 xvij. Cal. Feb. Tempestas incerta.
 16 xvij. Cal. Feb. Sol in Aquarium transit. Leo mane incipit occidere. Africus, interdum Auster cum pluvia.
 17 xvi. Cal. Feb. Cancer desinit occidere, hyemat.
 18 xv. Cal. Feb. Aquarius incipit oriri, ventus Africus tempestatem significat.
 23 xi. Cal. Feb. Fidicula vespere occidit, dies pluvius.
 24 ix. Cal. Feb. Ex occasu pristini syderis significat tempestatem, interdum etiam tempestas.
 27 vi. Cal. Feb. Leonis quæ est in pectore clara stella occidit; nonnunquam significatur hyems bipartita.
 28 v. Cal. Feb. Auster, aut Africus hyemat, pluvius dies.
 30 iij. Cal. Feb. Delphinus incipit occidere. Item Fidicula

dicula occidit.

- 31 Prid. Cal. Feb. Eorum, quæ supra sunt Syderum occasus tempestatem facit: interdum tantummodo significat.

FEBRUARIUS.

- 1 Cal. Feb. Fidis incipit occidere. vêtus Eurinus, & interdum Auster cum grandine est.
- 3 iij. Non. Feb. Fidis tota, & Leo medius occidit. Corus aut Septentrio; nonnunquam Fauonius.
- 5 Non. Feb. Mediz partes Aquarij oriuntur, ventosa tempestat.
- 7 vii. Id. Feb. Calisto Sydas occidit. Fauonij spirare incipiunt.
- 8 vi. Id. Feb. Ventosa tempestat.
- 11 iij. Id. Feb. Eurus.
- 13 Idib. Feb. Sagittarius vespere occidit, vehementer hyemat.
- 14 xvi. Cal. Mart. Vespere Crater oritur. Ventî mutatio.
- 15 xv. Cal. Mart. Sol in Pisces transitam facit. nonnunquam ventosa tempestat.
- 17 xij. Cal. Mart. Fauonius, vel Auster cum grandine & nimbis.
- 18 xii. Cal. Mart. Idem quod supra.
- 20 x. Cal. Mart. Leo desinit occidere. Ventî Septentrionales, qui vocantur Ornithia per dies triginta esse solent, tum & hirundo aduenit.
- 21 ix. Cal. Mart. Arcturus prima nocte oritur. Frigidus dies Aquilone vel Coro; interdum pluuia.
- 22 viij. Cal. Mart. Sagitta crepusculo incipit oriri. variz tempestat. Halcyonci dies vocantur. in Atlantico quidem mari summa tranquillitas notata est.

23. viii. Cal. Mart. Ventosa tempestas : hirundo conspicitur.
- M A R T I V S.**
- 1 Cal. Mart. Africus interdum cum grandine.
- 2 vi. Non. Mart. Vindemiator apparet, quem Græci $\tau\epsilon\upsilon\mu\alpha\rho\iota\varsigma$ dicunt; septentrionales venti.
- 4 iiij. Non. Mart. Favonius interdum Auster, hyemat.
- 7 Non. Mart. Equus mane oritur, flatus Aquilonius.
- 13 iiij. Id. Mart. Piscis Aquilonius definit oriri: septentrionales venti.
- 14 Prid. Id. Mart. Argonavis exoritur. Favonius, aut Auster, interdum Aquilo.
- 15 Id. Mart. Nepa incipit occidere, significat tempestatem.
- 16 xvii. Cal. April. Nepa occidit, hyemat.
- 17 xvi. Cal. April. Sol in Arietem transitum facit; Favonius vel Cornu.
- 21 xii. Cal. April. Equus occidit mane, Septentrionales venti.
- 23 x. Cal. April. Anis incipit exoriri, pluvius dies, interdum ningit.
- 24 ix, & viij. Cal. April. & Aequinoctium Vernum tempestatem significat.

A P R I L I S.

- 1 Cal. April. Nepa occidit mane: tempestatem significat.
- 5 Non. April. Favonius, aut Auster cum grandine: nonnunquam hoc idem pridie.
- 6 viij. Id. April. Vergiliz vespere celantur; interdum hyemat.
- 7 vii. Id. April. Ausuri & Africi tempestatem significat.
- 8 vi. Id. April. Idem quod supra.
- 9 v. Id. April. Idem quod supra.
- 10 iiij. Id. April. Sole oriente, Libra occidere incipit:

- interdum tempestatem significat.
- 11 Prid. Id. April. Succulæ celantur. hyemat.
- 13 Idib. April. Libra occidit. hyemat.
- 14 xvij. Cal. April. Ventosa tempestas, & imbres, nec hoc
constanter.
- 17 xv. Cal. Mai. Sol in Taurum transitum facit; pluuiam
significat.
- 18 xiiij. Cal. Mai. Succulæ se vesperi celant; pluuiam si-
gnificat.
- 21 xi. Cal. Mai. Ver bipartitur, pluit, & nonnunquam
grando.
- 23 x. Cal. Mai. Vergiliæ cum sole oriuntur. Africanus vel
Auster, dies humidus.
- 25 ix. Cal. Mai. Prima nocte Fidicula apparet. tempe-
statem significat.
- 28 iiij. Cal. Mai. Auster ferè cum pluuiâ.
- 29 iij. Cal. Mai. Mane Capra exoritur; austrinus dies,
interdum pluuiæ.
- 30 Prid. Cal. Mai. Canis se vespere celat. tempestatem si-
gnificat.

M A I V S.

- 1 Cal. Mai. Hoc triduo sol vna dicitur tenere par-
ticulam.
- 3 vi. Non. Mai. Succula cum sole exoritur. Septentrion-
ales venti.
- 3 v. Non. Mai. Centaurus totus apparet, tempestatem
significat.
- 5 iiij. Non. Mai. Idem sydus pluuiam significat.
- 6 Prid. Non. Mai. Nepa medius occidit, tempestatem si-
gnificat.
- 7 Non. Mai. Vergiliæ exoriuntur manè: Fænonius.
- 9 vii. Id. Mai. Aestatis initium. Fænonius, aut Corus.
interdum etiam pluuiâ.
- 10 vi. Id. Mai. Fænonius, aut Corus interdum pluuiæ.
- 13 iiij. Id. Mai. Fidis manè oritur; significat tempe-
statem.

- 15 Idib. Mai. Fidis manè exoritur; Auster, aut Euronotus, interdum dies humidus,
 16 xvii. Cal. Iun. Idem quod supra.
 17 xvi. Cal. Iun. Euronotus vel Auster cum pluvia.
 18 xv. Cal. Iun. Idem quod supra.
 19 xiiii. Cal. Iun. Sol in Geminos introitum facit.
 21 xii. Cal. Iun. Succis exoriuntur, septentrionales venti: nonnunquam Auster cum pluvia.
 22 xi. Cal. Iun. Arcturus manè occidit; tempestatem significat.
 23 x. Cal. Iun. Idem quod supra.
 25 viii. Cal. Iun. Capra manè exoritur, septentrionales venti.
 26 vii. Cal. Iun. Idem quod supra.
 27 vi. Cal. Iun. Idem quod supra.

IVNIVS.

- 3 Cal. Iun. Aquila exoritur, tempestatem ventosa & interdum pluvia.
 3 iiij. Non. Iun. Idem quod supra.
 7 vii. Id. Iun. Arcturus occidit; Favonius aut Corus.
 10 iiij. Id. Iun. Delphinus vespere exoritur: Favonius, interdum rorat.
 13 Idib. Iun. Calor incipit.
 19 xiiij. Cal. Iul. Sol introitum in Cancrū facit; tempestatem significat.
 21 xi. Cal. Iul. Anguifer, qui à Græcis dicitur *αποχρον* manè occidit, tempestatem significat.
 24 viii }
 25 vii } Cal. Iul. Solstitium: Favonius & calor.
 26 vi. }

IVLIVS.

- 1 Cal. Iul. Favonius vel Auster, & calor.
 4 iiij Non. Iul. Corona occidit manè.
 6 P. id.

- 6 Prid. Non. Jul. Cancer medius occidit. Calor ^{est} _{est}
- 8 viii. Id. Jul. Capricornus medius occidit.
- 9 vii. Id. Jul. Cephens vespere exoritur. tempestatem significat.
- 10 vi. II. Jul. Prodroni flare incipiunt.
- 15 Idib. Jul. Procyon exoritur mane. tempestatem significat.
- 20 xiii. Cal. Aug. Sol. in Leone transitum facit. Fauonius.
- 24 ix. Cal. Aug. Leonis in pectore clara stella exoritur. interdum tempestatem significat.
- 25 viii. Cal. Aug. Aquarius incipit occidere. Fauonius vel Auiter.
- 26 vii. Cal. Aug. Canicula apparét. Caligo xstuoza.
- 27 vi. Cal. Aug. Aquila exoritur.
- 29 iiij. Cal. Aug. Leonis in pectore clarę stelle exoritur. interdum tempestatem significat.
- 30 iii. Cal. Aug. Aquila occidit. significat tempestatem.

AVGVSTVS.

- 1 Cal. Aug. Eriophora occidit.
- 4 Prid. Non. Aug. Leo medius exoritur. tempestatem significat.
- 7 vii. Id. Aug. Aquarius occidit medius. nebulosus xstus.
- 11 Prid. Id. Aug. Fidis occidit mane, & Autumnus incipit.
- 13 Idib. Aug. Delphini ortus tempestatem significat.
- 14 xix. Cal. Sept. Eiusdem syderis matutinus ortus tempestatem significat.
- 20 xiii. Cal. Sept. Sol. in Virgine transitum facit. Hoc & sequenti die tempestatem significat. interdum & tonat. Hoc eodem die Fidis

- Fidis occidit.
- 23 x. Cal. Sept. Ex eodem sydere tempestas plerunq;
oritur, & pluuia.
- 26 vii. Cal. Sept. Vindemiator exoritur mane, & Ar-
cturus incipit occidere; interdum
pluuia.
- 30 iii. Cal. Sept. Hameri Virginis exoriuntur. Etesia
desinunt flare: & interdum hyemat.
- 31 Prid. Cal. Sept. Andromeda vesperi exoritur, interdum
hyemat.

SEPTEMBER.

- 1 Cal. Sept. Calor.
- 3 iiij. Non. Sept. Piscis austrinus desinit occidere. Ca-
lor.
- 5 Non. Sept. Arcturus exoritur. Fauonius vel Co-
rus.
- 7 vii. Id. Sept. Piscis Aquilonius desinit occidere. &
Capra exoritur. tempestatem signi-
ficat.
- 11 iii. Id. Sept. Fauonius aut Africus. media Virgo e-
xoritur.
- 13 Idib. Sept. Ex pristino sydere nonnunquam tem-
pestatem significat.
- 17 xv. Cal. Oct. Arcturus exoritur. Fauonius aut Afri-
cus. interdum Eurus, quem quidem
Vulturum appellant.
- 18 xiiij. Cal. Octob. Spica Virginis exoritur. Fauonius
aut Corus.
- 19 xij. Cal. Oct. Sol in Libram transitum facit. Crater
matutino tempore apparet.
- 21 x. Cal. Oct. Pisces occidunt mane. item Auis occi-
dere incipit. Fauonius, aut Co-
rus: interdum Auster cum imbris.
- 22 x. Cal. Oct. Argonauis occidit tempestatem signifi-
cat; interdum etiam pluuiam.

- 23 ix. Cal. O&. Centaurus incipit manè oriri; tempestatem significat, interdum & pluuiam.
- 24 viij. }
25 vii. } Cal. O&. Acquinofium Autumnale. Pluuiam significat.
26 vi. }
- 27 v. Cal. O&. Hædi exoriuntur. Fauonius: nonnunquam Auster cum pluuiâ.
- 28 iiij. Cal. O&. Virgo definit oriri. tempestatem significat.

OCTOBER:

- 1 Cal. O&. Interdum tempestatem significat.
- 2 vi. Non. O&. Idem quod supra.
- 4 iiij. Non. O&. Corona incipit exoriri. Significat tempestatem.
- 6 Prid. Non. O&. Hædi oriuntur vespere. Anis medius occidit. Aquilo.
- 8 viij. Id. O&. Coronæ clara stella exoritur.
- 10 vi. Id. O&. Vergiliæ exoriuntur vespere. Fauonius, & interdum Africanus cum pluuiâ.
- 13 iii. Id. O&. Corona tota manè exoritur. Auster hybernus, & nonnunquam pluuiâ.
- 14 Prid. Id. O&. Idem quod supra.
- 15 Idib. O&. Et sequenti triduo. interdum tempestas. nonnunquam rocat.
- 19 xiiij. Cal. Nou. Sol in Scorpionem transitum facit.
- 20 xiii. Cal. Nou. Solis exortu Vergiliæ incipiunt occidere, tempestatem significat.
- 21 xij. Cal. Nou. Idem quod supra.
- 22 xi. Cal. Nou. Tauri Cauda occidit. Auster: interdum pluuiâ.
- 25 viij. Cal. Nou. Centaurus exoriri manè definit. tempestatem significat.
- 26 vii. Cal. Nou. Nepæ frons exoritur. tempestatem significat.

- 28 v. Cal. Nou. Vergiliæ occidunt. hyemat cum frigore & gelicidijs .
 29 iiij. Cal. Nou. Arcturus vesperè occidit . Ventosus dies.
 30 iij Cal. Nou. Cassiopè incipit occidere . tempestatem significat.
 31 Prid. Cal. Nou. Idem quod supra .

NOVEMBER.

- 1 Cal. Nou. Et postridiè Caput Tauri occidit. pluuiam significat .
 3 iij. Non. Nou. Fidicula mane exoritur . ; hyemat & pluit .
 6 viii. Id. Nou. Idem sydus totum exoritur. Auster vel Fauonius hyemat .
 7 vii. Id. Nou. Stella Clara Scorpionis exoritur . ; significat tempestatem . hyemat , vel Vulturnus interdum rorat .
 8 vi. Id. Nou. Vergiliæ manè occidunt , significat tempestatem. hyemat.
 9 v. Id. Nou. Hyemis initium . Auster , aut Euros interdum rorat .
 13 Idib. Nou. Dies incertus , sæpius tamen placidus.
 16 xvi. Cal. Dec. Fidis exoritur manè. Auster , interdum Aquilo magnus .
 17 xv. Cal. Dec. Aquilo , interdum Auster cum pluuiis.
 18 xiiij. Cal. Dec. Sol in Sagittarium transitù facit. Succulæ mane oriuntur . tempestatem significat.
 20 xii. Cal. Dec. Tauri Cornua vesperi occidunt. Aquilo frigidus & pluuiis.
 21 xi. Cal. Dec. Succula mane occidit. hyemat.
 22 x. Cal. Dec. Canicula occidit solis exortu hyemat.
 30 Prid. Cal. Dec. Totæ Succulæ occidunt . Fauonius aut Auster ; interdum pluuiis .

DECEMBER.

- 1 Cal. Dec. Dies incertus, sæpius tamen placidus .
 6 viij.

- 6 viij. Id. Dec. Sagittarius medius occidit, tempestatem significat.
- 7 vii. Id. Dec. Aquila mane oritur. Africus, interdum Auster, irrorat.
- 11 iij. Id. Dec. Corus vel Septentrio, interdum Auster cum pluvia.
- 13 Idib. Dec. Scorpio totus mane exoritur. hyemat.
- 17 xvi. Cal. Ian. Sol in Capricornum transitum facit. Brumale Solstitium vt Hipparcho placet. Itaq; tempestatem significat.
- 18 xv. Cal. Ian. Ventorum commutationem significat.
- 23 x. Cal. Ian. Capra occidit mane, tempestatem significat.
- 24 ix. Cal. Ian. Brumale Solstitium sicuti Chaldei obseruant, significat.
- 27 vi. Cal. Ian. Delphinus incipit oriri mane, tempestatem significat.
- 29 iij. Cal. Ian. Aquila vespere occidit. hyemat.
- 30 iij. Cal. Ian. Canicula vespere occidit, tempestatem significat.
- 31 Prid. Cal. Ian. Tempestatem ventosa.

F I N I S.

PLINIANA ANNI DIVISIO IN
PARTES OCTO.

ATQUE INERRANTIUM SYDERVM PER
EAS SIGNIFICATIONES.

CARDIO temporum quadripartita anni
distinctione constat per incrementa lucis;
augetur hæc à Brumâ, & æquatur nocti-
bus verno Aequinoctio diebus xc. horis
tribus. Deinde supra noctes ad solstitium
diebus xciii. horis xii. vsq; ad Aequino-
ctium Autumni; & tum æquata die pro-
cedit. ex eo ad Brumam diebus lxxix. horis iij. horæ nunc
in omni accessione æquinoctiales, non vniuscuiusq; diei si-
gnificantur. omnesq; ex differentiz sunt in octauis parti-
bus signorum. Brumâ Capricorni ad viij. Cal. Ianuarij
ferè: Aequinoctium Vernum Arietis. Solstitium Cancræ:
alterumq; Aequinoctium Libræ: qui & ipsi dies raro non
aliquos tempestatum significatus habent. Rursus hi cardines
singulis etiamnum articulis temporum diuidentur,
per media omnes dierum spatia. Quoniam inter solstitium
& Aequinoctium autumni, Fideiulæ occasus autumni
inchoat die xlij. ab Aequinoctio eo ad Brumam Vergiliarum
matutinus occasus hyemem die xliij. Inter Brumam,
& Aequinoctium die xlv status Fauonij vernum tempus.
Ab Aequinoctio verno initium æstatis die xlviij. Vergiliarum
exortus matutinus.

I A N V A R I V S .

Pars Prima Anni.

A Bruma in Faunonium Cæsari nobilitas
sydera significant.

- 3 iii. Non. Ian. Matutino Canis occidens. quo die At-
ticæ & finitimis regionibus, Aquila
vesperi occidere traditur.
- 4 Prid. Non. Ian. Cæsari Delphinus matutino exortitur;
& postero die Fidicula; quo Aegypto
Sagitta vesperi occidit.
- 8 vi. Id. Ian. Eiusdem Delphini vespertino occasu
continui dies hyemant Italiz.
- 17 xvi. Cal. Feb. Sol in Aquarium sentitur transire. idem
quod supra.
- 25 viij. Cal. Feb. Stella regia appellata Tuberoni in pe-
gore Leonis occidit matutino.

F E B R V A R I V S .

- 4 Prid. Non. Feb. Fidicula vesperi occidit.

Pars Secunda Anni.

- 8 vi. Id. Feb. Fauonius incipit.

A Fauonio in Aequinoctium vernum
Cæsari significat.

- 14 xvi. Cal. Mart. Triduum variè.
- 22 viij. Cal. Mart. Hirundinis visu idem quod supra.
- 23 vii. Cal. Mart. Arcturi exortu vespertino idem quod
supra.

M A R T I V S .

- 3 iij. Non. Mart. Cæsari Cancræ exortu id fieri observa-
uit. Maior pars antorum Vindemia-
toris

- toris emerſu.
- 8 viij. Id. Mart. Aquilonij Piſcis exortu, & poſterò die Orionis, idem quod ſupra. In Attica Miluium apparere obſernatur.
- 13 Id. Mart. Cæſar ferales ſibi annotauit Scorpio- nis occaſu.
- 18 xv. Cal. April. Italiz Miluum oſtendi.
- 21 xii. Cal. April. Equum occidere matutino.

Pars Tertia Anni.

- 15 viij. Cal. April. Aequinoctium Vernum.

Ab Aequinoctio verno ad Vergiliarum exortum matutinum Cæſari ſignificant.

APRILIS.

- 1 Cal. April.
- 3 iij. Non. April. In Attica Vergiliz veſperi occultantur.
- 4 Prid. Non. April. Vergiliz in Bœotia veſperi occultantur.
- 5 Non. April. Vergiliz Cæſari, & Caldeis veſperi occultantur. Aegypto Orion & Gladius eius incipiunt abſcondi.
- 8 vi. Id. Apr. Cæſari ſignificatur imber Libræ occaſu.
- 16 xvi. Cal. Mai. Succulæ occidunt veſperi. Sydus vehemens, & terra maris turbidum.
- 17 xv. Cal. Mai. Cæſari. continuoq; triduo ſignificat.
- 18 xiiij. Cal. Mai. Aegypto.
- 20 xij. Cal. Mai. Aſyriis.
- 24 viij. Cal. Mai. Cæſari notatur dies.
- 25 vii. Cal. Mai. Aegypto Hædi exorientur.
- 26 vi. Cal. Mai. Bœotiz & Atticæ Canis veſperi occultatur. Fidicula mane oritur.

- 27 v. Cal. Mai. Afsyrię Orion totus abſconditur.
29 iii. Cal. Mai. Afsyrię Canis abſconditur.

M A I V S.

- 2 vi. Non. Mai. Cęſari Succulę matutino exoriuntur.
8 viij. Id. Mai. Capella plunialis. Aęgypto autem eodem die Canis veſperi occultatur.

Quarta Pars Anni .

- 10 vi. Id. Mai. Vergiliarum exortus .

A Vergiliarum exortu ſignificant Cęſari.

- 11 v. Id. Mai. Arcturi oecafus matutinus :
13 iiij. Id. Mai. Fidiculę exortus .
21 xii. Cal. Jun. Capella veſperi occidens. & in Attica Canis .
23 xi. Cal. Iun. Cęſari Orionis Gladius occidere incipit .

I V N I V S .

- 3 iiij. Non. Iun. Cęſari & Afsyrię Aquila veſperi exoritur .
6 viij. Id. Iun. Arcturus matutino occidit .
8 vi. Id. Iun. Italix Delphinus veſperi exoritur .
10 iiij. Id. Iun. Idem Syderis aſpectus .
15 xvii. Cal. Iul. Gladius Orionis exoritur . quod Aęgypto poſt quattiduum .
21 xi. Cal. Iul. Eiufdem Orionis Gladius Cęſari occidere incipit .

Quinta Pars Anni .

- 24 viij. Cal. Iul. Longiſſimus dies totius Anni; & nox breuiſſima Solſticium conficiunt .

A Solſti-

A Solstitio ad Fidiculæ occasum.

26 vi. Cal. Iul. Cæsari Orion exoritur.

IULIUS.

4 iij. Non. Iul. Zona Orionis Afsyriæ exoritur. Aegypto verò Procyon matutino æstus.

5 iij. Non. Iul. Chaldeis Corona occidit matutino. Atticæ Orion totus eo die exoritur.

24 Prid. Id. Iul. Aegyptijs Orion desinit exoriri.

26 xvij. Cal. Aug. Aegypto Aquila occidit matutino. Etesiarumq; Prodrōmī status incipiunt.

27 xvi. Cal. Aug. Afsyriæ Procyon exoritur. Dein postridie ferè vbiq; cōselsum inter omnes Sydus indicans, quod Canis ortum vocamus, sole partem primam Leonis ingresso. Hoc fit post Solstitium xxij. die. Sentiunt id maria & terræ multæ vero ferè, vt suis locis diximus; neq; est minor ei veneratio, quàm descriptis in Deos stellis: accenditq; solem, & magnam æstus obtinet causam.

23 x. Cal. Aug. Cæsar sentire Italianam Prodrōmos existimant. Aquila Atticæ matutino occidit.

30 iij. Cal. Aug. Regià in pectore Leonis stella matutino Cæsari immergitur.

AVGVSTVS.

6 viij. Id. Aug. Arcturus medius occidit.

Pars Sexta Anni.

21 iij. Id. Aug. Fidicula occasu suo Autumnum inchoat; vt

at; vt Cæſar adnotat; ſed vt vera ratio id fieri inuenit. xi. Id. eiuſdem.

A Fiduculæ occaſu ad Aequinoctium ſignificant.

12 Prid. Id. Aug. Atticæ Equus oriens veſperi. Aegypto & Cæſari Delphinus occidens.

12 xi. Cal. Sept. Cæſari & Aſyriæ ſtella, quæ Vindemiator appellatur exoriri mane incipit; vindemiæ maturitatem promittens. Eius argumentum erunt acini colore mutati.

17 v. Cal. Sept. Aſyriæ Sagitta occidit, Eteſiæ deſinunt.

S E P T E M B E R .

3 Non. Sept. Vindemiator Aegypto exoritur. Atticæ Arcturus matutino: & Sagitta occidit mane.

9 v. Id. Sept. Cæſari Capella oritur veſperi.

12 Prid. Id. Sept. Arcturus medius oritur vehementiſſimo ſignificatu terra mariq; per dies quinq; ratio eius hæc traditur. Si Delphino occidente imbres fuerint non futuros per Arcturum; ſignum orientis eius ſyderis ſeruetur hirundinum abitus. nanq; deprehensæ intereunt.

16 xvi. Cal. O&. Aegypto Spica, quæ tenet Virgo, exoritur matutino, Eteſiæq; deſinunt.

18 xiiij. Cal. O&. Cæſari hoc idem.

19 xiiij. Cal. O&. Aſyriæ ſignificant.

21 xi. Cal. O&. Cæſari Comiſſura Piſcium occidens ſignificat.

Pars Septima Anni.

24 viiij. Cal. O&. Ipſam Aequinoctij ſydis ſignificat.

Ab Aequi-

Ab Aequinoctio ad Vergiliarum occasum significant.

- 28 iiij. Cal. Oct. Capella matutino exoritur; quam hodie exoriri consentiunt, quod est raram; Philippus, Callippus, Dositheus, Parmeniscus; Conon, Chrison, Democritus, Eudoxus, Jon.
- 29 iiij. Cal. Oct. Hædi matutino exoriantur iisdem consentientibus.

OCTOBER:

- 2 vi. Non. Oct. Attica Corona exoritur mane.
- 3 v. Non. Oct. Henochus occidit matutino.
- 5 iiij. Non. Oct. Corona Cæsari exoriri incipit; & postridie in Hædi vesperi.
- 8 viij. Id. Oct. Cæsari Fulgens in Corona stella oritur.
- 13 iiij. Id. Oct. Vergilia vesperi oriuntur.
- 15 Id. Oct. Corona tota vesperi exoritur.
- 27 vi. Cal. Nou. Succula vesper exoriuntur.
- 31 Prid. Cal. Nou. Cæsari Arcturus occidit, & Succula exoriuntur cum sole.

NOVEMBER.

- 2 iiij. Non. Nou. Arcturus occidit vesperi.
- 9 v. Id. Nou. Gladius Orionis occidere incipit.

Pars Octava Anni.

- 21 iiij. Id. Nou. Vergilia occidunt. Hyemis initium. Ex casu huius Syderis de hyeme augurantur, quibus est cura insidandi negotiatoris auaritia. Nubilo casu pluuiosam hyemem denunciant. statimq; augent Lacernarum pretia. Sereno asperam.

A Vergiliarum occasu ad Brumam, quæ
sydera Cæsari significarent Plinius
non posuit .

D E C E M B E R .

Pars Prima Anni .

27 viij. Cal. Ian. Solstitium brumale . Democritus ta-
lem futuram hyemem arbitratur,
qualis fuerit brumæ dies , & circa
eum terni : item Solstitio æstatem .
Circa Brumam plerisq; bis septem
halcyonum sætura ventorum quiete
mollius Cælum .

F I N I S .

ANNO TA:

ANNOTATIONES IN LIBRVM
 P T O L E M A E I.
 DE INERRANTIUM SYDERVM
 SIGNIFICATIONIBVS

INERRANTIUM stellarum)
 Libellum hunc inter Ptolemei
 Commentarios esse recipien-
 dum nemo est qui dubitare
 possit; nam & stylus, & dog-
 matum grauitas, quæ in eo
 docentur, id latissimè prob-
 bant. Confectum tamen ab
 eo scriptumq; post magnæ
 constructionis opus esse reor:
 enimvero eo in loco Cap. 6.
 Lib. 8. de apparitionibus, &

occultationibus Fixarum agens autor nullâ de hoc opusculo
 facit mentionem; quin potius ab huiusmodi labore tunc
 sibi esse supersedendum scribit his verbis. Nam cum genus
 huiusmodi prædictionum variû multiplexq; inueniatur, non
 solum penes regionum diuersitates & Zodiaci declinationes
 penè innumeras; verum etiam penes stellarum multitudinẽ.
 Cumq; præterea in ipsis etiam apparitionibus stellarum in-
 tellektu difficile tum propter cernentes, tum propter aërem
 locorum, inæquale atq; incertum primæ apparitionis atq;
 occultationis tempus fiat: vt à nobis periculo & obserua-

tionum diuersitate compertum est, & ad hæc quoniam pro-
 pter Fixarum Sphære progressum permanere quidem in sin-
 gulis Climatibus coortus locationesq; simul in medio Cæli
 atq; occasus non possunt iisdem cum his, qui modo numero-
 tum demonstrationibus supputarentur: reculamur impre-
 sentiarum longum huiusmodi atq; inutile negotium: suf-
 ficere putantes, quod vel ex his, quæ in superioribus con-
 scripta sunt, vel ex ipsa Sphære conscriptione, propinque
 quotidie possent inueniri. Cum autem pulchra hæc de iner-
 rantium stellarum apparitionibus cõtemplatio duas habeat
 partes; quarum prior calculum omnino complectitur decli-
 nationum, ascensionum rectorum, obliquarum, punctorum
 ortus & occasus, atq; solis sub-terris, distantiz, cum ante il-
 lius ortum, tum post occasum, quam recentiores apparitio-
 nis matutinz, occultationisq; vespertinz interuallum vo-
 cant: posterior, apparitionum tempora, & significationes
 de vtraq; commentarios Ptolemæum ædidiisse satis constat.
 nam priorem tractatum eum confecisse, ipsemet testatur in
 hac prælectione, cum modo *σφαιρῶν* vocans, modo *διεξέστη*
 in quo differentias causasq; apparitionum tradidisse, item
 coortus, Cæli mediatorum & occasus Fixarum primæ & se-
 cundæ magnitudinis, emerisionum occultationisq; interualla
 per singula Climates scribit. posteriorem vero Libellus hic
 continet, cuius lectio potissimum ob tria maxime utilis vi-
 detur; nimirum propter elegantem hanc prælectionem, in
 qua apparitionum natura, & vsus pulcherrimè docetur. Se-
 cundo quia facile his colligere possumus, qua methodo sũ-
 mus artifex Ptolemæus in venandis apparitionibus vsus
 sit, & quos nam arcus, vt appellant, visionum stellas primæ
 & secundæ magnitudinis requirere censuerit. Tertio ob
 veterum obseruationes, quas recenset; ad perquirendas æ-
 ris mutationes nostro seculo congruètes in similibus stella-
 rum fixarum apparitionibus, dixerim penè cognitæ neces-
 sarias. sed mirum profectò, Theonem in Cõmentarijs Ostraci
 libri Magnæ constructionis, de elegantissimis hisce Ptole-
 mæi Libellis, dum locum illum explicaret, quem attulimus,
 non commemorasse. Hoc etiam nõ prætereundum, opuscu-
 lum

lū huiusmodi ad diurnas aëris mutationes indicandas perti-
nere; seu vt verius dixerim cū Ptolemæo, ad mutationū ipsa-
rū diurnas intētionēs ac remissiones; eni inuero, vt mos an-
not. 4. in librū de signis Pluuiarū eiusdem Ptolemæi aucto-
ritate ostendimus; stellarum inerrantium apparitiones, or-
tus videlicet apparentes & occasus diurnas aëris mutatio-
nes efficiunt. Inquit autem autor disputationis huius
initio, apparitionum differentias, differentiarumq; causas
in alio opere, quod hunc Libellum præcedit, ab eo fuisse ex-
plicatas, quoniam, vt citato Octauī Magnæ constructio-
nis capite docemur, apparitionum interualla solisq; sub
terris ab horizonte distātia; neq; in omnibus neq; in iisdē
stellis vbiq; locorum æquales sunt; triplicemq; habent diffe-
rentiam ob causam triplicem: quod totum his verbis Theon
in Commentarijs eleganter complexus est, ἅλλ' ὅτι inquit,
 >> ἐφασι κτλ τῶν τῶν πρώτων γίνονται τῶν φάσισι διαφερῶς, κατὰ
 >> τῆ τὰ μέγιστα τῶν ἀστέραν, καὶ κατὰ τὰς κτλ πλάτος αὐτῶν ἀπο-
 >>στάσις, καὶ κατὰ τὰς ἐγκλίσεις τοῦ ἀστέρος πρὸς τὸν ὀρίζοντα. &
 >> c. quod est vt ego interpretor: Sed quoniam dixit tribus mo-
 >> dis apparitiones differre, & magnitudinis stellarum ratio-
 >> ne, & distantia ipsarum secundum latitudinem respectu, &
 >> ratione declinationum Zodiaci ad horizontem, & c. quan-
do quidem, vt Ptolemæus docet, arcus hic, emersionum oc-
cultationumq; interuallum maius minus vè fit. hisce tribus
de causis. nam stella maior minorem arcum, minor maiore
requirit, licet æqualiter secundum latitudinem à sole ambo
distent, æqualemq; Zodiacus ad horizontem habeat incli-
nationem, vt idem probat. causaq; manifesta est, quam nos,
cap. 6. 1. Apologia tetigimus; nempe magnitudo stellæ
luxq; subinde maior, quæ in maiore solis lumine cerni
potest; & ex consequenti, in minore ab horizonte solis ipsius
distantia. Rursus stellæ, quæ magis à sole secundum latitu-
dinem distant, quanquam æqualis sint magnitudinis, Zo-
diacusq; eandem habeat ad horizontem inclinationem mi-
norem arcum hunc exoptulant; quoniam, vt inquit Ptole-
mæus, in eadem solis sub terris distantia, lux, quæ apud ip-
sum Zodiacum solemq; fit, maior est; vnde stella soli pro-

ximior ingentiore solis luce obruta, cerni non poterit, si sole remotior poterit. Demum tamen si stellæ eandem habeant magnitudinem, eandemq; ad solem distantiam, nihilominus quanto maior ad horizontem Zodiaci declinatio fuerit, eo maior solis sub terris distantia, arcusq; prædictus maior esse debet; quæ omnia ab artis principe Ptolemæo citato loco demonstrantur. Verum, ut ad nostra redeamus, hæ sunt apparitionum differentie differentiarumq; cause, de quibus in alio opere, quod syntaxim appellat, (quasi dixeris partium constructionem ad magnæ differentiam iuberimè egisse scribit; quod tamen maxima Astrologicæ facultatis iactura amissum esse iniuria temporum credimus.

2 Singulæ stellæ ubiq; simul in medio Cæli.) Dicit ubiq; *ἁπασταῖς*, quoniam meridianus circulus ubiq; terrarū rectæ spheræ litum imitatur, quia, ut horizon rectus, ita quilibet etiam meridianus, ut inter cæteros præcept. 16. & 22. Tabularum Directionum tangit Rheinholdus, per polos æquinoctialis circuli describitur, nec est vltus meridianus, quin aliquorum sub æquinoctiali habitantium rectus etiam horizon existat; unde qui Eclipticæ arcus dato æquinoctiali arcui competit in recto horizonte, idem etiam ubiq; terrarum competit ei in circulo meridiano. quoniam autem in declivi seu obliqua spherâ multiplex horum ortuum varietas existit, propterea addit autor, *καὶ συνιστάται καὶ εὐκταθῆναι καὶ ἕλκεται τὰν ἀπόστασιν*.

3 Adhuc quæ partibus) Duorum circuloꝝ facit autor mentionem scilicet Zodiaci, quem de more, circulum per medium signorum appellat, & Verticalis, qui per solis centrum transit, quem *ὑπερορῆθεν μέγιστον κύκλον*, nisi fallor, vocat propter visionis arcum, qui in circulo verticali numeratur, atq; propter apparitionis intervallum, quod in Zodiaco sumitur; quodq; Ptolemæus Cap. 6.8. Magnæ Constructionis, *τὸν τὸ ἐλάττω περιφραγῶν*, & *ἀπερῶν ἀπέχοντες ἐπὶ γὰρ τὸ ἐξίτητον*. & cap. 7. lib. 13. stellarum *ἐπὶ τοῦ ἀπὸ μέσων τῶν (ἐπιπλέον κύκλου ἀπερῶν ἐπὶ τὸ ἐλάττω* videtur appellasse.

4 In proprio quodam) Hoc est opus illud, quod libellum hunc

hunc præcedit; nempe parua Constructio, differentias, differentiarumq; causas explicans apparitionum.

5 Per Syenem) Adeo hoc in loco deprauatum est exēpiar, quod ad nostras manus peruenit, vt nulla ratione locorum nomina intelligere potuerimus per quæ Ptolemæus Climatescripta esse inquit; ex capite tamen 6. 2. lib. Magnæ Constructionis facile fuit ea percēfere: septimus namq; ibi parallelus per Syenem scriptus, primi Climates finis ac secundū initium, & diem maximum habere horarum 13. 30. ponitur, & ab Aequinoctiali distantiam, seu quod in idem redit Poli elevationem p. 23. 51. quam tamen Rheinoldus in noua parallelorum Tabula ab eo condita, ponit g. 24. 11. ; ob mutatam solis maximam declinationem ipsam parallelorū rationem ad veterum descriptiones non amplius congruere admonens. Noni paralleli, qui secundi Climates finis tertijq; initium est, per Aegyptum inferiorem scripti, vbi dies maximus horarum est 14. ponitur Elevatione Poli esse p. 30. 22. apud Rheinholdum p. 30. 48. Vndecimi paralleli per Rhodum transeuntis, vbi maximus dies horarum est 14. 30. qui Climates quarti initium est, elevatione Poli ponitur esse part. 36. apud Rheinholdum verò part. 36. 30. Tertijdecimi qui Climates quinto dat principium, per Hellepontum scripti, vbi maximus dies horarum est 15. Elevatione Poli part. 40. 56. apud Rheinhold. 41. 23. Quintidecimi, qui Climates quintum terminat, per medium Pontum scripti, vbi maximus dies horarum est 15. 30. Elevatione Poli ponitur part. 45. 1. apud Rheinhold. part. 45. 31.

6 Tempora ipsa apparitionum) Vox hæc φάσις, id est apparitio, de qua nonnulla infra dicemus, emersionem comprehendit hoc loco atq; occultationem; tametsi capite sexto 8. Almag. φάσις opponatur τῆ κρύψου emersionem tantum dicens, proinde Ptolemæus de apparitionibus dicturus occultationum quoq; tempora in hoc libello docet; atq; infra, quemadmodum & 8. Almag., occultationem vocat occasum vespertinum apparentem, cum enim quatuor sint apud græcos autores voces, ἀνατολή, φάσις, ἐπιτολή, κρύψις. quod est, ortus, occasus, emersio, occultatio; proprie cum ortum dici-

dicimus & occasum veros intelligimus aspectus, cum emer-
sionem & occultationem apparentes; vespertinos occasus
tamen & ortus matutinos: ideoq; hæcæ configurationes
apparitiones vocamus: de qua re nos plura cap. 4. & 5. p.
lib. Apologiæ, & quinto cap. tertij: quamquam inter ortum
matutinum apparentem & emerisionem aliqua differētia est,
vt infra dicemus. Fit autem emerisio cum abscessu solis
profert se stella: occultatio cum eiusdem aduentu conspici
desinit. vnde occultatio apparitio verè appellari potest, quia
tunc stella, cum articulus instat occultationis, apparere de-
finit. Tempora autem apparitionum docemus, cum dies in
quibus fiunt, notamus, dieiq; partes, matutina scilicet an
vespertina apparitio sit indicantes. Rem hanc totam sic do-
ctè & eleganter Plinius complexus est, cap. xxv. lib. 18.

- 22 Exortus, inquit occasusq; binis modis intelliguntur. Aut
23 enim aduentu solis occultantur stellæ & conspici desinunt,
24 aut eiusdem abscessu proferunt se. Emersum hoc melius,
25 quàm exortum consuetudo dixisset, & illud occultationem
26 potius, quàm occasum. Alio modo quo die incipiunt appa-
27 rere, vel desinunt, oriente sole aut occidente, matutini,
28 vespertiniq; cognominari, prout alterutris eorum mane
29 vel crepusculo contingit.

- 7 Significationibus) Quid Græcis sit τὸ ἰσχυρισμὸν, &
ἰσχυρισμὸν, id est significatio, Aristotelis autoritate defi-
nitum à nobis est annot. postrema in libellum de Tranquil-
litate & Serenitate signis. itaq; eodem significato hoc in
loco vocem hanc Ptolemæum accipere non dubito. cum
enim sydera hæcæ aspectibus mutationem aliquam altera-
tionemq; in aëre adducant; atq; hanc quidem vel eadem
aspectus die, vel paulo ante, vel paulo post, vt Theophrasti,
Ptolemæi, Theonis, aliorumq; autoritate cap. vij. 2. lib.
Apologiæ demonstrauimus. Veteres Græci id totum ἰσχυ-
ρισμὸν dixere; id est significare; aëris videlicet mox futu-
ram mutationem. Vnde apud Ptolemæum ita cap. 12. se-
cundi Apotelesiæton legimus, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς κα-
22 τὰ τὸ ἰσχυρισμὸν ἰσχυρισμὸν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς
23 ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. id est vt verbum verbo reddamus: incipien-
24 te qui-

27 te quidem alteratione secundum significationem, ante tres
 28 dies; interdum vero post tres: quo loco videmus mutatio-
 nem alterationemque; à significatione se iungi; quo etiam sen-
 29 su dixit fortasse Columella. Eorumque supra sunt syde-
 30 rum occasus tempestatem facit: interdum tantummodo si-
 31 gnificat: nimirum quia nulla tempestas secuta est, sed illo-
 rum syderum occasu tempestatis tantum significatio; &
 fortasse leui quadam aëris alteratione tempestatis umbra;
 vel saltem non eadem aspectus die secuta est, quanquam &
 sæpissime significatio pro ipsa mutatione sumitur; ex
 quo & ipse Ptolemæus in hoc libello die decimasexta men-
 sis Messori scripsit splendidam austrini Piscis vespertino
 exortu *τοιοῦτου ὄψεως ἔχει ἀνάστασις*; imbribus scilicet &
 ventis significare.

§ Nonnulla de apparitionibus ipsis ac de & c.) Duo sibi
 in disputatione hac agenda proponit Ptolemæus: primo,
 naturam ordinemque apparitionum explicare; quo modo sci-
 licet in stellis quæ in Zodiaco sunt fiant apparitiones;
 quoue modo in australibus, ac borealibus. Secundo
 ipsam ipsarum apparitionum docere, quæ duo subtilissimè
 exequitur, ac omnino se huius disciplinæ principem osten-
 dit.

§ Apparitionem igitur). Apparitio est stellæ apparens
 ad solem & horizontem accepta prima vel vltima configura-
 tio. Pulchra quidem apparitionis definitio & Ptolemæi in-
 genio digna; cum quæ & alia definitio paulo infra tradita
 coniungenda est: apparitio definitæ simulque apparentis con-
 figurationis manifestatio est. Configuratio loco generis pon-
 nitur, reliqua omnia loco differentiæ: dicitur in. apparens
 ad differentiam verarum configurationum, ad solem & ho-
 rizontem; propter cæli mediaciones, ortus occasusque, me-
 ridianos; de quibus latè cap. 4. p. Apologiæ à nobis tunc
 disputatum. prima, vel vltima; quoniam tunc propriè ap-
 paritio inuenta est, cum locus solis definitus est; vt ipse in-
 fra subtiliter declarat; quo constituto, quisnam sit primus,
 quis vltimus ortus; quis primus & vltimus occasus facile
 tenemus.

10 Sed solis quoq; loca). Loca inquit, non locum; quoniam tum in sole, tum in stella duplicem locum consideramus cum veros ortus & occasus definimus; horizontis videlicet, ac p̄nti Eclipticæ quocū stella mergitur, vel emergit; quæ tenere solē necesse est. unde rectè subdit, in hisce aspectibus solem pariter ac stellā in ipso horizonte reperiri.

11 Iam apparitio dicenda erit) Res maximè notanda; quanquam secundum diuersa solis infra horizontem existentis interualla, stella & ante solis ortum & post illius occasum oriri possit & occidere; ita vt facile à nobis per plures etiam dies cerni possit; attamen nulla harum configurationum nomen meretur apparitionis: propterea quod ad constituendam apparitionem non satis est stellam siue orientem siue occidentem oculis notari, sed locum solis omnino definitum esse oportet; nimirum Eclipticæ punctum, in quo cum ipse extiterit, iam stella dicitur facere apparitionem; qui solis locus, inuento apparitionis occultationisq; interuallo, statim habetur. itaq; non pluribus diebus, sed vna tantum die apparitio absoluetur. atq; hoc est quod eleganter inquit Ptolemæus; apparitionem definiti simulq; apparentis aspectus esse manifestationem; definitus enim in ea est, non stellæ tantum, sed solis quoq; locus; eiusq; ab ipso horizonte, ac puncto quocum stella exoritur vel occidit distantia.

12 In veris quidem tempora ipsa latent) Obscura verba, quorum tamen hanc arbitror esse sententiam. in veris configurationibus tēpora ipsa, apparitionum videlicet, latere; quoniam stellam tunc ob maximum solis lumen cernere non possumus: in apparentibus vero solis loca; quoniam solem sub terris existentem non videmus.

13 Verum primos tum in ortu) Cum iam definitus fuerit solis locus acceptaq; à puncto ortus stellæ distantia, tunc primos, tum in ortu, tum in occasu aspectus, & ultimos habebimus. siquidem hoc est, quod supra numero 9. aiebat Ptolemæus, apparitionem esse primam vel vltimam apparentem configurationem ad solem acceptam & horizontem. nimirum, vt ipse infra declarat; primum & vltimū
stellæ

stella ortum, primum & vltimum occasum α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω

* In expositis Climatibus.) Hic & superior locus astrisco identidem notatus adeo deprauati sunt, adeo quibusdã insolitis abbreviationũ notis inuolucrisq; obscuri, vt in priore vox vna reliquenda nobis fuerit; in posteriore hoc quid reponendum, diuinare omnino oportuerit. Aloysius tamen Lollinus, quem consulimus, vir græcarũ literarum scientissimus, omniibusq; artibus ornatus, in priore exeso loco legendum esse α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω scripsit; ita vt sententia sit, omnesq; ipsius partes numerare: in posteriore α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω cuius sententiam tanquam maxime probabilem omnino sequendam credimus.

14 Primus apparentium aspectuum ortus α β γ δ ϵ ζ η θ ι κ λ μ ν ξ $\omicron$ π ρ σ τ υ ϕ χ ψ ω Locum hunc doctos viros expendere maximè cupio. Satis nanq; clarum est Ptolemæum, ortum matutinum apparentem, seu emersionem primum ortum esse appellandum hic admonere; ortum vespertinum, vltimum ortum: irè occasum matutinum, primum occasum: vespertinum occasum, seu dixeris occultationem, occasum vltimum: quas sanè appellationes vetustissimis autoribus fuisse vsitatas Aristoteles cap. 15. octauo libri de Animalium historia testis est locupletissimus; vbi ita scribit, de Thunnis sermonem habens. Cap. incipiunt Vergiliarum ab ortu ad Arcturi occasum vltimũ. reliquo tempore quiescunt latentes. quo in loco, his quæ hic docet Ptolemæus, mirificè consentiens, occasum Arcturi vespertinum vltimum appellat. Oriebantur enim Aristotelis ætate ortu vero matutino Pleiades, vt cap. 5. p. lib. Apologia ostendimus, sole g. 19. 37. γ . occupante; ortu apparente g. 23. 39. ζ . tenente; eniuero de hoc aspectu loquitur Philosophus. ortus nanq; earum vespertinus tam verus quàm apprensus autumno fiebat; qua de re non poterat Thunni ab hoc exortu ad occasum Arcturi vltimũ cap. ita enim hyeme non laterent, quod tamen affirmat Aristoteles. Arcturus verò in Athenarum horizonte cum part. 15. o. α . mergebatur, cuius occultationis intervallo à puncto occasus auferendum, vt locus solis in vespertino occasu habeatur, erat part. 13. 1. quod sublatum ex part. 15. o. α . ostendit,

ostendit, sole part. 1. 59. M . tenente, tunc vespertinum, Arcturi occasum apparentem contigisse, quo tempore ferè hyems occasu Vergiliarum incipiebat, Sole nimirum paulo post ad part. 15. 45. M . deiecto, vt verissimè dixerit Aristoteles reliquo tempore, nempe ab occasu Arcturi ultimo, hyeme scilicet Thunnos latere, nam & se condere præaltis gorgitibus hyeme superius admonuit. quamobrem mirum omnino est quo modo Suetonius Astrologix alioqui scientificissimus Aristotelis locum explicans asserere potuerit, aspectum hunc in æquinoctio autumnali euenisse: quandoquidem hoc pacto, cum subdat Aristoteles reliquo tempore Thunnos quiescere latentem, sequeretur autumnus quoque illos latere, sicut tamen hyeme tantum se condere ipse scribat. Occasus autem matutinus Arcturi tunc sole 18. 1. Taur. possidente efficiebatur, nempe paulo post Vergiliarum ortum matutinum, quare non potuit nisi occasum Arcturi vespertinum intelligere. Quæ omnia quantum vero sunt maxime consentanea, valde nihilominus dubium videtur qua ratione matutinus exortus apparent, primus; vespertinus exortus, ultimus dici queat; iridem matutinus occasus, primus; vespertinus occasus, ultimus. enimvero, vt de stellis nunc loquamur, quæ in Zodiaco sunt, de quibus totum id pronunciasse videtur Ptolemæus; in his, clarum est, si quod generatione & tempore primum dicitur attendamus, occasum vespertinum apparentem reliquos præcedere aspectus: quod fulgentis Hyadum exemplo clarioris doctrinæ gratia est nobis ostendendum. Erat stelle huius Ptolemæi ætate, qui 140. Annis post Christum Dominum floruit, in Zodiaco longitudo grad. 12. 40. Taur. lat. 5. 10. austrina, declinatio à Ptolemæo inuenta g. 11. 0. borealis, ascens. rectæ part. 41. 46. diff. ascensionalis ad elevationem Poli g. 45. part. 11. 13. ascensio obliq. p. 30. 33. descensio ob. p. 57. 59. punctus ortus part. 23. 0. Taur. punctus occasus 9. 53. Taur., emersionis intervalium p. 27. 16. Intervalium occultationis part. 15. 39. His positis, claret ortum matutinum apparentem fulgentis Hyadum tunc fuisse tunc sol part. 20. 16. II. perlustraret; ortum vespertinum,

tinum, cum idem part. 25. 44. Lib. possideret. occasum matutinum, eodem part. 23. 32. ☉: tenente. occasum vespertinum sole p. 26. 14. V. occupante; atq; hæc omnia fecundum neotericorum dogmata à nobis inuenta definitaq; sunt; licet solis loca, cum his quæ Ptolemæus in hoc libello tradit de huius stellæ aspectibus, non omnino consentiant ob causam quam infra explicabimus. Itaq; perspicuum est, quemadmodum præcedere stella astronomica consuetudine intelligitur ea, quæ vel ab æquinoctio, vel à ptima stella V. vel ab alio quopiam principio in consequentia minus distat, quam altera cui comparatur, ita & asserendū esse vespertinum occasum reliquos aspectus præcedere, mox matutinum ortum sequi, deinde ortum vespertinum, deinde matutinū occasum; quia sol part. 26. 14. V. tenens, minus distet ab æquinoctio, priusq; locum hunc, mox reliqua alterum post alterum ut posuimus attingat. Quod si principium aliud excogites; hosce aspectus pro stellarum loci varietate principijq; ratione variare, ita ut modo hic, modo ille prior sit, omnibus arbitrari esse competissimum. Exdemq; nos urgent difficultates, si harum configurationum ordinem in australibus borealibusq; stellis consideremus; cum in illis quæ ad Austrū declinant, apparens occasus vespertinus ortum matutinum, apparens occasus matutinū vespertium ortum præcedat; in illis, quæ vergunt ad Aquilonem, ortus vespertinus, occasus matutinum; ortusq; matutinus occasum vespertinum antegrediarur; quemadmodum ex Ptolemæo infra admonebimus. Quid ergo dicemus? sanè nos hæc potius doctis viris consideranda proponimus, quam aliquid ad has tollendas difficultates habeamus: Fortasse prioritate dignitatis, (quod non semel, natura prius vocavit Aristoteles) Ptolemæus atq; ante illum autotes matutinum exortum apparentem, in stellis quæ in Zodiaco collocatæ sunt, vespertinum exortum, matutinum occasum, vespertinum occasum antevertere existimauerunt, ita ut ab eo tanq; à digniore, reliquisq; omnibus, quod pertinet ad stellarum significationes efficaciore, sit inchoandum. Verum neq; hoc tollit difficultatem, nam sic in omnibus stellis ortus ma-

ratinus primus esset aspectus dicendus, cum tamē, ut cętera nunc præmittam, paulo infra Ptolemæus in australibus occasum vespertinū præcedere matutinum dicat exortum, itaq; ut aliorum studia promoueamus, excitemus ingenia, dicere audebimus, hosce aspectus priores & posteriores duplici posse ratione appellari. genere nimirū & specie. enimvero vel genus querimus, atq; hoc adhuc dupliciter, nimirum vel aspectum simpliciter priorem querimus, ita ut inter omnes vnus stellę apparitiones & aspectus, quis nō sit absolutē prior, primusq; efficiatur inquirimus; vel aliorum aspectuum respectus; quo modo ortum occasui, & e contrā indistinctē comparamus: vel speciem tantum perquirimus quo pacto speciem cum specie, ut occasum cum occasu, ortum cum ortu conferre oportet; & quis primas inter illos fiat inuestigare. Si queratur primum, id à principio, ut arbitror, pendet, à quo nobis proponimus Zodiaci loca esse numeranda; quod si Vernum æquinoctium astrologico more esse constituamus; illum aspectum simpliciter priorē per se sumptum, non cum alijs comparatum, esse dicemus, qui minus submoto sole ab accepto principio efficitur; atq; hoc rātum modo primos, & vltimos, præcedentes & succedentes aspectus hoc in loco appellasse Ptolemæum, nequaquam crediderim. Si queratur secundum & tertium, quā potissimum ratione primos & vltimos aspectus autor definiuit, illum arbitror primum & præcedentem aspectum hoc loco à Ptolemæo appellari, qui cum altero comparatus ab eo per signorum successionem minus semicirculo distat: eam vltimum, & sequentem, cuius ab altero distantia semicirculum transcendit. quo sensu si verba Ptolemæi accipiamus, iam statim veritas sententię illius elucebit. enimvero si in fulgente Hyadum aspectus omnes ordine digeramus, manifestum erit, quę à Ptolemæo dicta sunt cum veritate consentire, clarioris igitur doctrinę gratia hac tabellā stellę huius apparitiones legentium oculis contemplandas subiicimus.

Apparitiones Fulgentis Hyadum.

Occasus Vesp. App.   Sole. in. p. 26. 14. V.
Ortus

Ortus Mat.	App.	Sole in p. 20. 16. II.
Ortus Vesp.	App.	Sole in p. 25. 44. Ω.
Occasus Mat.	App.	Sole in p. 23. 32. ☿.

His positis, patet, aspectum simpliciter genere priorem per se sumptum esse occasum vespertinum, quia sol aspectus huius tempore minus à principio videlicet à Verno æquinoctio distat. Rursus perspicuum est aspectum hunc ortu matutino esse priorem; si de generis prioritate secundo modo accepta intelligamus; locus namq; solis in eo minus à principio submotus ab altero loco minus etiam semicirculo distat. nec dicas falsus itaq; Ptolemæus, qui occasum vespertinum vltimum occasum appellavit; quandoquidem prius & posterius secundum speciem subtilissimus vir, cum id proculit, quæsiuit, quo modo luce meridiana clarius est occasum matutinum, primum occasum esse dicendum, occasum vespertinum vltimum: quoniam solis locus in occasu matutino minus semicirculo distat ab altero loco, quem occasus vespertini tempore possidet. è contra vero locorum eiusdem distantia ab occasu vespertino ad occasum matutinum semicirculum transcendit. quod idem in ortu matutino, & vespertino locum habere nemo non videt. quare merito hic vltimus, ille primus ortus à Ptolemæo dictus fuit. Quod si ad tempora vetustiora hos aspectus in stellis, quæ in Zodiaco sunt, expendamus; eundem ordinem illos retinere inueniemus; quandoquidem borei termini Vergiliarum apparitionum ordo Theophrasti ætate, qui annis ferè quingentis ante Ptolemæum floruit, vt ex Apologia eliciamus, ita se habet.

Occasus Vesp.	App.	Sole in p. 13. 16. V.
Ortus Mat.	App.	Sole in p. 23. 30. ☿.
Ortus Vesp.	App.	Sole in p. 22. 28. ♀.
Occasus Mat.	App.	Sole in p. 15. 45. ☿.

Verum satis fuerit Artis huius studiosis rem indicasse.

15 Cum oriuntur apparent, non cum occidunt. Cum ordinem aspectuum in stellis, quæ in Zodiaco sunt, Ptolemæus aperuerit, atq; ortum matutinum apparentem, primum esse docuerit, vespertinum ortum, vltimum & c. in præsentia

sentia stellarum earundem narrat affectiones quasdam, quæ illis contingunt dum hos aspectus conficiunt, scitu necessarias, ut apparitionum naturam teneamus. Inquit ergo huiusmodi stellas à matutino exortu, quem primum esse dixerat, ad vespertinum usque ortum cum oriuntur apparente, non cum occidunt: ratioque aperta est; oriuntur enim ante solis exortum, unde cerni possunt; occidunt vero ante illius occasum; ex quo & splendore ipsius obruta penitus celantur. Id totum vero summè esse consentaneum fulgentis Hyadum exemplo facile monstratur. cum enim hæc stella in elevatione Poli 25. Ptolemæi ætate cum part. 23. 0. Taur. horizontem conscenderet; patet, ipsa horizontem attingente orientalem, solem part. 20. 16. dodecatemorij Geminarum possidentem adhuc sub terris fuisse, itaque oriens apparebat. Rursus cum occideret cum g. 9. 53. Taur. clarum identidem est, cum ipsa mergebatur, solem fuisse supra tetram, ut nullaratione occidens cerni posset; atque in hæc versabatur affectione, donec vespertinum exortum conscderet. patet enim quod sole ad sequentia translato, nempe ad 25. Leon. 17. & 21. hoc idem ei contingebat.

16 Sed neque oriens neque occidentes; Hæc est secunda affectio; ab exortu vespertino huiusmodi stellæ ad occasum matutinum apparent quidem, non tamen cum oriuntur vel occidunt. quod itidem fulgentis Hyadum exemplo fit manifestum. Sole enim part. 23. 44. 21. possidente stella hæc in ortu existens cum part. 23. 0. Taur. cernebatur; erat enim in ortu vespertino apparente; in occasu cum part. 9. 53 eiusdem dodecatemorij non apparebat. Verum hoc confecto aspectu, cum iam sol Scorpionem possideret, atque ad sequentia properaret, neque oriens neque occidens cerni poterat. nimirum quia oriente stella & occidente sol oppositum ferè in horizonte locum obtinebat; moxque semper exisset supra terram; ut cum Sagittarium, Capricornum, Aquarium & reliqua dodecatemoria perillustrabat; quamobrem stella, cum ferè tantum medium cælum percurrebat; oculis notabatur; oriens vel occidens nequaquam.

17 A vespertino occafu) Tertia affectio explicatur, quæ omnino clara eft; à vespertino enim occafu, huiusmodi stellæ, quia iam articulus inftat occultationis, ab aduentante fole te&æ, ad matutinum vsq; exortum apparentem latent; videlicet, vsq; ad emersionem: quod cap. v. primi lib. Apologiz Vergiliarum exemplo nonnulla Hefiodi carmiqua explicantes planum fecimus. atq; hoc rursus loco fulgentis Hyadum exemplo confirmari potest, quam stellam, clarum est, part. 26. 14. V. à sole confectis, solares radios iam ingressam, donec idem part. 20. 16. Gem. attingeret, latuisse. quod est à vespertino occafu, ad exortum matutinum, vt testatur Ptolemæus.

18 καλοβοαιξοσους dicimus) Nomen aperit secundæ affectionis; nam tertiam dixerat paulo supra vocari occultationem & emersionem; ac stellas, quæ in ea versantur, occultantes sese, ac emergentes appellari; de prima nullum fecit verbum. Inquit ergo huiusmodi stellas, cum apparent quidem, sed neq; orientes, neq; occidentes, dici καλοβοαιξοσους; quæ vox composita ex καλοβει, quod est mutilus, truncatus, mancus, & αιξοσους, quod est iter, via, & transitus; perbellè secundæ affectionis naturam exprimit: cum enim quædam sint stellæ, vt infra ex Ptolemæo admonebimus, quæ exorientes & occidentes totumq; quod supra terram est hemisphærium pertranscuentes, apparent, quæ κατιαιξοσους vocantur, has quidem perfectum & absolurum iter habere dicendum est, quia semper ab ortu ad occasum cerni possunt, illisq; opponi καλοβοαιξοσους; quoniam è contra hæ mutilum & truncatum iter habere videantur, cum neq; orientes neq; occidentes appareant, sed in medio tantum itinere; quàm obrem καλοβοαιξοσους dixeris mutilum ac truncatum iter habentes.

19 Occasum quidem vespertinum) Vide quo modo de prioritare originis, atq; (vt loqui Philosophus solet) generationis, ac temporis, quam & generis prioritatem dicere possumus sermonem habens Ptolemæus, in australibus stellis inquit occasum vespertinum præcedere matutinum exortum; cum alioqui supra exortum matutinum primum

esse decreuerit aspectum . enimvero legendum est, ἡ μὲν
 ἰσπερὶ ἀδίας τρεῖς ἡμέρας πρὸ ἡλίου τῆς ἑσπ. ἀνατλάει ἢ ἔγω
 emendauit; non ut perperam legitur in exemplari. ἡ μὲν
 ἰσπερὶ ἀδίας πρὸ ἡλίου πρὸ ἀνατλάει τῆς ἑσπ. ἀνατλάει, quæ ora-
 tio falsa est, & manca, nullusq; ex ea sensus, qui quadret,
 erui potest. Sententia autem huius loci est, in australibus
 borealibusq; à circulo per medium signorum stellis enar-
 ratum ordinem partim varietatem aliquam recipere; par-
 tim obseruari eundem. quod pertinet ad australes; hæc
 stellas in tertia affectione cum Zodiaci stellis conuenire,
 cum occultationem faciant, & emersionem; quod noqua-
 quam possent efficere, nisi occasus vespertinus tempore ma-
 tutinum exortum anteiret. atq; hinc notabit lector occultationē,
 & emersionē non solū in Zodiaci stellis locū habe-
 re; verum etiam in illis, quæ positioe australes iuueniuntur;
 nimirum quia in his quoq; occasus vespertinus ortum præ-
 cedit matutinum. Hoc Syrii seu Caniculae exemplo clario-
 ris doctrinæ gratiam planum faciemus, erat stellæ huius
 longitudo ætate Ptolemæi p. 17. 40. Gem. lat. 39. 10. au-
 strina, declinat. p. 15. 45. austr. à Ptolemæo inuenta . .
 ascensio recta p. 80. 7. differentia ascensionalis in elevatione
 Poli p. 45. 1. p. 16. 23. ascensio obl. p. 95. 30. descensio
 ob. p. 63. 44. punctus ortus p. 27. 5. ὄ. punctus occasus
 p. 18. α. Taur. emersionis interuallum à nobis inuentum p.
 12. 47. occultationis interuallum p. 14. 4. quibus positis
 apparentes aspectus ita veniant disponendi.

Apparitionum ordo in Syrio.

Occasus	Vesp.	Sole in p. 3. 56. γ.
Ortus	Mat.	Sole in p. 9. 52. Leon.
Occasus	Mat.	Sole in p. 2. 4. +.
Ortus	Vesp.	Sole in p. 14. 18. β.

Verum ex his satis constat occasum vespertinum tempore
 esse exortu matutino priorem, cum sol prius Taurum, quàm
 Leonem attingat; idēq; Syrio & reliquis huius nomencla-
 turæ stellis occultationem competere, & emersionem, ut
 docet Ptolemæus.

20 Matutinum verò occasum è contra .) In stellis , quæ in Zodiaco sunt , vt supra annot. 14. quisq; videre potest , vespertinus exortus matutinum occasum antegreditur . ex quo & secunda affectio illis conuenit : ab exortu .n. vespertino ad occasum vsq; matutinum cernuntur quidem , sed neq; orientes , neq; occidentes . at in australibus stellis res contrario modo euenit , orientes enim apparent & occidentes , atq; matutinus occasus in illis , vt docet Ptolemæus , tẽpore vespertinum exortum precedit . enimvero , vt in Syrii apparitionibus paulo supra positis videmus , sol prius ad tertiam Sagittarij partem peruenit , quàm ad decimam quintam Capricorni . itaq; australes stellæ cum illis , quæ in Zodiaco sunt , sicuti in tertia affectione consentiunt , ita dissentiunt in secunda , ac penitus aduersantur . .

21 Quæ vocantur *κρυπταὶ ἀστὲρες*) Australes stellæ , ob causam superiori annotatione allatam *κρυπταὶ ἀστὲρες* , id est mutilum habentes iter dici nequeunt ; quoniam apparent cum oriuntur & cum occidunt , toto eo tempore quod ab occasu matutino est ad exortum vsq; vespertinum : quin etiam & in toto itinere cernuntur ; nimirum donec hemisphæriũ decurrunt vniuersum . itaq; & perfectum , non mutilum iter habentes dici debent , & quod in idem redit , *κρυπταὶ ἀστὲρες* , quod est , noctu iter agentes : quo tempore , vel pueris notum est , perpetuo illas cerni posse . oriuntur .n. vt inquit Ptolemæus , post solis occasũ , atq; ante ortũ ipsius occubũt . Quod totũ Syrii exẽplo satis liquet ; oriente .n. ipso cũ part. 27. 5. ☿ quia part. 27. 5. ♃ erant in occasu , sol iam lapsus sub terris in part. 2. 4. ♃ versabatur . item occidente ipso cum part. 18. 6. ♄ quia part. 18. 6. ☿ in horizonte erant orientali , sol part. 2. 4. ♃ tenens nondum conscenderat angulum orientis . atq; in hac eadem Syrium fuisse affectione , donec sol ad vespertini exortus locum peruenisset , videlicet ad part. 14. 18. ♃ omnibus arbitror esse comperitissimum .

22 Ex contrario vespertinus exortus) Cum australium stellarum affectiones exposuisset , atq; in quo cum Zodiaci stellis conuenirent , dissentirentq; ostendisset ; nunc ad borealium

realium affectiones se confectæ explicandas; dicens primum has cum Zodiaci stellis in secunda affectione conuenire, cū in ipſis quoq; exortus vespertinus prioritate generis secundo modo accepta matutinū occasum antecedit; vnde & *ἄρθρον ἡμέρας* dicuntur, quoniam toto intermedio tempore, quod inter ortum vespertinum & occasum matutinum interiacet, apparent quidem, sed neq; orientes, neq; occidentes; vt mutilum imperfectumq; omnino iter efficitur ab ortu ad occasum n videantur. quod totum exemplo Arcturi borealis stellæ docere possumus. Arcturi Ptolemæi ætate longitudo erat p. 27. 0. ♄. lat. 31. 30. borealis. declinatio 29. 50 borealis à Ptolemæo inuenta. ascensio recta. 192. 9. differentia ascensionalis 34. 57. ad elevationē Poli p. 45. nempe vbi maximum diem ponit Ptolemæus horarum 15. 30. ascensio obliqua 157. 11. descensio obli. 227. 1. punctus ortus 12. 45. ♄. punctus occasus 13. 21. ♄. emersionis interuallum 12. 59. occultationis interuallum 22. 11. quibus ita constitutis, apparitionum ordo ita se habet.

Arcturi apparitiones.

Occasus	Mar.	App.	Sole in p. 5. 32. 25.
Ortus	Mat.	App.	Sole in p. 25. 44. ♄.
Occasus	Vesp.	App.	Sole in p. 21. 10. 22.
Ortus	Vesp.	App.	Sole in p. 29. 46. 22.

Vetum hic satis patet ortum vespertinum præcedere occasum matutinum; cum solis in eo locus, à loco altero minus semicirculo distet: occasumq; matutinum posterius fieri; quia solis in eo locus, à loco quem ortus vespertini tempore tenet, magis distet, quàm semicirculi sit quantitas; vt cuiq; loca solis inter se conferentis est notissimum. semicirculus n. à puncto p. 5. 32. 25. incipiens terminatur puncto opposito; scilicet p. 5. 32. 1. quem locum p. 29. 46. 22. transcendere, vel pueris est clarum. Quod vero toto eo tempore, quod ab ortu vespertino est ad occasum matutinū mutilum iter haberet Arcturi stella, (quod borealium quoq; proprium esse hoc loco inquit Ptolemæus) satis etiam patet, enimvero solo Piscium dodecatemoron perambulante,

lante, iam amplius Arcturus in octa exilis cum g. 12. 45. sp. cerni non poterat; quia sol aut nondum lapsus serè erat, aut oppositum locum perlustrabat, moxq; vitimas Piscium partes obtinens & sequentia signa, oriente Arcturo, omnino erat supra terram. Quod verò eadem hac labente stella cum part. 13. 21. ☉ sol pisces tenens supra nostrum hemisphærium existeret, omnibus (vt reor) est manifestum, itaq; cernebatur quidem Arcturus, sed neq; oriès, neq; occidens, vt inquit Ptolemæus.

23 At matutinus exortus.) Superior tabella Arcturi apparitionem clare ostèdit matutinum exortum apparentem vespertino occasu esse priorem; quandoquidem distantia vtriusq; loci solis semicirculum non æquat; transcendit verò si ab occasu vespertino ad matutinum ortum eam metiamur. quamobrem boreales stellæ à Zodiaci stellis in tertia affectione dissentiant; quin etiam & quod ad hanc rem pertinet ab ipsis australibus; ex quo (vt Ptolemæus animaduertit) emersionem & occultationem non efficiunt. enimverò nulum sydus, vt sæpius diximus, in quo occasus vespertinus matutinum non antegreditur, occultari propriè potest & emergere; quæ res maxima animaduersione digna est, tanquam vetustioribus fortasse incomperta; cum Hippocrates libello de Aère Aquis & Locis; Aristotelis 3. Prob. primæ sectionis Arcturo *ἐπιτελλε* tribuant, id est emersionem; ortum apparentem matutinum, emersionem indistinctè appellantes; quorum autoritatem nos in Apologia & alibi secuti sumus. Hinc Ptolemæus de borealibus stellis loquens in hoc libello nunquam eas *ἐπιτελλε*, aut *κρησσειε*, ait, sed tantum *ἐπιτελλε* & *δωκε*.

24 Quæ *ἐπιτελλε* appellantur.) *ἐπιτελλε* id est per annum seu anno toto apparentes dicuntur hæ stellæ, quia non patiuntur occultationem; & in omnibus aspectibus apparent; conueniunt enim aliquo pacto in hac affectione cum australibus, quarum etiam proprium esse annot. 21. dictum est, cum oriuntur, & occidunt, apparere: verum in causa dissentiant affectionis; illæ n. ab occasu matutino ad exortum vsq; vespertinum id perpetuantur, & hac de causa quo-

niam in illis matutinus occasus vespertinum exortum antecedit; boreales vero ab exortu matutino ad occasum vespertinum, & quoniam matutinus exortus vespertinum occasum antegreditur. sole. n. vltimas Virginis partes & Libram tenente oriebatur Arcturus in cleuat. Poli part: 45; cum g. 13. 45. 77. quomobrem sol adhuc sub terris versabatur; ideoq; Arcturus oriens apparebat; occidebat vero cum g. 13. 21. +. itaq; & post solis occasum; vnde & occumbens cernebatur. Notandum tamen est maximam esse adhuc inter australes borealesq; stellas hac in re differentiam; edimocro australes non solum cum oriuntur & occidunt apparent, sed toto tempore, quod ab exortu est ad occasum; vnde & *παραίσιστα*, vt annot. 21. dictum est, vocantur; huiusq; causa est, quoniam sol loca ferè opposita possidet, què madmodum in occasu matutino vespertinoq; exortu est necesse: ex quo & cum stella superius ac nostrum decurrat hemisphærium sol per inferius fertur. Verùm in borealibus multo aliter contingit; cum enim affectionem hanc ab exortu matutino ad vespertinum occasum perpetuantur, satis liquet, post illarum ortum non multo post solem exoriri; atq; aliquo tempore ante illarum occasum nondum esse lapsum; itaq; ab ortu ad occasum non perpetuo cernuntur, ideoq; *παραίσιστα* vocati nequeunt.

25 *ἀμφιφανεί*.) Interpretor ego, utroq; tempore apparentes, nimirum & cum oriuntur & cum occidunt, non tamen perpetuo; .i. in toto itinere, ab ortu videlicet ad occasum, què madmodum australes.

26 In ipso commentario.) Hæc est Syntaxis; atq; opus illud, quod libellum hunc præcedit, de quo annotat. 1. dictum est.

27 *Quæ dicuntur emergere*.) Hoc proprium stellarum est, quæ occasum vespertinum ante matutinum exortum efficiunt; quod Zodiaci stellis & australibus conuenit.

28 *Quæ vero simpliciter matutinum exortum*.) Hoc proprium borealium est; cernuntur .n. orientes & occidentes, sed post ortum atq; ante occasum oculos fallunt; non apparent perpetuo ab ortu ad occasum, vnde ad australem

um disc-

um differentiam vocantur *ἀνατολή* & *δυσπλοή*, & dicuntur à Ptolemæo ortum matutinum, & occasum vespertinum simpliciter efficere; quo loco vox illa simpliciter omnino ponderanda est; inquit enim græcè autor, τὰς ἀνατολὰς (Αἰὼν ἑστὶν ἀνατολὴ καὶ ἀνατολὴ ἑστὶν αἰὼν, τὰς δὲ ἀνατολὰς τὴν ἀνατολήν).

29 Quæ vespertinum exortum ante.) Id. Zodiaci stellarum & borealium proprium est; ut annotat. 22. explicauimus.

30 Quæ vero è contra occasum matutinum.) Hoc peculiare est australibus, in quo penitus Zodiaci stellis ac borealibus aduersantur; ut annotat. 20. dictum fuit: atque hic prima pars elegantissima huius disputatiunculae finem habet; in qua apparitionum naturam docere, explicareq; sibi proposuerat Ptolemæus, quod totum mirabiliter executus est: nosq; sequenti tabella breuiter comprehensum clarioris doctrinæ & memoriæ gratia oculis legentium contemplandum subiicimus.

Ordo apparitionum in Stellis Zodiaci.

1	ξ	Occasus vesp.	appar.	2	Primus.	3	Prioritate generis
	ξ	Ortus mat.	appar.	3	Vltimus.	3	atq; ab occasu vespertino ad ortum matutinum penitus se celant. vocanturq; sese occultantes, ac emergentes; ortusq; emersio, occasus occultatio.
2	ξ	Ortus matut.	app.	2	Primus.	3	Prioritate speciei
	ξ	Ortus vespert.	app.	3	Vltimus.	3	atq; ab ortu matutino ad ortum vespertinum apparent cum oriuntur tantum, non cum occidunt. hocq; proprium est stellarum Zodiaci, in quibus etiam solis euenit, quod ortus ortum occasus occasum sequatur, ac species speciem. non alterni, ac vicissitudine quadam succedant; ortus nimirum occasum, occasus ortum.
3	ξ	Ortus vespert.	app.	2	Primus.	3	Prioritate generis
	ξ	Occasus matut.	app.	3	Vltimus.	3	atq; ab ortu vespertino ad occasum matutinum apparent; sed neq; orientes neq; occidentes; vnde κατὰ τὴν ἀνατολήν dicuntur.

- 4 § Occasus matut. app. § Primus. § Prioritate speciei;
 § Occasus vespert. app. § Vltimus. § in qua sint autem
 affectione stellæ, dum hos aspectus conficiunt, Ptole-
 mæus nullum verbuni.

In stellis Australibus.

- 1 § Occasus vespert. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Ortus matut. app. § Vltimus. § in quo penitus cū
 primo stellarum Zodiaci membro conveniunt, easdemq;
 perpetiuntur affectiones.
 2 § Occasus matut. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Ortus vespert. app. § Vltimus. § atq; in hoc aduer-
 santur tertio membro stellarum Zodiaci. cernuntur enim
 orientes, & occidentes; perpetuoq; dum nostrum hemi-
 spherium decurrunt, ab ortu ad occasum apparent; vnde
πρωτογενεῖς appellantur.

In stellis Borealisibus.

- 1 § Ortus vespert. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Occasus matut. app. § Vltimus. § atq; in hoc cū ter-
 tio stellarū Zodiaci membro conveniunt, à secundo austra-
 lium. disentiunt; vocanturq; ob id *καταβασίτες*.
 2 § Ortus matut. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Occasus vespert. app. § Vltimus. § atq; in hoc à pri-
 mo membro stellarum Zodiaci; à primoq; identidem au-
 stralium omnino disident. cum secundo autem australium
 aliquatenus consentiunt, aliquo vero pacto discre-
 pant; ex quo neq; occultationem efficiunt, neq; emer-
 sionem: cernunturq; tantum cum oriuntur & occidunt;
 post ortum atq; ante occasum absconduntur; Vnde non
πρωτογενεῖς vt australes, sed *ἐπιπρογενεῖς* tantum & *επι-
 φανεῖς* dicuntur.

31 Ambientis aëris significationes.) Hæc est secunda di-
 sputationis huius pars, in qua observationum usum appari-
 tionumq; ipsarum docet elegantissimè Ptolemæus. *ἐπιση-
 μωσικῶς*; hoc loco *τεσσάρων*, dicere aëris mutationes
 nulli dubium esse potest; quemadmodum & apud eundem

autorem lib. 2. Quadrupart. cap. 13. τὸ ἐπισημαίνον dicit mutationem aëris, itatumq; ipsius ab vno ad alterum lunarem aspectum. ita enim eo loco scriptum inuenitur. nam singulæ (lunæ, scilicet configurationes) vsq; ad proximas significare consueverunt. Interea tamen hic notare debemus, horas in hoc libello positas, vt initio quoq; disputationis dictum ab eo fuit, Climata ipsa designare. vnde per horas 13. 30. primum Clima intelligendum est, per hor. 14. secundum; per hor. 14. 30. tertium; per hor. 15. quartum; per hor. 15. 30. quintum, propterea si aliquando tantum hor. 13. scriptas inuenimus, vt tertia die Phaothi siue trigesima Septembris videmus, mendum subesse intelligendū est; ac pro hor. 13. reponendum hor 13. 30. quanquam nos græcum secuti exemplar, verba, vt in ipso corrupta erant, transtulimus. Sic enim dicit paulo post die septima Phaothi hor. 13. 30. Spicam emergere, aspectum hunc in primo contigisse Climate scias, atq; in elevatione Poli partium 13. 57. intelligasq; vt annot. 5. monitum est, his potius horis Climatuum horum fines & extremas partes, quam aut medias, aut primas indicari.

33 Ac sine vlla varietate.) Οὐκ ἔστι ἀπερράλλκτατῶν habet græcum exemplar; voxq; & sententia ipsa Ptolemæo vitata. sic enim diuinus vir in calce libri octauo Magnæ constructionis. καὶ γὰρ οὐ καὶ τὰς ἀπὸ τῶν φάσεων, ἢ κρήσεων γινόμεναι περὶ τῶ κατὰ κλίματα τῶν ἑξῆς ἐπισημαίνονται. ἴαν γὰ ταύται καὶ καὶ μὴ τῶς τοῦ ζωδιακοῦ τόπου προάπτει τις τὴν ἀπὸ τῶν ὁρίων σχεδὸν τὸ συνίγνεσθαι, καὶ τὸ μὴ τετραγώνου μὴ οὐ τὸ ἀπερράλλκτατῶν συνταροῦσας, ἄς τὰς ἀπὸ τῶν κατὰ τὸ ἕλασχερίτερον ἀποτελευμαίνονται, καὶ μὴ αὐτὰς ὑπὸ αὐτῶν τῶν ἀπὸ τῶν κατὰ τὰς ἀπὸ τῶν φάσεων, ἢ κρήσεων ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἕλασχερίτερον, καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἐπὶ μέρους τῆς ἐπιπέδου ἀπὸ τῶν φάσεων. Quod est, vt ego interpretor. Enimvero & significationes ab emersionibus occultationibusq; circa aëris statum factas (si quis modo in ipsas & non in Zodiaci loca causam referre velit) videmus ferè quod proximum est semper conseruare, non ordinatum & incommutabile; tanquam

1. quam causa ipsa quod vniuersale magis est perficiat, & cōse-
 2. quatur; neq; ita valenter agat in ipsis primis primarū stella-
 3. rum emerisionibus occultationibu q; . quemadmodum in cō-
 4. figurationibus ad solē per vniuersa interualla acceptis, atq;
 5. in particularibus lunæ configurationum tempore inclina-
 6. tionibus . quamobrem & sic Theon in Comentarjjs *ὅτι μὲν*
 7. *τὸ γὰρ ἀποπέσει χιμαῖα ἢ ἔμβρον, ἢ ἄλλου κτ' ἐν τῶν τῶν ἀμ-*
 8. *βρον τῆς φασίας, ὅτι δὲ πρῶτον. ὅτι δὲ ὕψιστον.* id est inter-
 9. dum quidem significant tempestatem vel pluiam, aut ali-
 10. quid aliquid eadem apparitionis die futurum, interdum au-
 11. tem prius; interdum verò posterius. quanquam & in eo ab
 12. ipso Theone dissentio, quod *τετὸ σχηματισμοῦ πρὸς τὸν*
 13. *ἄλλον,* vel syderū inerrantiū ad solē, vel planetarū reliquorum
 14. trigonos, tetragonos, exagonosq; radios interpretatur,
 15. *ἠγορεύουσιν* vero lunæ ad solem configurationes, addens in
 16. his quoq; ordinarum & incommutabile non obseruari, cum
 17. Ptolemæi sententia potius esse videatur, si harum apparitio-
 18. nes per se sumptas non tantum habere virium in producen-
 19. dis significationibus, quantum nanciscuntur, si cum lunari-
 20. bus consentiant aspectibus, atq; cum eiusdem lunæ ad Au-
 21. strum seu ad Aquilonem declinationibus; qua de re *σχημα-*
 22. *τισμοῦ* ego lunæ ad solem configurationes interpreto,
 23. *ἠγορεύουσιν* vero, eius septentrionales seu meridianas lati-
 24. tudines; ex quo & cap. 12. 2 Apotel. legimus, præterea in
 25. eam ventem latitudine sua inclinet luna in obliquitate
 26. Eclipticæ. nam & hoc est quod hoc loco mox infra subdit,
 27. non omniem euentus causam in hæc stellarum cōfigratio-
 28. nes esse referendū, sed cōsensus esse lunæ, quia significationes
 29. ab apparitionum diebus ad dies transfert propriarū cū sole
 30. cōfigurationū, maximopere ad futuras aëris mutationes
 31. producendas conferre; nimirum quia tunc causa *λεχουσιν*
 32. *ἠγορεύουσιν*, id est multo efficacius agens inueniatur, vt citato
 33. octauī Magnæ constructionis loco affirmabat. Itaq; misum
 34. est si hic admonet autor hæc propterea significatio-
 35. nes vt plurimum esse expectandas, non semper, ita vt sa-
 36. tis esse videatur, si prope in quibus apparitiones habentur, quem-
 37. admodum ad finem octauī Magnæ constructionis dictū fuit.

33 Quoniam ut plurimum significationes.) Horum verborum sententia in superiori annotatione explicata est; quæ tanquam maximi momenti maximopere etiam venit observanda. si n. exempli gratia apparitio alicuius stellæ duobus diebus ante vel post nouiluniū ac pleniluniū seu quadraturas fiat, pluvias aut ventos nuncians; significationem hanc mutationemq; in ipsis potius aspectuum diebus plerumq; expectandam esse, videlicet nouilunij, seu plenilunij, & quadraturæ die, admonet diuine autor; memoriaq; repetendum est, significationes aëris inerrantibus stellis annotatas ad quintam temporum differentiam pertinere; ac diei tantum vnius futuram monstrare constitutionem, ut nos Schol. 29. in præmium Opusculi de Pluviarum Signis latè ex Ptolemaei mente docuimus. ita enim notatū reliquit cap. 12. secundū libri de Astrorum Iudicijs summus artifex. *ἐν τῶν δὲ τούτων τῶν κατὰ μέρος πωστότων, ἐπὶ καθ' ἡμέραν ἰσχυροῦσι ἢ ἀδυνατοῦ ἰσχυροῦσι, ἀλλὰ μὲν ὅταν τῶν ἀπλανῶν ἢ λακέρουσι, ἢ καὶ ἀσθενεστεροῦ φάσις ἴδωσι ἢ ἰσχυροῦσι, ἐκτολιμῶσι ἢ ἀνακῆσι πικρῶσι πρὸς τὸν ἥλιον.* quod est ut ego interpretor. Huiusmodi autem particularium qualitatum intentiones ac remissiones existunt potissimum quidem, cum inerrantes stellæ splendidiore potentioreq; matutinas aut vespertinas apparitiones orientales seu occidentales erga solem efficiant; vertunt enim ut plurimum particulares constitutiones in suas ipsarum naturas. Itaq; luna significationes apparitionibus annotatas, sine, ut verius dicamus, significationum effectus ad dies transfert propriarum cum sole configurationum. stellæ vero significationes ipsas ac mutationes, quas lunares configurationes portédant, ad suas ipsarum transferunt naturas, intendentes illas plurimum ac remittentes. vnde si exempli gratia nouilunio ob dominium alicuius planetæ imbres nunciatur, proxima inerrantis syderis cuiusdam apparitio, quod cum ipso planetæ natura consentiat, significationem hanc plurimam auget; si dissentiat, non parum remittet; quin etiam fortasse in propriâ naturâ penitus mutabit. Sol nâq; & lux, ut cap. 8. a. de Astrorū Iudicijs admonemur, qualitates effectus non

operantur, sed vt principes omnium imperium & edictionē penes se habent, autores effectuum & dominationis iur errantibus stellis ac inerrantibus comittunt; ipsarumq; illarū aut vires augent, aut imminuunt. Sed nec illud prætereundum est, ex citatis Ptolemæi verbis satis constare, matutinos vespertinosq; ortus tantum & occasus apparentes in mutationibus aëris prævidendis locum habere; meridianos ortus & occasus, seu matutinas, meridianas, vespertinasq; cæli mediaciones nequaquara.

34 Qui propriarum temperamentis naturarum.) Quid erroneas quinq; efficiant in apparitionibus his verbis docet Ptolemæus; atq; vt iam promiserat, diuinē ipsarum apparitionum docet vsum. Qualitates effectuum, vt diximus superiori annot. pendent à dominatibus Planetis, ac stellis inerrantibus; vnde cap. 12. 2. lib. de Astrorum Iudicijs ita scriptum de Planetis inuenimus; itemq; aspectus stellarum errantium; nam de hocum natura consequenter mutationis proprietas deprehenditur. Itaq; si Planeta consentit eū stella, cuius apparitio consideratur, eo certior spes est futuri effectus; atq; hoc est quod hoc loco inquit Ptolemæus, quinq; erroneas ad eos producendos effectus cooperari, qui temperamentis respondent propriarum naturarum. si enim plenilunij die Martia stella emergat, configurationisq; dominium Mars obtineat, siccitates caloresq; ingentes erunt expectandi: Mars namq; *ouegys*, vt inquit Ptolemæus. Quod si contrariæ naturæ Planeta dominetur, remitti effectum necesse erit. quanquam plus posse inerrantem stellam censendum est, nisi Planeta sit maxime potens, quoniam diurnas constitutiones efficiunt ipsæ inerrantes, ac moderantur. atq; hic notandum est, cum duo obseruanda in apparitionibus præcipiat autor, & lunares ad solem aspectus, & Planetarum radios; aspectus quidem lunæ nil ad qualitatem ipsam effectus, intensionemq; & remissionem illius operari; sed tantum quod ocysus seu tardius effectus producatur efficere. Planetarum vero radios effectum ipsum omnino intendere aut remittere; augereque ac minuire.

35 Interdum quidem properare.) Pulcherrimum astro-
 logicæ facultatis arcanum; ac dignum quidem, ut ab ætis
 principe promatur. Quotidie observamus quatuor anni
 tempora plurimum variare, hyememq; interdum asperam,
 interdum clementem; aliquando maximis perflatam ventis,
 aliquando ab omni aura silentem; ver pluvium interdum
 frigidumq; siccū aliquando & serenū; æstatem, solito cali-
 diorem; autumnum frigidiorē ad nos redire. quæ res, cū
 sol temporum quatuor causa autorq; eundem semper sicū
 teneat, eadēq; signa lustrer, doctis viris magna fuit occasio
 dubitandi. Ego, ne longius quàm par sit protrahatur ora-
 tio, quid in tribus sectis Græca, Araba, Latina primarij
 fenserint, Alexander, Averroes, D. Thomas, tantum affe-
 ram; alio loco rem totam vberissime explicaturus. Alexan-
 der Aphrodisiensis 2. Meteoron Com. 14. illam Philosophi
 sententiam enarrans; vaporosa & sicca exhalatione admix-
 tis, cum in nubem & aquam concreverint, aliquam semper
 huius facultatis copiam vna comprehendi necesse esse, &
 rursus cum pluvia deorsum ferri; idq; semper ordine quo-
 dam fieri, quoad ea, quæ hic sunt ordinem possunt partici-
 pare. ita scribit quæstionē hanc attingēs. Et hoc semper fieri
 36 secundū quēdā ordinē, ut tamē cōtingere habet ordo in istis
 37 naturalibus generalib⁹ & corruptibilib⁹; nō enim omnino
 38 determinatus est, ac intransgressibilis, sicuti divinis acci-
 39 dit corporibus, sed secundū totū quidē similis, ut in illis est,
 40 secundum partes vero non omnino exactus. Hyems enim &
 41 æstas secundum quamlibet periodum ex necessitate quidem
 42 erunt, quod autem vel pluviosa sit hyems vel serena, vel ci-
 43 tius, aut tardius desinat, vel incipiat; non admodum or-
 44 dinatum est. materia namq; sicuti alibi declaravimus, ho-
 45 iusce irregularitatis est causa, quippe quæ huiusmodi exa-
 46 ctiorē, ac rectum ordinē suscipere nequit. Videturq;
 huiuscē sententiæ patronum habere Alexander præcepto-
 rem; qui 2. de orru & interitu tex. 5° in materiæ *ἀναπόλει*;
 in calce lib. 4. de ortu Animalium in eiusdem *ἀναπόλει* om-
 nem rerum sublunarium inordinationem videtur retulisse;
 47 præclarum illud proferens axioma *ἄβασταται μὲν οὐτὶς ἢ πλοῦς*

21. τῶν πρώτων ἀρχῶν ἀρχῶν τὰς γίνεσθαι καὶ τὰς τελευτῆς,
 22. οὗ ἀρχῶν ἀπὸ ἀπὸ τῶν τῶν ἰσῶν ἀρχῶν. Quod est. vult qui-
 23. dem igitur natura hęc numeris generationes corruptio-
 24. nesq; mensurare. at nō potest exacte ob materię indefinitio-
 25. nē. quę secū ipse Cardinalis Cōtarenus cōsiderans illustris
 Aristotelis alumpus primo lib. de Elementis notatū reliquit,
 multā in hac sublunari plaga contingere à casu & præter
 ordinem naturalium agentium, quę non possunt verē referri
 ad aliam causam, præterquam ad privationem & non-ens,
 in quo est abyssus illa multitudinis & inordinationis ;
 privatio namq; materię annexa incertitudinis, inæqualita-
 tis, indefinitionisq; omnis illius causā est ; id verō omnis
 inordinationis . Idcirco admonet vtendum nobis in pluri-
 mis hac causā esse, quam, diuinatores-cum-ignorant, po-
 tant se ex cœlesti corpore posse adferre omnium effectuum,
 qui hic producuntur, causas & rationes ; quam etiam, cum
 posteriores nonnulli Peripatetici in reddendis causis effe-
 ctuum prætermiserint, coacti sunt fieri omnia euenire ex
 necessitate propter cœlestes ac superiores causas necessarias ;
 indeq; ait vir hic eruditissimus natam esse Astrologiam
 diuinatricem ceterasq; huiusmodi innanes artes. Auerroes
 licet sydera omnia eiusdem esse speciei crediderit, idq; mor-
 dicus tueri conatus sit ; nonnulla tamen cap. 4. primi Me-
 teoron de pluuiarum causis differens scribit, ex quibus non
 est difficile colligere, quatuor temporum-variantes ex ipsi-
 us sententia posse aliquando ex cœlesti corpore dependere.
 26. ita enim citato loco locutus est. Declarata igitur est ex hoc
 27. sermone causā generationis pluuię ; & sunt causę, quę se
 28. habent loco differentiarum in definitione eius. declarabi-
 29. tur etiam cum hoc quare sua generatio est secundum cir-
 30. culum recte. nam maior pars istorum sequitur à motu so-
 31. lis, quæuis etiam apparet, quod luna habet in hoc intro-
 32. itum paruum, cum diminuitur lumen eius. & ideo multi-
 33. plicantur pluuię in illa hora secundum plurimum. id est in
 34. fine mensium. nam propter paucitatem luminis eius acci-
 35. dit aëri etiam in illa hora frigiditas intensior cum hoc,
 36. quod illa frigiditas est conueniens, vt fiant ex ipsa pluuię
 & pro-

1 & propter hoc dicitur; quod natura lunæ est frigida & hu-
 2 mida. & simile huic videtur accidere soli, cum est cum ali-
 3 qua stella, seu cum habet certum aspectum ad certam stellâ;
 4 id est quod tunc fit quædam habitudo, ex qua causatur
 5 multitudo pluviarum, & è c. n. verso, sicuti dicitur de com-
 6 bustione Veneris & aliarum. Item cap. p. 2. eiusdem ope-
 7 ris de causa salædinis maris sermonem habens insigniū mu-
 8 tationum, quæ hic eueniunt, causas in cælestia corpora vi-
 9 detur retulisse. Causæ autem, inquit, remotæ sunt motus
 10 solis in suo circulo obliquo, & motus aliarum stellarum,
 11 nam sicuti hæc sunt causæ ultimæ in termino omnium gene-
 12 rationum & corruptionum (nam vt diximus causæ in cor-
 13 ruptione multorū entiu est propter remotionē eorū, & pro-
 14 pinquitas eorū est causa in augmentatione, seu generatio-
 15 ne eorū) ita est dispositio in corruptione partium terræ, &
 16 marium & in generatione eorum. D. Thomas Albertum
 17 Præceptorem secutus, & 2. sent. Dist. xv. & in Comment.
 18 super libros de Cælo passim inculcat, sydera omnia tūm er-
 19 rantia tūm inerrantia specie differre, & speciales propriasq;
 20 habere virtutes in hæc inferiora, ab eisq; rerum varieta-
 21 tem provenire: vt non calorem tantum, (quem communem
 22 esse per lumē & motum cælestium corporum effectum, om-
 23 nes statuunt,) sed frigus etiam & humorem, & siccitatem
 24 aliaq; huiusmodi stellas efficere posse velit. quaniobrem
 25 præcitato loco in primo scripto Art. 2. argumentum illud
 26 profligaturus, quo modo (si vbi eadem causa est, idem &
 27 esse effectus debet, corpora vero cælestia communiter mo-
 28 tum & lucem habent; ex quo & eundem tantum effectum
 29 causare omnia posse videntur) fieri nihilominus queat, vt
 30 infrigidare etiam & exsiccare eorum aliqua valeant; ita re-
 31 spondet. Ad quintum dicendum, quod lux quantum est de
 32 se semper est effectiva caloris, etiam lux lunæ; vnde dicit Phi-
 33 losophus in lib. de Animalibus, quod noctes plenilunij sunt
 34 calidiores: sed præter naturam lucis, quæ communis est
 35 omnibus corporibus cælestibus, quælibet stella habet vir-
 36 tutem determinatam consequentem suam speciem: ratio-
 37 ne cuius lux eius & motus habet vel infrigidare, vel hume-
 38 rare:

20. stare : & sic de alijs : sicuti etiam & præter motum commu-
 21. nem, qui est motus diurnus, quilibet orbis habet motum
 22. proprium. atq; in eandem sententiam loquitur in 2. scri-
 23. pto. eadem xv. Dist. quæst. vnica Art. p. in resp. ad p. & pri-
 24. ma parte Summæ q. 70. Art. p. in resp. ad 2. Proinde libro
 25. secundo de Cælo lectione xvi. Auerroem reprehendens, qui
 26. alstra eiusdem esse speciei assererat, præter alias rationes
 27. hæc eandem asfert, ita scribens. Dicit autem Auerroes in suo
 28. cômétario quod omnes stellæ sunt eiusdè naturæ in specie;
 29. quod quidem manifeste est falsum; primo quidem quia si
 30. essent eiusdem speciei, haberent eandem specie operationes,
 31. & eisdem effectus, sicut patet in omnibus rebus naturali-
 32. bus, eiusdem speciei, atq; hanc eandem opinionem Scotus,
 33. cæteri; postea omnes secuti sunt in scholastica disciplina
 34. illustres, qui ex horum fontibus hortulos suos irrigauere.
 35. omnibus 2. sentent. vnanimiter asserentibus, quarta die De-
 36. um opt. max. dum orbem conderet, speciales syderibus vir-
 37. tutes indidisse, quibus tam multa variaq; in eo producuntur.
 38. Sequitur autem ex his solem non esse solum quatuor
 39. anni temporum, varietatisq; eorum autorem, ac modera-
 40. torem, verum pro vario reliquorum syderum influxu & af-
 41. flatu annum variare; quod quidem D. Thomas animaduer-
 42. tens, ita in secundo scripto Dist. xv. 2. sentent. quæst. vni-
 43. ca, Art. p. in resp. ad 3. de causis varietatis quatuor anni té-
 44. porum statuit. Ad tertium (ait) dicendum, quod licet so-
 45. lis proprium sit distinguere diem à nocte, annos tamen &
 46. quatuor anni tempora, quantum ad esse eorum & quantum
 47. ad eorum dispositionem, est etiam aliorum luminarum.
 48. Nam si solus sol esset, omni anno ver & æstas, & alia tempora
 49. essent eiusdem dispositionis in calore & frigore. accidit
 50. autem in eis varietas propter alia luminaria. Quod idem p.
 51. parte Summæ q. 70. Art. 2. in resp. ad 3. his verbis confir-
 52. manit. Sed speciales distinctiones dierum & temporum,
 53. secundum quod dies est calidior die, & tempus tempore,
 54. & minus anno, sunt secundum speciales motus stellarum,
 55. qui possunt intelligi quarta die incepisse. Verum satis mo-
 56. do nos enim impæstatiarum tanq; Sceptici hac in re assen-
 57. sum su-

sum suspendimus, alio loco dicturi, quæ nam fuerit de hac
 obscurissima quæstione mens præceptoris; & utrum suppo-
 sita luminis tantum, ac motus in astris communi proprie-
 tate, varietas tamen ex ipsis effectuum possit emanare, quæ
 sensum fide quotidie experitur: de qua re nonnulla etiam
 schol. 22. in progymium opusculi de pluviarum signis teri-
 gimus: enimverò, vt Ptolemæus p. lib. Quadripartiti cap. de
 Planetarum vitibus inquit; quinq; ertonum vires de obser-
 natione configurationum, quos cum sole & luna efficiunt,
 inuentæ sunt: cum hos quidem vno modo, illos vero alio,
 lumina ipsa aspicientes, secundum magis & minus ambient-
 is aëris statum mutare videamus. quamobrem cum fre-
 quenti, & diuturna experientia animaduersum sit, ex ali-
 qua Saturni cum sole, aut luna configuratione aërem ad fri-
 giditatem, ex aspectu Iouis ad calorem; ex Veneris radijs,
 aut Martis ad pluias, & siccitatem permutati, veteres As-
 trologi atq; inter illos magnus Astrologiæ pater Ptolemæ-
 us vires similes singulis impartiuere. quam profectò expé-
 rientiam si negare volumus, artium omnium scientiarumq;
 principium ortumq; tollere cogimur, ac labefactare. Hac
 igitur fretus diuinus artifex, vt vnde digressa est eo redeat
 oratio, inquit hoc loco quatuor anni tempora interdum
 quidem prosperare, interdum vero remorari ob Syzygiarum
 solis & lunæ interualla & qualitates, quæ ob Planetarum
 configurationes intenduntur plurimum & remittuntur,
 quam sententiam cap. 10. secnndi Quadripartitæ tractatio-
 nis sic expressit, de præuidendis quatuor anni temporum
 temperamentis agens. Sed conuenientius mihi ac natura-
 lius videtur ad annuas inspectiones quatuor principia
 constituere, obseruatis proximè præcedentibus Syzygijs
 solis & lunæ cū interlunij tum plenilunij, atq; imprimis rur-
 sus defectiuis, atq; ita de V. principio iudicium facere de
 statu veris. De æstate à ☉. de autumnno à ☽. de hyeme à
 ♄. Nam ipse sol quidem vniuersales temporum constitio-
 nes & modos facit, vnde & penitus imperiti Mathematici
 futura prænoscent. Sed & proprietates signorum ad signi-
 ficationes ventorum & generalium naturarum assumendæ.

Temporalium autem mutationū incrementa & diminutio-
 nes indicabunt vniuersaliter quidem vicinæ prædictis pun-
 ctis Syzygiæ & erga has stellarum errantium configuratio-
 nes. Et cap. 12. infra. Vna est ratio generatis respectu qua-
 drantum signiferi qua, vt diximus, obseruanda sunt proxime
 antecedentia æquinoctiales, ac tropicas significationes in-
 terlunias, ac plenilunias, horumq; vtrotumlibet in vnoquoq;
 proposito Climata cardines, tanquam genitrix tempore,
 constituendi, tum cognoscendæ dominantrices stellæ cum
 interluniorum, tum pleniluniorū loci, & sequentium hunc
 cardinum, sicut supra in deliquiorum doctrina exposuimus,
 atq; ita vniuersalia de proprietate quadrantum exquirere;
 sed intentiones & remissiones de dominantium stellarum
 natura, cuiusq; modi, ac constitutionis effectiōnem illæ ha-
 bent perdiscere oportet. Hæc ille, ex quo loco facile col-
 ligimus Ptolemæum huius quoq; opusculi fuisse autorem,
 cum vtrobiq; eadem eodem ingenij acumine doceantur.
 Erit igitur secundum Ptolemæi dogmata proxime præce-
 dens cardinalia puncta nouilunium, seu plenilunium con-
 siderandum, atq; ex alterius horum distantia, planetarumq;
 dominio de sequentis temporis statu decernendum; quod
 ad secundam, ex temporum sex differentijs, quas ex eodem
 Ptolemæo Schol. 29. in præmium de Pluuiarum signis re-
 censuimus, pertinere, nemp non videt. Sed non leuis oritur
 dubitatio, quo videlicet pacto veritatē habeat quod inquit
 autor, de celeritate tarditateq; temporum anni ex lunari-
 bus hisce ad solem aspectibus esse iudicandū: cum enim non
 possit maior esse quàm dierum 13. vel 14. à cardinalibus
 punctis nouilunij distantia, vel plenilunij, non videtur ci-
 tius posse incipere futuri temporis temperamentum: tardi-
 us autem initium facere non poterit, cum Ptolemæus proxi-
 mē præcedentem semper obseruandam præcipiat configu-
 rationem. atqui non semel obseruatum fuit multo ante,
 aut post, ipsas tempestates tempestationis initium interdum
 sumere. Respondeo duo esse in Ptolemæi verbis confide-
 randa & τὰς Ἀστέρας Syzygiarum, & τὰς πλερίωνες. distan-
 tiam namq; nouilunias, seu plenilunias à Zodiaci parte, in quæ
 cadunt

cadunt, nascuntur; quàm, certùm est, dierum circiter quatuordecim spatio maiorem esse non posse; ita vt distantia huius ratione tempora ipsa totidem diebus non pluribus anticipare queant: qualitates verò à dominantibus planetis recipiant, quorum ratione, tempus vnum alterius naturam, ac temperationem facile induit, propriamq; amittit; vt idcirco tempore multo longiore properare, aut remorari valeat. eteum proximè præcedat exempli gratia æquinoctium vernum nouilunium, cuius dominium Mars & Iupiter habeant; verò calidum erit & siccum, vnde transibit in æstatis temperamentum, atq; æstas propterea ipsa multo ante solstitium incipit: declinante enim vere iam exactam æstatis temperiem vigere necessum erit. Rursus æstium solstitium diebus quatuordecim plenilunium anticipet; dominatrixq; stella sit Saturnus, clarum est; quamquam distantia ratione diebus 14. ante solstitium temperamentum æstatis initium facere deberet, fore nihilominus, vt diutissime incipiat ob Saturni dominium, qui frigidiorrem reddet æstatem: subindeq; multo tardior erit æstus. quamobrem non distantia tantum lunarium aspectuum, sed qualitates præsertim ipsæ attendendæ sunt, quarum ratione Ptolemæi sententia veritatem maximè habet.

36 Vel ob aliquam regionis proprietatem.) sententia maxima digna animaduersione. regionis enim proprietas plurimum intendere potest, aut remittere, quin etiam & fortasse impedire apparitionis, quæ in ea fit, significationem.

De locorum autem proprietate sic Ptolemæus cap. 3. lib. secundi *Quadrup.* Vt enim in prædictis constitutionibus æris, & ignis quos generaliter calidos, frigidos, temperatos esse perhibuimus, certorum quædam sunt proprietates locorum ac regionum, vbi illa generalia intenduntur remittuntur ve, vel ob positum sui naturam, vel altitudinem, vel humilitatem, &c. de qua sane regionum proprietate mirè Hippocrates libello de Aere, Aquis, & Locis differuit. Sit igitur humilis regio, à ventisq; testæ exempli gratia orientalibus; etsi apparitio subsolanum vehementem promittat, ventum hunc tamen plerumq; non sentiet.

37 Proximorum solis ac lunæ .) Omnia quæ hic docentur maximi momenti sunt, totumq; vsum observationum, apparitionumq; complectitur. quæ commode quinque posse capitibus explicari credimus. Primum apparitiones ipsas stellarum inerrantium ad propositû Clima cõstituerè oportet. Secundo animaduertere, quæ apparitiones proximæ sint diebus lunariû aspectuum, sed tetragoni radij potissimum, coitus, & plenilunij, maximeq; diebus, qui proximè nouilunia & plenilunia antecedunt. inquit enim diuinus viri, *ἡ ἀστὴρ τῆς ἀφροδίτης πάλαι καὶ πρὸς αἰῶνα*. Tertio, Planetarû configurationes & dominia in ipsos aspectus animaduertenda sunt, futuræ enim significationis qualitatem ostendunt. Quarto apparitionum diebus sol in duodecim signa transitus observandi. Quinto peculiaris natura regionis & proprietates consideranda.

38 Veneris quidem stella .) Aut locus hic omnino corruptus est, aut Ptolemæus sibi ipsi contrarius, nam lib. primo Quadripart. cap. de Planetarum viribus, ita de Venere idem autor scribit. stella Veneris eosdè habet effectus, quod quidem ad temperationem attinet, quos stella Iouis, sed ratio est diuersa: nam quod vicina est soli, non nihil calidifica est, sed multo vehementius humectat, quemadmodû & luna, propterea quod ingenti luce prædita attrahit exhalationem humidã è proximis terræ locis. itaq; Veneris stella, contra quàm hic adstruitur, humiditas, non calidas constitutiones in aëre producet. vnde & pluuiarum mater passim Venus ab Astrologis vocatur.

39 Iouis humiditas .) Et de Iouis stella eadem est in Ptolemæi dictis contrarietas. enimvero sic citato loco de Ioue decernitur. stella Iouis temperatæ naturæ est. Media enim fertur inter frigidificã Saturni & æstuosam Martis. Calefacit autè & humectat, sed quia calefaciendi vis præcellit, ideo fecundi ab ea venti excitantur. Quamobrem Iupiter non humidæ constitutionis, vt hic sibi ipsi contrarius asserit Ptolemæus, sed calidæ erit omnino autor.

40 Mercurij demum humiditas ac ventosas .) Et rursus de Mercurio eadem est dissensio, quãdoquidem sic de eo præcitato

20 citato capite. Mercurij stella vt plurimum arefacere, & qua-
 21 literq; humores absorbere reperitur; propterea quod non
 22 valde longè à sole recedat. Aliquando tamen & humectare
 23 deprehenditur, cum superposita sit terræ proximo orbi lu-
 24 nari. Vnde si magis arefaciendi vim habet quàm humectan-
 25 di; siccas potius quàm humiditas in aëre constitutiones cau-
 26 sabit. In eandemq; sententiam videtur locutus 2. lib. cap.

27 *¶* vbi de Mercurio sic: græca nãq; adducam, vt clariora; *μηδὲ*
 28 *ἀλλ' τὸ ἀραιῶν καλλὸν ἔχει αἶρ.* & c. quod est. In aëre ma-
 29 gis siccitatis est autor. De Ioue. *εὐκράτων δὲ τὴν τῶν ἀε-*
 30 *ρῶν κατεσθῶν καὶ ὑγρῶν, καὶ πνευμάτων καὶ ὑγρῶν* & c.

31 id est & in aëre temperatam constitutionem operatur, salu-
 32 brem, ventosam, & humidam. Demum de Venere *μηδὲ τὰ*
 33 *τῶν ἀεράων πνευμάτων εὐκράτων καὶ ἀλύγῶν καὶ ἐραιπιακῶν*
 34 *κατεσθῶν, ὑγρῶν τε καὶ ἀερίων, καὶ ὑδατῶν γήινων ἀε-*
 35 *ρῶν ἰσομερείων.* id est in aëre ventos ciet temperatos, hume-
 36 ctantes, maximèq; nutrientes, aëremq; ipsum placidum ac

37 serenum reddit, sacundisq; imbribus abundantem. Quid
 38 ergo in tanta difficultate dicendum? subesse .n. mendum
 39 pugnantestanti viri senectutis facile suadent. At è contra
 40 quod in tribus stellis contrarietas hæc notetur, id auctori
 41 potius quàm scriptori videtur tribuendum. esto enim quod
 42 librorum incuria vnus tantus locus mendis scateret; tri-
 43 pliciter quidem vno aut altero interiecto verbo librarios
 44 fuisse lapsos, longe videtur à ratione alicuum. sed & lon-
 45 gius ab ea abhorrens quod tantus vir Ptolemæus adeo tur-
 46 piter sibi ipsi in re præsertim tam grani adnerferet. Ego
 47 quidem, veram doctis Viris nodi huius dissolutionem relin-
 48 quens, dicere tamen pro ingenij mei tenuitate audeam (vt
 49 aliorum studia promoueam) aliter esse de horum trium pla-
 50 netarum viribus, quod pertinet ad diurnas breuioribusq;
 51 constitutiones causandas, forrasse decernendum, aliter si
 52 eos per se & tāquam diuturnarum longiorumq; mutationū
 53 auctores consideremus. Ptolemæus experientia duce atq;
 54 magistrum deliquiorum dominio, atq; in quatuor anni
 55 temporum temperamento ex lunaribus aspectibus consti-
 56 tuendo, fortasse obseruauit Mercurium siccitatis magis

Iovem caloris esse autorem, Venerem humiditatis, ideoque in Quadrupartito ubi & naturam planetarum per se expendit, eorumque tanquam longiorum mutationum causas contempletur, Ioui, Veneti, & Mercurio vires iam-expositas impartit. At in hoc opusculo, ubi illos veluti diurnæ & brevissimæ mutationis effectores accipit, Ioui est contra humectandi, Veneri calefaciendi, Mercurio rursus humectandi tribuit facultatem: nimirum quia expectatus fuerit, si apparitionis die cum lunati aspectu vel cum stella consentiant, similes in aëre eos causare mutationes: quod quidem non caret fortasse omnino ratione. enimvero Venus ideo humida ponitur à Ptolemaeo, quia exhalationes luminis efficacitate est terra haurit, atqui in tam brevi temporis spatio, quantum novæ est vel diæ, paucas evocabit; quas ideo luminis sui-copia, cum sydere præsertim-inerrante & sole consentiens, facile absumet; propterea in diurnæ aëris constitutione caliditatem magis & siccitatem luminis copis operabitur, quam humiditatem, est contra Iupiter, tanquam imbecilliore lumine præditus, exhalationes, quas elicit, & commouet, absumere non poterit; ideoque in diurno statu humiditatis potius erit autor. idque cum eo consentit, quod de Ioue & Venere cap. 8. 2. lib. Quadrup. dictum est, humiditas ipsam constitutiones operari, Venerem serenam; quarum altera pluvias affecit habet, altera calorem. Demum Mercurius humiditatis ponitur in diurna constitutione non abs re molitur; quoniam ut ex pri. Quadrup. probatum est, humiditatem efficit, quatenus lunæ est proximior: atqui in apparitionibus cum lunati aspectu plerumque ipsam consentire necesse est. Verum experientia potius quam ratio ipsa, de quæstionis huius veritate nos faciet certiores; quæ sæptum Ptolemaeum hæc monumentis mandasse reor.

41 Quædam apud Veteres illustriorem stellarum. locus hic cogitare ut credam, multo aliter Ptolemaei verba capitis 12. lib. 2. Quadrup. esse interpretanda, quam fecerunt annot. 3. in Proximum opusculo de Pluviarum signis. Vergiliæ enim, Hædi, Vinemistor, ac Delphinus, et si quæ alie huiusmodi sunt *κατακλιμακται*, quemadmodum hic inquit

Ptole-

Ptolemæus, vepotè à Veteribus obseruata, dici possunt, sed à *Αστρονομικοι*, seu *Αστρονομικοι* nequiquam, ob magnitudinis luminisq; exiguitatem; itaq; eo quoq; in loco stellas primæ tantum, ac secundæ magnitudinis Ptolemæus intellexit.

43 Quarum magnitudinem. Verba maximè notanda, quibus se insignem peripateticæ philosophiæ sectatorem ostendit Ptolemæus; omnem stellarum actionem in earum lumen referens, vt propterea obscurissimò lumine præditas omnino rejiciat. Itaq; de illius sententia omnem in aëre mutationem alterationemq; sydera lumine non occulto influxu causabunt, luminisq; ob motum varietate. appetitissimè namq; hoc loco affirmat, fulgentem Hyadam, Capræ, simileq; primæ & secundæ magnitudinis stellas ob magnitudinem earum; & quod idem redit, ob ingentem lacem aërem alterare posse, cum apparitiones efficiunt, rationi esse consentaneum.

43 Thoth.) Lilius Gregorius Gyraldus Ferrariensis in opusculo de Annis & mensibus sic de Anno & mensibus Aegyptijs, anniq; principio. Sunt & Aegyptiorum menses hi, quos obseruamus. τῆσι: *μηνίς*, *φαινοί*. *φαινοί*, *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, vel vt alij *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, vel vt alia est lectio, *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, *μαχί*, vel vt alij *μαχί*, vel potius *μαχί*. Certe hos Aegyptiorum menses liacius ægyptius, & Actius medicus viri doctissimi, qui Alexandriæ versati sunt, hoc modo commemorant: ille in demonstratione quam, & alibi citauimus, hic in duodécimo suæ medicinæ volumine. Sic à Septembri exordientes, Thot, Phaophi, Athyr, Chzac, Tybi, Mechir, Phamenoth, Pharmuchi, Pachon, Payni, Epiphi, Mefori. Quo eodem modo & Bedæ vir multæ lectionis, qui & ipsos nostris mensibus coapat. Aegyptij, inquit, propter ocycorem lunæ discursam, mensum sem ad solis cursum reduxerunt. Thot, inquit. iij. Cal. Septem. Phaophi iij. Cal. Octob. Athyr iij. Cal. Nouemb. Chzac v. Cal. Decemb. Tybi vj. Cal. Ianuar. Mechyr. vij. Cal. Februar. Phamenoth. v. Cal. Mart. Pharmuchi vj. Cal. April. Pa. hon vj. Cal. Maij. Payni vij. Cal. Iunij. Epephi vij. Cal. Iul. Mefori viij. Cal. Augusti. Quem x. Cal. Septemb. die

die terminant; residuosq; quinque dies *ἑπταήμερος*, vel inter
 calares, siue additos vocant. Quibus etiam quarto quoq;
 anno diem sextum, qui ex quadrantibus conficitur, an-
 nectunt; & hæc consonant his, quæ ante de Intercalatione do-
 cuimus. Porro si accuratè hanc Bedæ descriptionem obser-
 nes, facile quædam emendabis, quæ sunt in Epistola D. Am-
 brosij ad Aemiliæ Episcopos de ratione Paschatis, ubi &
 perperam inuersa sunt nomina quædam mensium ægyptio-
 num, & alterum pro altero. Græca etiam Arati Commen-
 taria aliquando parum rectè respondent, vt cum scribant
 Epophy Augustum esse, cum alibi Iulium tradiderint. ex-
 tat vero græcum Epigramma incerti auctoris, in quo hoc mo-
 do mensium nomina referuntur, & quid quoq; mense apud
 Aegyptios agatur, duodecim versibus declaratur; quod lib.
 p. Epigrammatum legitur *ἑπταήμερος*. sic autem habet, vt
 meis versibus referam: incipit verò a Septembri.

1. Primus Thoth docuit falces inferre racemis.

2. Capturamq; Phaophy dabit piscantibus amplam.

3. Pleiadum sed Athyr vergentia tempora monstrat.

4. Chææ cultarum segetum mox germina pandit.

5. Tybiq; purpureum consultum vestibus ornat.

6. Naulgijq; Mechyr signat percurre marmor.

7. Ostendit Phamenoth duri fera prælia Martis.

8. Sed Pharmuthi rosis vernis prænuncius extat.

9. Florentesq; Pachon campos iam falcebus vrget.

10. Nuncius autumnæ, & fructus solet esse Panni.

11. Vuam pampineus retinens marurat Epophi.

12. At Nili Mesori fecunda exuberat vnda.

Hæc Giralduſ ex cuius eleganti diſputatione ſatis conſtat,
 qua ratione in hoc libello primus dies menſis Thoth diei
 29. Auguſti reſpondeat; Alexandrini enim Aegyptijq; à iij.
 Cal. Septembris id eſt à 29. Auguſti Annum auſpicabantur;
 at primus anni menſis Thoth erat apud illoſ; itaq; necceſſa-
 rio primus dies Thoth Auguſti 29. reſpondet. q̄ etiam Pau-
 lus Mygdalburgus Forofempronienſis Epicoſopus mathema-
 ticuſq; inſignis tertio lib. de recta paſche celebratione nota-
 tum reliquit; ſcribens Alexandrinuſ primuſ diem anni à

quarto

quarto Calendas Septembris auspicari. Verum difficilis o-
 ritur dubitatio; ijdem enim hi menses ægyptij, quorum
 idem antor Ptolemæus in libris Magnæ constructionis tam
 sæpe mentionem facit, neq; his, qui hoc loco commemo-
 rantur; neq; illorum dies, nostrorum mensium diebus re-
 spondent. Ptolemæus namq; lib. 3. illius operis cap. 2. de
 magnitudine anni temporis agens, testatur se vernale æ-
 quinoctium Alexandriæ septimo die Pachon obseruasse. ita
 enim inquit. In 463. anno ab Alexandri morte æquinoctium
 vernale nos inuenimus septimo die Pachon post meridiem
 vna proxima hora. Solstitium vero æstiuale die xi. Mefori.
 Nos autem, vt, in dicto 463. anno ab Alexandri morte ex-
 actissimè computauimus vndecima die Mefori post mediam
 noctem, quam duodecima sequebatur, proximè factum. Cæ-
 terum in hoc libello, vernum æquinoctium die 16. Phame-
 noth. esse notatur. ætiu-n solstitium prima die Epephy.
 Itaq; cum satis constet Ptolemæi ætate vernum æquinocti-
 um fuisse circiter diem 22. Martij, æstiuum solstitium circi-
 ter 24. & 25. Iunij; qua ratione diei 22. Martij modo Pa-
 chon septima, modo 16. Phamenoth. diei vero 25. Iunij, mo-
 do vndecima Mefori, modo prima Epephy dies respondere
 possint, non est facile videre. Angetur dubitatio, quoniam
 ex sexto præcepto Prutenico, (quo loco Erasmus Rheinol-
 dus Mathematicus insignis docet, dato annorum numero à
 Christo potèrò vel retro, datum diem anni Aegyptij ad què
 diem quadret anni Iuliani inuenire) habetur septimam diè
 Pachon ad 22. Martij, vndecimam Mefori ad 24. Iunij qua-
 drare. quod sic ostendo: floruit Ptolemæus post Christũ
 dominum ann. 140. quibus per 4. diuisis exit 35. quem nu-
 merum interea adseruo. inde in area Canonis quæsti dies
 septem Pachon iuxta se exhibent 116. dies collectos ab ini-
 tio anni, à quibus ablati 35. quoniam dati anni sunt post
 Christum, relinquunt dies 81. Hi iam in area Canonis inuen-
 ti extra in sinistro marginæ monstrant 22. diem Martij, qui
 scilicet mensis in capite Canonis adscriptus est. Similiter
 dies vndecim Mefori exhibent 110. dies collectos, à quibus
 ablati 35. relinquunt 175. dies, quibus respondent dies 24.
 Iunij.

Tunij, cum tamen si Aegyptium annum à die 29. Augusti incipiamus, ut inchoandū esse à Gyraldo adducta testimonia probant, libelliq; huius cogit autoritas, dies septima Pachon ad secundam Maij, vndecima Mesoriad quartam Augusti quadrent; æquinoctiumq; vernum, ut diximus, die 26. Phamenoth, æstivum solstitium prima Epephy die conficeretur: Diversitas hæc (fateor) diu multumq; me torfit; ceterum; cum in memoriam tandem venisset, antiquos Aegyptios ab exortu Caniculæ seu Syrii primum anni diem inchoasse, statim inuenta veritate difficultas omnis sublata est. Aegyptium vero annum olim ab exortu Caniculæ principium habuisse, ideoq; *αὐτὸν* fuisse dictum, satis clare, uti alios nunc taceam, Rheinholdus quarto præcepto Prutenico testatur, de qua re Gyraldus quoq; citato opusculo ita scripsit. Sunt ad hæc qui annum inchoent à Vergiliarū exortu; alij ab eorundem occasu, ut Censorinus docet, & pleriq; rerum rusticarum scriptores; alij à Canis ortu, ut antiqui Aegyptij, qui stellam ipsam *αὐτὸν* vocabant, & ab eius exortu qualis futurus eo anno rerum euentus edeceri putabant, qua de re & alia ab Horo Aegyptio prodita sunt, quæ profectò morem, quod pertinet ad futuros euentus ex Caniculæ ortu prædicēdos, Cæso quoq; habuisse annot. 38. in Opusculum de Tempestatum signis Marci Tullij autoritate ostendimus. quin etiam & Pierius Valerianus libro 39. commemorat per Iſidis effigiem Aegyptios annum suum indicasse, Iſidem vero in celestibus astrum esse Sothin, Aegyptiaca lingua nuncupatū, *αὐτὸν* Græca, quasi astroganem dixeris, nempe Syrium & Caniculam. Simpliciter vero stellam hanc in Iſidis honorem Aegyptios coluisse, quod ortu suo ingentes apud ipsos pluias concitare solet, quibus Nilus crescat, vnde sibi victui necessaria comparabant; annumq; ex hieroglyphico huiusmodi intellixisse, quod annum ab Iſidis sideris ortu auspicabantur. Ex quo & apud Ptolemæum legimus cap. 10. lib. 2. Quadripart. Solstitium longissimum diem edit, & Aegyptijs inundationem Nili, ac ortum Caniculæ significat. Cum autem Alexandrini postea annum à die 29. Augusti inciperent, hinc varietas omnis

nis ortum duxit. Ptolemæus igitur veteres secutus Aegyptios in magnæ Constructionis libris annum ab exortu Caniculæ auspiciatus est. Vnde cap. 3. septimi non semel videmus mensibus verba hæc, secundum Aegyptios, eum
 21 addidisse; siquidem scripsit, Athir secundum Aegyptios die
 22 vigesimo nono, & mox Tybi secundum Aegyptios die quinta;
 23 deinde Thot secundum Aegyptios septimo, & sæpe alibi: qua
 24 additione non ociosè facta, monet aliter de mensibus secundum veteres Aegyptios; aliter secundum recentiores Alexandrinos esse iudicandum. Cæterum Canicula Ptolemæi ætate circiter diem 19. Iulij Alexandriæ oriebatur; ex quo & in hoc libello paulo post scilicet die 21. Iulij emersum illius annotatum inuenimus in Climate eo, in quo dies matinus horarum est quatuordecim, quod Alexandrino horizonti ferè conuenire satis est clarum. quamobrem tunc dies primus primi mensis anni, Thoth videlicet, ad diem 19. Iulij quadrabat; ac subinde alijs in mensibus æquinoctia & solstitia incidebant hoc accepto principio; in alijs Alexandrinorum supposito initio: vnde nulla est contrarietas, diuersitas nulla. inter diem enim 19. Iulij & diem 19. Augusti interfunt dies 41. quos si mensium Aegyptiorum diebus in hoc opusculo digestis perpetuo addas; dies anno Cynico Ptolemæi ætate respondentes habebis. Exempli gratia positum est supra die 16. Phamenoth æquinoctium verum fieri consueuisse; atq; hoc quidem ducto à die 19. Augusti anni initio; si igitur à die 16. Phamenoth dies 41. numerabis; in diem 7. mēis Pachon eos terminare comperies: quamobrem pronuntianda erit die 7. huius mensis, anno scilicet Cynico, qui à Canis exortu initium sumit, æquinoctium verum fuisse; & de reliquis eodem modo. quandoquidem autumnale æquinoctium die 28. Mensis Thoth in hoc opusculo fuisse ponit; vnde si addas dies 41. hoc diem interuallum in 9. diem mensis Athyr incidere inuenies: qua die se autumnale æquinoctium Alexandriæ obseruasse cap. 2. lib. tertij Magnæ constructionis testatur Ptolemæus. Verum de duplici anni Aegyptij principio, deq; dierum in mensibus Aegyptijs ordine satis dictum; qua comperta differētia,

ferentia, multa difficilia auctorum loca illustra reddi non dubitamus: hoc tantum studiosorum bono consulentibus prætereundum nobis in huius Scholij calce non videtur; ex mensium dierumq; Aegyptiorum serie nostris mēibus diebusq; in hoc Opusculo à Ptolemæo coaptata, facile ea corrigi in Epistola diui Ambrosij 83. ad Episcopos per Aemiliam cōstitutos de celebritate Paschæ lib. x. quæ doctè Gyraldus superioribus verbis inuersa corruptaq; legi innuit. enimvero duo sunt in ea loca, quæ emendatione egent. in reliquis nulla omnino vel exigua differentia est. Primo loco ita scribitur. Deniq; in futuram Iudei duodecimo, non primo mense, celebraturi sunt Pascha, hoc est tertio Kalendas Aprilis secundum nos: secundum Aegyptios autem vigesimo quarto die Pharmuth mensis. at hic constat legendum esse quarto die Pharmuthi pro vigesimo quarto pharmenoth; etenim, vt ex hoc libello patet, ad tert. Cal. April. scilicet ad diem 30. Martij quadrat dies quartus Pharmuthi mensis; quæ emendatio ex ipsomet diuo Ambrosio comprobatur, qui paulo supra dixit. Celebrauerunt Paschæ quinta die Pharmuthij mensis, quæ est pridie Cal. Aprilis. vt tam necesse sit, si prid. Cal. April. responderet quinta diei Pharmuthi; tert. Cal. April. necessario quarto eiusdem mensis Pharmuthi respondere. Alter locus est vbi sic legitur. Nam tunc vigesimo octauo die Pharmuthij mensis, qui est septimo Kalendas Maij dominicam Paschæ celebramus: restituendum namq; constat nono Cal. Maij, qui dies in hoc opusculo, nempe 13. Aprilis; quadrat ad diem 28. Pharmuthi; idq; totum eiusdem Ambrosij autoritate probatur, qui supra ita scripsit; Ergo secundum Aegyptios primo mense celebraturi sumus dominicam Paschæ: hoc est septimo Kal. Maij, qui est dies trigesimus Pharmuthij mensis. Verum de his hætenus.

44 Hipparcho ventus.) Multis in locis huius libelli, ad in hoc tantum, inuenimus scriptum, ~~in hoc tantum~~; nec dubitamus subesse mendam, atq; ~~in hoc tantum~~ esse restituendum; Ippon enim nullus percensetur à Ptolemæo in cathologo Mathematicorum; qui in huius libelli calce habetur. quorum observationes huc trastulisse ipse inquit.

45 Hor. 15. 30. Arcturus mane exoritur.) Die 23. Septembris, siue 26. mensis Thot notat Ptolemæus ætate sua Arcturi matutinam ortum apparentem hor. 15. 30. siue dicas in quinto Climate, atq; vbi polus eleuatur g. 45. 1. extitisse; dicitq; *ἄστὴ ἀνατέλλει*; non *ἀνατελλεῖ*, quoniam, vt supra annot. 23. ex eiusdem sententia ostendimus, boreales stellæ vt plurimum neq; emersionem efficiunt, neq; occultationem. Cæterum, vt Ptolemæi mentem facilius attingamus, singulæ Arcturi apparitiones ad eandem Poli eleuationem nobis expendendæ sunt, vnius seu alterius stellæ exemplo satis, quantum in nobis est, reliqua docuisse ratis, quæ ad rem hac pertinent.

Arcturi apparitiones.

27	0	♄	Longitudo Arcturi Ptolemæi ætate.
31	30		Latitudo Borealis.
29	50		Declinatio Borealis à Ptolemæo Sept. Magnæ Constructionis posita cap. 3.
193	9		Ascensio Recta.
34	57		Diff. Ascensionalis ad Eleuationem Poli part. 45. 1. auferenda pro obliqua ascensione habenda; addenda pro obliqua descensione, quia declinatio sit borea.
157	12		Ascensio obliqua.
227	6		Descensio obliqua.
12	45	♄	Punctus ortus.
13	21	↔	Punctus occasus.
12	59		Interuallum emersionis matutinæ.
22	21		Interuallum occultationis respertinæ.

Hispositis, quæ omnia secundum neotericorum dogmata ac regulas supputauimus, facile cuiq; modo erit solis loca inuenire, in quibus cum ipse existeret, huius stellæ apparitiones contingebant. vbi tamen antea nouus rudisq; in hac disciplina miles has quatuor regulas memoriæ mandauerit.

Pro ortu matutino apparente habendo interuallum apparitionis matutinæ puncto ortus stellæ adijciendum est.

Pro ortu vespertino apparente constituendo, intervallū apparitionis matutinae subtrahendum est à loco opposito, ipsi ortus veri puncto.

Pro occasu matutino apparente decernendo, intervallum occultationis vespertinae adijciendum est puncto opposito, puncto veri occasus stellæ.

Pro occasu vespertino statuendo, intervallum occultationis vespertinae à puncto veri occasus stellæ subtrahendū.

Si igitur emersionis intervallum p. 12. 59. puncto veri ortus Arcturi scilicet part. 12. 45. P. adijciamus; habebimus sole g. 25. 44. P. tenente Ptolemæi ætate Arcturū à solaribus radijs exultē apparuisse in alt. Poli 45. Atqui idē autor ponit die 23. Septembris hunc fuisse aspectum, quæ die obtinebat sol (ut rem hanc modo crassa minerua decernamus) partem circiter 27. P. itaq; valde exigua differentia inuenitur inter calculum nostrum ac Ptolemæi supputationem, interea tamen nota intervallum apparitionis paulo longius maiusq; à Ptolemæo supponi, nempe partiū circiter 14. Rursus si intervallum occultationis vespertinae part. 22. 11. à puncto veri occasus scilicet ex grad. 13. 21. P. auferamus, habebimus sole grad. 21. 10. P. tenente aspectum hunc accidisse, at Ptolemæus die 21. Athyr. nempe 17. Nouembris fuisse scribit; vbi item animaduertendum, ipsum non Arcturum dixisse, sed Antares ; nimirum quia proprie Arcturus non facit occultationem, cum occasus vespertinus in illo matutinum exortum nō antecertat, die vero 17. Nouemb. sol in 21. part. P. versabatur vel circiter; itaq; occultationis intervallum à Ptolemæo acceptum cum nostro planè consentit. Quod si puncto opposito scilicet p. 13. 21. P. intervallum occultationis adijciamus, iam solis locum occasus matutini tempore præfinitū habebimus, qui esset p. 3. 31. P. Sed Ptolemæus trigesima die Payni fuisse hunc aspectum ponit, hoc est 24. Iunij; quæ die vel sequenti æstiuum solstitium seculo illo configisse satis ex 3. lib. Magnæ constructionis, atq; ex hoc opusculo constat; quare ex Ptolemæi calculo, sole iniriū P. ingrediente Arcturus in eleuat. Poli 45. 1. matutino occidebat; quo mo-

do occultationis interuallum, pro indagando occasu matutino ab eo inuentum, fuisse partium circiter 17. quod cū in alijs stellis obseruatū ab eo fuisse animaduertissem, cognouit tandem Ptolemæum, in ortu matutino, & occasu uespertino decernēdo, longiora apparitionis occultationisq; interualla ac subinde arcus uisionū maiores constituerē; in exortu autem uespertino & occasu matutino uenando, breuiora interualla, arcusq; minores. Quod totum mirum in modum cū ratione consentire, nemo est, qui non uideat: cum maiorem distantiam requirat stella soli ferē iuncta, nimirum in ortu matutino, in occasuq; uespertino; tanquam longe illius loci proximior; quā soli opposita, ut potē ab eius splendore remotissima; uidelicet in ortu uespertino & occasu matutino. quod quidem tanquam maximi momenti huius artis studiofis propono considerandū: hæc nanq; uarietas in causa est, ut apparitiones calculis nostris inuentæ cum apparitionibus à Ptolemæo constitutis, ut superius annot. 14. tetigimus, exquirere non quadrent. Superest exortus uespertinus indagandus, de quo nil Ptolemæus, qui plerosq; alios reliquit aspectus, ut annot. 61. infra dicemus; unde nec nos aliquid. Ceterum uideo lectorem hoc in loco Arcturi apparitiones seculo nostro congruentes mirificè desiderare, cuius desiderio nos ut quadam ex parte moremgeramus, hæc subiiciamus.

18 16 51 $\triangle$ Longitudo uera Arcturi seculo nostro congruens.

31 30   Latitudo borea.

31 53   Declinatio borea.

186 52   Ascensio recta.

22 23   Differentia ascensionalis ad elevat. Poli Urbini 43. 30. auferenda, quia declinatio sit borea.

186 52   Ascensio obliqua.

5 13 $\triangle$ Punctus ueri ortus.

12 48   Interuallum apparitionis matutinæ.

His ita cognitis. Cum Eclipticæ punctum, cum quo sese Arcturus attollit in horizonte Urbini, nimirum in lat. Poli

43. 30. fit 5. 13. ☉. clarum est hanc stellam die 29. Septembris verum conficere ortum, sole nimirum tunc temporis punctum ortus illius occupante, apparentem vero die 12. Octobris, quoniam sol tempore illo partes 18. 1. ☉. lustrat, quæ apparitionis matutinae intervallum 12. 48. à puncto ortus numeratum, terminant. Quod si horam huius aspectus scire volumus, hac via progrediendum est.

166	18	Arcus diurnus loci solis .f. part. 18. 1. ☉.
83	14	Arcus semidiurnus.
193	32	Arcus nocturnus.
96	46	Arcus seminocturnus.
186	52	Ascensio obliqua puncti ortus.
203	21	Ascensio obliqua loci solis.
143	31	Reliquus arcus differentie, qui cum sit maior arcu diurno solis, patet Arcturum nocte exoriri.
96	46	Arcus seminocturnus addendus.
440	17	Aggregatum ex quo Circulus est abijciendus.
360.	0	Circulus integer.
36	17	Reliquus arcus qui cum sit minor semicirculo, commutatus in horas 5. 21. 8. ostendit tot horis præteritis à medio noctis Arcturum exoriri; nimirum hor. 17. 21. 8. post Meridiem diei xi. Octob. vel hor. 11. 48. 12 Horologij diei currentis duodecimi. Est autem Crepusculi matutini initium ea die hor. 4. 53. post medium noctis; totaq; illius quantitas hor. 1. 34. ergo transactis ab initio Crepusculi hor. 0. 28. oritur Arcturus, nempe hor. 1. 8. ante solis ortum. Quibus omnibus ita explicatis. Clarum est Arcturum ætate nostra, nempe annis 1452. præteritis à Ptolemaei seculo, diebus 19. tardius aspectum matutinum conficere: tot enim sunt à die 23. Septembris ad Octobris duodecimam, ut sæpe Cardanum Astrologiz alioqui scientissimum demiratus sum, qui Com. 57. 2. Quadripart. litteris mandavit, quinq; diebus post seculo nostro stellarum apparitiones à Ptolemaeo traditas contingere, quod rursus, postquam occasio fert, in Canicula planum facere aggredior.

*Syrj seu Canicula emerfus seculo nostro con-
gruentis epilogifmus.*

8	57	☉	Longitudo vera Caniculæ.
39	10		Latitudo aastrina.
15	55		Declinatio aastrina.
97	11		Ascensio recta.
15	42		Differentia ascensionalis ad elenar. Poli Vt- bini.
112	53		Ascensio obliqua.
8	36	☉	Punctus ortus.
43	44		Interuallum apparit. à vero loco stellæ nu- merandum ex. prop. 61. Primi mobilis Re- giomontani.

His positis, quoniam Canicula cum part. 3. 36. ☉ ori-
entalem plagam sub lat. Poli 43. 30. conscendit: ergo die
prima Augusti vel secunda cum sole exoritur, tunc enim sol
huiusmodi locum ingreditur. Quod si apparitionis inter-
uallum secundum Regiomontani modum inuentum vero
loco Caniculæ adijciamus; videbimus ortum heliacum ap-
parentem illius, emersionem videlicet, confici sole part. 22.
41. Leon. occupare: quandoquidem hic Zodiaci locus in-
teruallum paruum 43. 30. terminat, à vero loco Caniculæ
numeratum. Pronunciandum igitur, cum sol partes 22.
41. Leon. tenet Caniculam emergere, quod seculo nostro
die 17. Augusti efficitur; at Prolemæo in simili ferè paralel-
lo diem circiter secundam Augusti emergebat; atq; dies 15.
ferè intersunt; ut Cardani regula omnino notabunda appa-
reat. Cæterum & Caniculæ emerfus horam in hunc modum
exploramus.

306	18		Arcus diurnus locis ☉. scilicet partium 22- 41. ☉.
103	9		Arcus semidiurnus.
153	43		Arcus nocturnus eiusdem.
76	51		Arcus seminocturnus.
112	53		Ascensio obliqua puncti ortus Caniculæ.
131	24		Ascensio obliqua loci solis auferenda.
341	39		Reliquus arcus differentix, qui cum sit mi- nor

nor arcu diurno solis patet stellam noctu
oriri.

76 51 Arcus seminocturnus addendus.
418 20 Aggregatum.
360 0 Circulus integer auferendus.
58 20 Residuus Arcus differentię, qui cum sit mi-
nor semicirculo in horas commutatus ostendit, quota ho-
ra à noctis medio Canicula exoritur. At partibus 58. 20.
respondent Hor. 3. 53. 20, ergo tot horę effluxere à noctis
medio. Incipit autem crepusculum matutinum ea die hor.
3. 16. post medium noctis, scilicet hor. 8. 23. horologij diei
17. 20; tota duratiō crepusculi hor. 1. 51. ergo Canicula
emergit hor. 15. 53. 20. à meridie diei 17. & hor. 9. 0. 20.
horologij diei currentis 17. ab incepto crepusculo. hor. 0.
37. 20.

46. Hor. 13. Arcturus mane exoritur.) Iam supra annot.
31. dictum est locum corruptum esse; & hor. 13. 30. emen-
dandum: quod perpetuo faciendum est, ubicunq; lectio ista
inueniatur.

47. Hor. 15. 30. Fulgens Hyadum mane occidit.) Quod
superius annot. 45. dictum est de differentia arcuum, inter-
vallorumq; in aspectibus; exemplo rursus huius alterius
stellę comprobare proposuimus. in reliquis syderibus, qui
plus ocij nacti fuerint, veritatem hanc experientur.

Fulgentis Hyadum apparitiones.

49. 8. Longitudo Fulgentis Hyadum Ptolemęi se-
culorum circulo.

5 10 Latitudo meridiana.

11 10 Declinatio borealis.

41 46 Ascensio recta.

21 13 Differentia ascensionalis ad eleuationem
Pole 46. 1. auferenda pro ascensionę obli-
qua equa, declinatio est borea.

30 33 Ascensio obliqua.

52 58 Descensio obliqua.

23 28 Punctus ortus.

9 33 8 . Punctus occasus : . . . . .
 27 16 . . . . . Apparitionis matutinae intervallum a-b
 13 39 . . . . . Occultationis vespertinae intervallum . . . . .

His ita cognitis, apparitionis intervallum a nobis innotatum puncto ortus additum ostendit, sole part. 20. 16. III. percurrente Ptolemæi ætate matutinam fulgentis Hyadum ortum apparentem fuisse, siue emersionem dicere velis. at Ptolemæus ponit die 21. Payni, nimirum die 16. nostri Iunij, illum contigisse, quo tempore sol partes circiter 22. 6. attingebatur itaq; & longius apparitionis intervallum ab eo acceptum fuit. Rursus occultatio siue occasus vespertinus apprensus huius stellæ fuisse, ut occultationis intervallum docet, sole in part. 26. 14. V. existente, at Ptolemæus ponit ipsum accidisse die 21. Pharmuthi, videlicet die 16. Aprilis, quo tempore tenebat sol partes circiter 24. V. quamobrem, & longius occultationis intervallum a Ptolemæo suppositum videmus. è contra vero breviora intervalla hæc ab eo esse constituta, in ortu vespertino occasuq; matutino decernendo, facile ex præsentis loco coniectari possumus. inquit enim ipse die 15. Athyræ, nimirum die xi. Nouembris, fulgentem Hyadum matutino occidisse; quo tempore sol part. 16. 28. vel circiter perstrabat, ut brevissimum occultationis intervallum in hoc aspectu supposuisse videatur. atq; hinc clarè liquet quàm verè in præfatione dixerit Ptolemæus obscuriora & minora sidera, quod ad hoc negotium pertinet, omnino esse prætereunda, cum eorum loco quæ maiore lumine præditæ sunt observari possint, enimvero videmus hic fulgentis Hyadum, occasum matutinum apparentem cum eodem Vergiliarum aspectu exquisitè convenire, ut commodissime hyemis initium nunciare possit, quod præclare citato loco significavit Ptolemæus, dicens pro Vergilijs splendidam Hyadum esse observandam:

48 Hor. 15. 30 Capra mane occidit.) Capra in Canonica descriptione lib. 7. Magnæ Constructionis ponitur a Ptolemæo in p. 25. 0. 8. cù latitudine boreali part. 21. 30. Quæ tamen stella secundum Copernicium lib. 2. Revolutionum; cui hæcimus Rheinholdus in sua Canonica expositione al-

sentitur, fuisset tunc in part. 25. o. II. longitudo namq; media ipsius ab ea stella, quæ prima est in Asterismo Arietis in forma Heniochi seu Aurigæ, ponitur ab utrisq; esse p. 78. 20. cui si veram Aequinoctij verni præcessionem seculo Ptolemæi congruenter adijciamus, vt Præceptum vndecimum Prutenicum faciendam admonet, veram Capræ distantia ab adparenti æquinoctio habebimus. at Præcessio vera Aequinoctij verni Ptolemæi ætate erat sex o. p. 6. Scrap. prim. 40. Scr. secund. 46. itaq; cū longitudo Capræ à prima in capite V. secundum Copernicum & Rheinholdū sit, vt vidimus, partium 78. 20. his adiecta vera Præcessio conficit partes 85. o. 46. Distabat ergo Capra ab adparenti Aequinoctio partibus 85. o. 46. id est duobus dodecatemorijs 25. gr. o. 46. nimirum in gr. 25. o. 46. II. versabatur. Vel igitur insigne mendum erratumq; est in Copernici Rheinholdiq; descriptione, & pro 78. 20. reponendum 48. 20. vel Ptolemæus plurimum hallucinatus est, cum uterq; locus per integrum signū dissideat. Experientia tamen facile litem hanc dirimet; fatiq; nobis fuerit rem indicasse.

49 Splendida Aquilæ occultatur.) *δ λαμπρὴ τοῦ ἀστευ κροῦ τοῦ αὐτοῦ*, habet græcum exemplar vigesima septima die Chzac; & tertia Tybi *δ λαμπρὴ τοῦ ἀστευ καὶ τῆς αὐτοῦ*. Quæ tamen stella à Ptolemæo lib. 8. Magnæ Constructionis in Canonica descriptione inter boreales percèsetur; verusq; eius locus ponitur in part. 3. 50. b. cum lat. part. 19. 10. boreali. Quæ igitur ratione Ptolemæus nisi à seipso maxime dissentiens occultationem & emersionem huic stellæ potuit impartire? iâ pridē enim supra ex eius mente annot. 23. statimus, boreales stellas neq; occultari neq; emergere; quemadmodum Arcturi exemplo demonstrauimus. An Vir oculatissimus rem hanc ita explicauit? *δ δὲ ἵνα ἀνατολὴ προχρῆσθὲ πολλοῖς τῆς ἰσθμίου ἀστῆρας*. quod nos interpretati sumus, at matutinus exortus plerūq; in illis vespertinū occasū antegreditur. Itaq; nō omnes boreales stellæ id perpetuatur Ptolemæo aurore. Aquilæq; clarā hanc vnam esse ex illarum numero calculus docebit; quem nos, contenti rem tantum tetigisse, consulto omittimus.

50 Hoc. 13. 30. Arcturus mane exoritur.) *ἄστὴρ ἀρκτῦλλου* habet græcus codex die decimaquinta Phamenoth: subesse tamen mendum non dubito, cum paulo supra die octava eiusdem mensis vespertino exoriri Arcturum notet Ptolemæus. nec fieri possit, ut tam brevi dierum intervallo à vespertino exortu ad matutinum Arcturus traufeat. emendandū igitur *ἰσάλας*. legendūq; Arcturus vesperi exoritur.

51 Venti ingentes supernæ.) Græcum exemplar ita habet die 22. Epephy. *ἀναυγιστὴ ἰσάλας κατ' ἀγίους*. Itaq; incuria pro Democrito Metrodorus irrepsit; quanquam nil ferè hoc refert, cum Democriti & Metrodori observationes planè conveniant, ut ad finem huius opusculi perbellè Ptolemæus admonuit. quid verò sit *κατ' ἀγίους* cap. 3. libelli de Mundo sic habes definitum; *τὸν γὰρ μὲν βυζίον ἀπὸ μέρους κατ' ἀγίους μὲν ἴσῳ ἀνίσταται ἑκάστη τὴν τὸν ἰσάλας*. quæ verba Budeus ita transtulit eleganter. Cæterum è genere violentorum flatuum, *κατ' ἀγίους* nomen est flatus ingruentis supernæ repenteq; everberantis.

52 Etelæ spirant Oporæq; principium.) Ita scriptum est die 27. Epephy. Oporam autem Caniculæ emerfu apud Veteres initium sumpsisse, cap. 3. 2. lib. Apologiz Galeni Olympiodoriq; autoritate probatum est. item Etelæ ex Veterum sententia eiusdem syderis aspectu flare incepisse, cap. 6. 3. Apologiz, & alibi etiam in annotationibus dictam à nobis fuit; estq; manifesta Aristot. autoritas 2. Meteoron cap. 3. id perspicuè asserentis. itaq; locus hic Ptolemæi, quæ alibi disputauimus, mirificè comprobatur.

53 Cæsari peristalis.) Sic die 23. Mesori; puto autem hic peristalim dicere venti mutationem. quo fortasse sensu scripsit Coliamella decimosexto Cal. Martij vespere Crater oritur venti mutatio. Cum autem duplex peristalis sit, annua scilicet & diurna, ut Schol. 10. super tex. 51. libell' de Ventis ex sententia Præceptoris demonstrauimus; annuam peristalim (ut arbitror) hoc loco Ptolemæus intelligit, cū paulo supra incepisse autumnum dicat, nimirum die 19. eiusdem mensis: cum annuis enim tempestatibus vento quoq; mutari satis est manifestum.

54 Cum imbre & ventis significat.) Locus hic apertissimè docet verbum hoc ἐπισημασθῆναι; mutationem ipsam actu existentem aliquando significare, de qua re supra annot. 7.

56 Ut locis, quæ circa eundem sunt parallelum.) Documentum insigne. Vniuersalem namq; maximè doctrinam hanc facit his verbis Ptolemæus; cum non solum locis, quæ in hoc libello commemorantur, sed parallelis quoq; easdem observationes conuenire doceat. de quæ re sic in opusculi extremo idem autor egregiè quamobrè potissimū aliquis aptare poterit Aegyptiorum significationes regionibus illis, quæ eodem parallelo subiacent & c.

57 Stellæ primæ magnitudinis.) In primæ magnitudinis stellis numerandis Cor Leonis in græco exemplari prætermisum est: quæ stellâ nos in calce adiecimus, ut numerus absolutus stellarum quindecim habeatur primæ magnitudinis; quarum omnium vera loca ætate Ptolemæi ex septimo octauoq; Magnæ Cōstructionis excerpta, itè varia nomina, naturas, declinationes, ascensionesq; rectas à nobis inuētas, ad faciliorem eorum; quæ in hoc opusculo tractantur, intelligentiam, sequenti tabella comprehendimus.

Stellarum primæ Mag. Septentrionalis Plagæ Epilogismus.

Long. Lat. Nat. Decl. Asc.R.

Capra. Hircus. Sifer. ♂ 25. 0. 22. 30. B. ♂ ♀ 41. 10. B. 45. 25.
nister Humerus

Aurigæ.

Lucida Lyre; Vul- ♀ 17. 20. 62. 0. B. ♀ ♀ 38. 28. B. 262. 26.
tur cadens; Fid.

Arcturus. ♀ 27. 0. 31. 30. B. ♂ ♀ 29. 50. B. 192. 9.

Stellarum primæ Mag. quæ in Zodiacum incidunt Epilogismus.

Long. Lat. Nat. Decl. Asc.R.

Fulgens Hya. Pa- ♂ 12. 40. 5. 10. M. ♂ 11. 0. B. 41. 46.
litiū. Aldebran.

Spica Virginis. A- ♀ 26. 40. 2. 0. M. ♀ ♂ 0. 30. M. 176. 10.
rista. Azimeth.

Cor Leonis. Reg. ♀ 2. 30. 0. 10. B. ♂ ♀ 19. 50. B. 124. 57.

Basiliscus.

Cauda Leonis. ♀ 24. 30. 11. 50. B. ♀ ♀ 16. 23. B. 151. 27.

Stellæ

Stellarum prima Mag. Austrine Plaga Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.	Decl.	Afc.R.
Procyō. Canis mi-	□ 29.10.	16.10.M.	♂ ♂	7.14.B.	89.25.
nor. Algomēnifā.					
Humerus dexter	□ 2.0.	17.0.M.	♂ ♀	5.15.B.	63.4.
Orionis.					
Pes finifter Oriō-	♄ 19.50.	31.30.M.	♂	20.4.M.	58.0.
nis. Rigel.					
Canis maior. Can.	□ 17.40.	39.10.M.	♂ ♂	15.45.M.	80.7.
Syrus. Alhabor.					
Splēd. Pisc. Aust.	∞ 7.0.	23.0.M.	♀ ♀	40.56.M.	317.17.
Ultima fulionis					
· aq̄e ∞ Pomahad.					
Extrema Flu. Luc.	Vo. 10.	53.30.M.	♀ ♀	47.16.M.	37.5.
Eridani. Acar.					
Canobus.	π 17.10.	75.0.M.	♂ ♀	51.22.M.	84.43.
Quę in Pede dex-	△ 8.20.	41.10.M.	♀ ♀	40.14.M.	16.725.
tro Centauri.					

58 Stellæ secundæ magnitudinis.) In stellis etiam secundæ magnitudinis recensendis ex quindecim numero, quarū apparitiones notavit in hoc libello Ptolemęus; quę in capite sequentis Geminorū prætermiffa fuit in gręco exēplari. sunt autē stellę omnes secundę mag. 45. Ptolemęus tamen, ut diximus, quindecim tantū ponit. quarū longitudinē seculo illius congruentē, latitudinē, ac naturā recensere satis fuerit.

Stellarum secunde Mag. Septentrionalis Plaga Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.
Lucida Persei.	♄ 4 50	30 0 B.	♂ ♀.
Quę in dextro Hu. Aur.	□ 2 50	20 0 B.	♂ ♀.
Lucida Anis.	∞ 9 10	60 0 B.	♀ ♀.
Splēdida Cor. Borealis.	△ 14 40	44 36 B.	♀ ♀.
Cōmunis Equi & Andr.	χ 17 50	26 0 B.	♀.
Splēdida Aquilę.	♄ 3 50	29 10 B.	♂ ♀.

Stella-

Stellarum secunde Mag. quæ in Zodiacum incidunt Epilogifant.

	Long.	Lat.	Nat.
Quæ in Capite præcedentis Geminorum.	♐ 23 20	9 30 B.	♀.
Quæ in capite sequētis Gemi. Cap. Hercules.	♐ 26 40	6 15 B.	♂.
Splēdida Boreal. Lācis.	♈ 22 10	8 30 B.	♃ ♄.
Splēdida Aust. Lācis. In- minosior Lāx australis.	♈ 18 0	0 40 B.	♃ ♄.
Antares seu Cor Scorp.	♏ 12 40	4 0 M.	♂ ♃

Stellarum secunde Mag. Austrina Plaga Epilogifant.

	Long.	Lat.	Nat.
Humerus sinist. Orion.	♈ 20 10	17 30 M.	♂ ♄.
Lucida Hydræ.	♋ 0 0	20 30 M.	♃ ♀.
Media Cinguli Orionis.	♈ 17 20	24 50 M.	♃ ♄.
Quæ in Genu Sagittarij.	♐ 17 0	18 0 M.	♃ ♃

59 Quatuor in anno facit apparitiones.) Vnaqueq; prædictarū stellārū, quæ numero triginta sunt, quatuor in toto annuo cursu facit apparitiones in vnoquoq; quinq; Climatū, quæ Ptolemæus enumeravit; nimirū ortū matutinū, ortū vespertinum; occasum matutinum, occasum vespertinum.

- 60 Quanquam contingit Canobum.) Stellæ incerrantes, quarum declinatio æquilonaris vel austrina complemento altitudinis Poli cuiusq; loci minor est, semper in regione illa oriuntur & occidunt. Stellæ incerrantes, quarum declinatio borealis complemento altitudinis Poli maior est, semper supra nostrum extant hemisphærium. Stellæ incerrantes, quarū declinatio australis cōplemento altitudinis Poli maior est, semper infra nostrū hemisphæriū latent. Stellæ incerrantes, quarū declinatio cum regionis latitudine per additionem quadrantem circuli id est nonaginta gradus exactē complet, sive quod in idem redit quarum declinatio & complementum latitudinis regionis penitus conveniunt, huiusmodi tales nunquam subduantur, topicæq; & horizontales dicuntur, quæ in quotidiana cæli conversione spatio

34. horarum nunquam oriuntur, aut occidunt, sed tantum
 5 circumferentiam horizontis stringunt. Stellæ inerrantes,
 quarum declinatio eiusdem denominationis, regionis incli-
 nationi Poli; latitudini æqualis est, verticales appellantur,
 atq; in data regione sunt perpendiculares, & cœli verticem
 in conversione singulis diebus semel attingunt. His cog-
 nitis facile modo est percipere quod Ptolemæus de Canobo,
 Pede Centauri dextro, atq; de Fluij extrema inquit; quan-
 quam mendum subesse suspicor, cum Centauri pedem dex-
 trum etiã in quarto paralello oriri tunc, & occidere fuerit
 necesse, vt mox probabimus. Cum enim Canobi declinatio
 australis Ptolemæi ætate esset partium 51. 22. patet ex primo
 axioma te stellam hanc in primo, secundo, & tertio paralello
 ortum fecisse & occasum; declinatio naq; prædicta cum
 complementis latitudinum siue Poli eleuationum compara-
 ta perpetuo minor esse inuenitur. siquidem primi paralelli
 complementum est part. 66. 9. vt Poli eleuatio p. 23. 51. et
 gradibus 90. ablata ostendit; secundi Paralelli part. 59. 38.
 tertij paralelli part. 54. Item perspicuũ est ex tertio axio-
 mate, Canobum quinti paralelli horizontem non attinge-
 re; nimirum quia eius declinatio australis part. 51. 22. cõ-
 plemento latitudinis sit maior, quæ est part. 49. 4. Rursus
 perspicuum est; Centauri Pedem in quinq; paralellis oriri
 & occidere, quoniã declinatio eius austrina part. 40. 14.
 minor est paralellorum complementis. nam & postremi
 paralelli complementum partium est 44. 59. Ptolemæus ta-
 men in tribus tantum prioribus stellam hanc ortum efflicere
 & occasum scribit, vt propterea credam librariorum incur-
 ria Canobo fuisse adiunctam, & omnino è contextu esse ex-
 pungendam. Demum extrema Fluij in quatuor tantum
 prioribus paralellis oritur & occidit, vt rectissime scribit
 Ptolemæus. quoniã eius declinatio part. 47. 16. austrina, mi-
 nor est cõplementis latitudinũ illorũ: in quinto non oritur
 neq; occidit, quoniã ipsius declinatio cõplemento est maior.
 61 Vt iam apparitionum numerus.) Triginta hæ stellæ
 inerrantes, quarum aspectus in quinq; positris paralellis sibi
 Ptolemæus inuestigandos proposuit, apparitiones in totũ
 faci-

faciunt in ijsdem paralellis 580. vnaquæq; enim stella quatuor facit in anno apparitiones: igitur si in omnibus quinque paralellis oritur & occidit, viginti facit apparitiones. at sunt omnes numero triginta; igitur in vno paralello faciunt apparitiones 120. & si omnes in quinque paralellis orientur & occiderent, apparitiones facerent 600. verum quia Canobus & Pes Centauri, vt inquit autor, in tribus tantum prioribus oriuntur & occidunt, defunt apparitiones 16. quarti scilicet & quinti paralelli. item quia extrema Fluuij in quatuor tantum prioribus eodẽ autore oritur & occidit, defunt adhuc apparitiones ipsius quatuor quinti Paralelli. itaq; si ex 600. apparitiones 20. quas tres dixit stellæ non efficiunt, subducamus, remanent 580. apparitiones, vt Ptolemæus inquit; qui tamen 494. tantum apparitiones in hoc opusculo ponere videtur.

62 Vbi maximus dies æquinoctialium horarum est quindecim.) Patet, cum maximus dies in horizonte Urbini sit horarum 15. 15. obseruationes Democriti, Cafaris, Hipparchi, Callippi, Euctemonis, Metrodori, & Cononis posse nostris locis accommodari. Hæc sunt, quæ, dum libellus hic sub prælo esset, in mentem ad eum illa strandum subito venerunt: quæ, vt potè nec etiam recognita, maximo exillimationis periculo in lucem veniunt: verum tanti mihi fuerit fanæ dispendium, dum publico bono consulatur.

Annotatiuncula in Plinium.

63 Et postridie occidunt Hædi.) Miror eos, qui emendandæ Plinianæ orationis provinciam suscepere, hæc non animaduertisse. Primum enim vbi legitur v. Cal. Henio-cus occidit matutino. iij. Cal. Corona Cafari exoriri incipit. vtrobiq; reponendum pro Cal. Non. sicuti & supra cap. 26. vbi legitur. iij. Cal. Ian. Canis occidens, emendandum itidem iij. Non. Deinde quod magis est, hoc in loco pro occidunt Hædi, legendum, oriuntur Hædi; nam & sic Columella, & liber à Leonico translatus.

F I N I S.